

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 66

42'nci Birleşim

24 Aralık 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	5
II.- GELEN KÂĞITLAR	8
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	13
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>13:17</i>
1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	13:14
2.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Atatürk'ün Hacıbektaş'a gelişinin yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	14:16
3.- Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlı'nın, 25 Aralık Gaziantep'in kurtuluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması	16:17

IV.- AÇIKLAMALAR

17

- 1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya Büyükşehir Belediyesinin Hatay'da restorasyonunu üstlendiği Habib-i Neccar Camisi'ne ilişkin açıklaması 17:18
- 2.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Manisa'daki bir maden şirketine ilişkin açıklaması 18
- 3.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, "şahsiyet" kelimesine, Burdur Milletvekili Mehmet Akif'in 89'uncu ölüm yıl dönümüne ve Nigar Hacıoğulları'na ilişkin açıklaması 18
- 4.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, emeklilere ve asgari ücretlilere ilişkin açıklaması 18
- 5.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması 19
- 6.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, esnafa verilen 7200 prim günüyle emeklilik sözüne ilişkin açıklaması 19
- 7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, vatandaşın 2025 yılında çözülmesini istediği sorunlara ilişkin açıklaması 19
- 8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Özvatan ilçesindeki Sülük Gölü'nde yaşanan kuraklığa ilişkin açıklaması 19:20
- 9.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, rezerv alanlarında yapılan evlerden dolayı depremzedelerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 20
- 10.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'daki Taş Tepeler Projesi'ne ilişkin açıklaması 20
- 11.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, uyuşturucuyla mücadele operasyonlarına ilişkin açıklaması 20:22
- 12.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması 22
- 13.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması 22
- 14.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta bu sabah gözüaltına alınanlara ilişkin açıklaması 22
- 15.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, kalıcı yaz saati uygulamasıyla ilgili soru önergesine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının verdiği cevaba ilişkin açıklaması 23
- 16.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, CMK ücret tarifesine ilişkin açıklaması 23
- 17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması 23
- 18.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin vefatının 752'nci yılına ilişkin açıklaması 24
- 19.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da CHP'li Meclis Üyesi Özlem Bodur'a trafikte gerçekleştirilen saldırıya ilişkin açıklaması 24

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	24
21.- İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu'nun, 2026 yılı bütçesine, deprem bölgesinde teslim edilecek konutlara ve ilan edilen asgari ücrete ilişkin açıklaması	24:25
22.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, enflasyon muhasebesi uygulamasına ve yeni yıla ilişkin açıklaması	25
23.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	25
24.- Muğla Milletvekili Cumhuriyet Uzun'un, Marmaris Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü ile 2 çalışanının tutuklanmasına ilişkin açıklaması	25:26
25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, belirlenen asgari ücrete ve Bulgaristan Türklerine yönelik asimilasyon politikasının 41'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması	26
26.- Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan'ın, 2026 yılı bütçesine ve Libya Genelkurmay Başkanını taşıyan uçağın Haymana'da düşmesine ilişkin açıklaması	26
27.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, dün meydana gelen uçak kazasında hayatlarını kaybeden Libyalı heyete ve yarın idrak edilecek Regaip Kandili'ne ilişkin açıklaması	26:27
28.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Leyla Zana'ya ilişkin açıklaması	27
29.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	27
30.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da balıkçıların destek beklediğine ve İskenderun'daki Deniz Er Eğitim Alayına ilişkin açıklaması	27:28

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

28,83,91

A) KANUN TEKLİFLERİ

28:82,83:90,91:104

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve Samsun Milletvekili Orhan Kırkalı ile 50 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3393) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247)

28:82,83:89,91:104

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245)

89:90,91:104

VI.- ÖNERİLER

82

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

82

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve Genel Kurulun 24 Aralık 2025 tarihli birleşiminde 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

82

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

83

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın, Genel Kurulun 2025 yılına ait son çalışmasına ve 2026 yılına ilişkin konuşması

83

VIII.- OYLAMALAR

91

1.- (S. Sayısı: 247) Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin oylaması

91:104

2.- (S. Sayısı: 245) Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin oylaması

91:104

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.04'te açılarak altı oturum yaptı.

Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak, Hakkâri'nin yerel sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne,

Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak, Şanlıurfa'ya yapılan kamu yatırımlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, uyuşturucuyla, alkolle ve kumarın her çeşidiyle mücadeleyle,

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez, Hakkâri Yüksekova hattında çalışan tır şoförlerinin mağduriyetine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, engelli vatandaşların kazanılmış emeklilik hakkına,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Afşin-Elbistan Termik Santrali'ne,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu;

CMK ücret tarifesine,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, Leyla Zana ile Gözde Şeker'e,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, Bingöl Devlet Hastanesindeki onkoloji doktoru eksikliğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun'un merkezinde yer alan Gülsan Sanayi Sitesi'ne,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, Gaziantep'teki kuraklığa karşı yetkililere seslenmek istediğine,

Adana Milletvekili Bilal Bilici,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer;

2026 yılı bütçesine,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu, deprem bölgesinde evleri yıkılan vatandaşların kaygılarına,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, KHK'lilere,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 2 Ekim tarihinde sulama kooperatiflerine gönderdiği yazıya,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, "stratosferik aerosol enjeksiyonu"na

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Ankara-Sivas-Erzincan-Erzurum-Kars hattındaki turistik Doğu Ekspresi'ne,

Muğla Milletvekili Gizem Özcan, Muğla'nın Dalaman ilçesindeki Kille Koyu'na yapılması planlanan tekne bağlama iskelesine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, özelleştirme kapsamına alınan Kütahya'nın Tavşanlı ilçesine bağlı Ömerler Yer Altı Maden Ocağı'na,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Hatay'ın yaşadığı mağduriyetlere,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, ülkedeki adalete,

Edirne Milletvekili Mehmet Akalın, emeklilerin taleplerine,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Samandağlı Denizci Ali Yol'a,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Çorum'daki soğan ve patates üreticisinin Tarım Kredi Kooperatifleriyle olan sorununa,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, bu ülkede barışa karşı kurulmuş bir ittifakın olduğuna,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, 2025 yılında ve 2026 yılında Trabzon'a,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Zeydan Karalar, Oya Tekin ile Kadir Aydar'a,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Çorlu'nun Yakuplu Mahallesi'nde yapılacak olan endüstriyel besi tesisine,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, 2025 yılında ve yeni yılda Tekirdağ'a,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

YENİ YOL Grubunun, 22/12/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 20 milletvekili tarafından, emeklilerin barınma sorunu başta olmak üzere temel yaşam koşullarına erişiminin sosyolojik, ekonomik ve hukuki yönleriyle araştırılması, mevcut emekli maaşı politikalarının, sosyal yardım mekanizmalarının ve konut politikalarının etkinliğinin incelenmesi ve kamu yararını önceleyen sosyal devlet ilkesine uygun yeni politika önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 22/12/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, 15 Aralık 2025 tarihinden bu yana düşen 3 adet yabancı İHA hakkında gerekli bilgilerin toplanması, erken uyarı ve radar sistemlerinin yeterliliğinin ve askerî karargâhlar, stratejik enerji hatları ve savunma sanayisi tesislerinin bu yeni nesil tehditlerden mutlak surette korunma yollarının tespit edilmesi, sınır güvenliğinin tahkimi için alınacak ek tedbirlerin belirlenmesi ve Türkiye'nin hava sahası güvenliğine ilişkin yaşanan gelişmelerin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 22/12/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, asgari ücretin insanca yaşam sınırına çekilmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 22/12/2025 tarihinde Ankara Milletvekili Okan Konuralp ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 23 Aralık 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Sarıkamış Harekâtı'nın yıl dönümüne, üç aylara, bütçe görüşmelerinin son gününde yaşananlara, Almanya'ya ve denetlenebilir bir Türkiye'ye, millî dava Doğu Türkistan'a, Çin'e giden AK PARTİ Gençlik Kollarının attığı "tweet"e,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, 23 Aralık 1930 tarihinde yaşanan Menemen Olayı'na ve Yedek Subay Öğretmen Mustafa Fehmi Kubilay'a, Bursa Milletvekili Refik Özen'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bugün görüşülecek olan yargı paketine ve Derin Yoksulluk Ağının paylaşılan son verilerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, bütçe görüşmelerinin tamamlanmasına ve on birinci yargı paketine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Bursaspor'a verilen cezaya, Leyla Zana ile Gözde Şeker'e ve Hükûmete bir çağrı yapmak istediğine; Bodrumspor-Amedspor maçı öncesi ve sonrası yaşananlara, yaşamını yitiren Hamdiye Kırıcı'ya, çocuk ölümlerine ve on birinci yargı paketine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, an itibarıyla belli olan asgari ücrete, son dönemde yapılan uyuşturucu operasyonuna ve bahis çetesine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ve 27 Aralıkta Hatay'da yapılacak faaliyete,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, belirlenen asgari ücrete,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, (2/1885) esas numaralı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ile 50 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3393) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 247) görüşmelerine başlanarak birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 24 Aralık 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 23.35'te birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

İbrahim YURDUNUSEVEN

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

Müzeyyen ŞEVKİN

Adana

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 58

24.12.2025 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün; Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3440) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2025)

2.- Mersin Milletvekili Ali Bozan ve Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in; Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3441) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2025)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Türkiye Varlık Fonu)

1.- 6741 Sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Uyarınca, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2024 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleri ile İlgili Denetim Raporlarının Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1257) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2025)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Hozat Kaymakamlığı tarafından yıkılan bir yapıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36952)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 11 Kasım 2025 tarihinde bir askeri nakliye uçağının düşmesi sonucu askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36953)

3.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, 11 Kasım 2025 tarihinde şehit olan bir askerimizin Tekirdağ'da yapılan cenazesine dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36954)

4.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 27 Ekim 2025 tarihinde Hacettepe Üniversitesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36955)

Adalet Bakanlığı

5.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 2018-2019 yıllarında Şırnak'ta yaşanan cinsel istismar vakası sonrasında yürütülen yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36956)

6.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Erzincan ilindeki cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36957)

7.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Erzincan ilindeki cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36958)

8.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Erzincan ilindeki cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36959)

9.- Gaziantep Milletvekili Seveda Karaca Demir'in, 26 Ekim 2025 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen bir protestoya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36960)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 9 Eylül 2025 tarihinde Bolu'da bazı kişilerin kolluk tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36961)

11.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Erzincan ilindeki cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36962)

12.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, kadına yönelik şiddet ile mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/36963)

13.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Sakarya'da bulunan cezaevlerinde yaşanan gıda zehirlenmesi vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36964)

14.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Ankara'nın Polatlı ilçesinde yurttan kalan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36965)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ümraniye E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36966)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

16.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, ülke genelinde sosyal yardım alan hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36967)

17.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/36968)

18.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kadın istihdamını artırmak için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36969)

19.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sayıştayın 2024 yılı Denetim Raporu'nda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36970)

20.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, kadınların işgücüne katılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36971)

21.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, engelli ve mülteci çocukların sosyal hizmetlere erişimde yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36972)

22.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, çocuk yoksulluğunun önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36973)

23.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, kadına yönelik şiddet ile mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/36974)

24.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36975)

25.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklere ve kademeli emeklilik düzenlemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36976)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

26.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, İstanbul'da bir inşaat şantiyesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36977)

27.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, uluslararası bir saat şirketinin Türkiye'deki fabrikasında yürütülen toplu iş sözleşmesi sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36978)

28.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da çocuk işçiliğiyle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ve iş kazası geçiren çocuk işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36979)

29.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökarp'ın, kadına yönelik şiddet ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/36980)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

30.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, İstanbul Milli Emlak Müdürlüğü personeli bir kişi hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36981)

31.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, İlk Evim İlk Arsam Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36982)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin Kocaeli'nin Dilova ilçesinde bulunan arazisinin kendi bilgisi olmaksızın kamulaştırıldığına yönelik iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36983)

33.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Derecik ilçesinde bulunan Samanlı köyünün su ve altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/36984)

34.- Van Milletvekili Sinan Çiftçiyök'ün, Gaziantep'in Yavuzeli ilçesine bağlı bazı köylerde yapılması planlanan GES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36985)

35.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Eğricek köyünde faaliyet gösteren bir altın madeninin çevreye ve insan sağlığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36986)

36.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'ın İskenderun ilçesine bağlı Numune Mahallesi'nde deprem sonrasında oturulabilir raporu verilmesine karşın sonradan boşaltılması talep edilen konutlarda yaşayan kişilerin mağduriyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36987)

Dışişleri Bakanlığı

37.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökarp'ın, kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/36988)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

38.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, ABD ile imzalanan LNG tedarik anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36989)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

39.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 15 Kasım 2025 tarihinde oynanan Türkiye-Bulgaristan maç biletlerinin satışı hakkında bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36990)

40.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'da bulunan Bakanlığa bağlı öğrenci yurtlarında çıkan yemeklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36991)

41.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Ankara'nın Polatlı ilçesinde yurttan kalan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36992)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

42.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, tahsil kabiliyeti olmayan vergi ve ceza borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36993)

43.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, kadına yönelik şiddet ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/36994)

44.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Derecik ilçesinde bulunan Samanlı köyünün su ve altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/36995)

İçişleri Bakanlığı

45.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Hozat Kaymakamlığı tarafından yıkılan bir yapıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/36996)

46.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da bazı suç örgütlerinin faaliyetlerine ve konuyla ilgili alınan asayiş önlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36997)

47.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, İzmir'in Menemen ilçesinde gözüaltına alındığı iddia edilen lise öğrencilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36998)

48.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/36999)

49.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Derecik ilçesinde bulunan Samanlı köyünün su ve altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/37000)

50.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Ankara'nın Polatlı ilçesinde yurttan kalan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/37001)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının seçim bölgelerinden biri olarak belirlenmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/37002)

52.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, sanatçıların istihdam edilme yöntemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/37003)

53.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, Ayasofya Camii'nde yürütülen restorasyon faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/37004)

54.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, Van'da bulunan Kırk Değirmenler ile Şamran Kanalı'nın korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37005)

Milli Savunma Bakanlığı

55.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 11 Kasım 2025 tarihinde bir askeri nakliye uçağının düşmesi sonucu askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/37006)

Sağlık Bakanlığı

56.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, zehirlenme vakalarında hastanelerde kullanılan toksikoloji testlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/37007)

57.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, kadına yönelik şiddet ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/37008)

Tarım ve Orman Bakanlığı

58.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü'nün Macaristan'da ortağı olduğu bir şirketten et ithal ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37009)

59.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü'nün Macaristan'da ortağı olduğu bir şirketten et ithal ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37010)

60.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, bazı valiliklerce alınan sokak hayvanlarını besleme yasağı kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37011)

61.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü'nün Macaristan'da ortağı olduğu bir şirketten et ithal ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37012)

62.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Polonya'dan yapılan et ithalatıyla ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/37013)

63.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü'nün Macaristan'da ortağı olduğu bir şirketten et ithal ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37014)

64.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü'nün Macaristan'da ortağı olduğu bir şirketten et ithal ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37015)

65.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkari'nin Derecik ilçesinde bulunan Samanlı köyünün su ve altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/37016)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

66.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın bir sosyal medya platformundaki hesabına erişim engeli getirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/37017)

24 Aralık 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bursa'nın sorunları hakkında talebi bulunan Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün bu kürsüden vatansever şehrim Bursa'dan başlayan tarihî ve onurlu bir hukuk mücadelesinden bahsetmek üzere söz aldım. Bursa'nın bitmeyen sorunlarından tabii ki bahsedeceğiz ancak öncesinde, Bursa Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan bir soruşturmayı buradan ve tekraren hem yüce Meclisimize hem kamuoyumuza iletmek istiyorum.

Efendim, malum olduğu üzere, İmralı'da yatmakta olan bebek katili 1999 yılında hüküm aldı ve o hükümde de şöyle diyordu; 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 125'inci maddesindeki ölüm cezasına çarptırılmıştı. “O tarihten bu tarihe kadar ise -2000 yılından 2025 yılına kadar- terör örgütü PKK'nın yapmış olduğu bütün katliamlarla alakalı bu örgütün yöneticisi kimdi?” sorusunu tekraren suç duyurusuyla kahraman Komutan Orkun Özeller sordu ve örgüt yöneticiliğinden hakkında suç duyurusunda bulundu. Cumhuriyet Başsavcılığı da bu konuyla alakalı soruşturma numarası vererek soruşturmayı başlattı. Çünkü hatırlatalım, 7 Mayıs 2005 tarihinde kabul edilen Kongre Genel Kurulu oturumunda ve “KCK” kısaltmasıyla anılan sözde tüzükte açıkça örgütün lideri “Abdullah Öcalan” deniyordu ve yine devamla, KCK Tüzüğü'nün “İkinci Bölüm Genel Organlar” başlığı madde 11'de de şüphelinin Kürdistan Demokratik Toplumsal Konfederalizm kurucusu, önderi olduğu yazıyordu. Buna benzer defaten açıklanan örgüt beyanları da gün gibi ortadaydı.

Peki, o tarihten sonra bakın neler oldu; 2000 yılından 2025'e kadar süren terör eylemlerinden sadece bir kısmını hatırlatacağım: 2006'da Diyarbakır Koşuyolu'nda bomba patlatıldı, 9'u çocuk 11 şehit; 3 Ekim 2008'de Aktütün Hudut Karakoluna PKK saldırısıyla 17 şehit; 2011'de, yine, Silvan kırsalında 13 şehit; 19 Ekimde, yine, Çukurca'da güvenlik güçlerimize saldırı oldu, 24 şehit. 2015, 2016... En son 2024'te TUSAŞ'ta 5 vatandaşımız şehit edildi PKK tarafından. Örgütün yöneticisi kim? Abdullah Öcalan. Örgüt belgelerinde bu belli mi? Belli. Yetinmedi, en son, Türkiye Büyük Millet Meclisinden milletvekilleri İmralı'ya gitti. Niye? Dediler ki: “Örgütün lideri bu.” Devlet bunu kabul

ediyorsa, Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu böyle görüyorsa, belgeler ortadaysa, bu ülkede, aynen Türk Ceza Kanunu'nun 302'nci maddesi ve 314'üncü maddesiyle araç suçlar ve tespit edilecek diğer suçlar kapsamında örgüt yöneticiliği kurmak ve yönetmek suçundan bir kez daha ve 2000 yılından 2025 yılına kadarki katliamlardan dolayı bölücübaşı, bebek katilinin yargılanması gerekir. Yargılanacak. Bazıları umut hakkı hayalleri kurabilir ama Türk yargısı, Türk hukuku ve Türk devleti ihanetin ve bu suçların farkında olarak bu yargılamayı başlatacak, soruşturmayı yürütecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Buradan açıkça uyarıyorum: Efendim, aziz milletimiz birinci çözüm süreci aldatmacasını unutmadı, hendeklerde evlatlarını nasıl toprağa verdiğini unutmadı, “Silahlar sussun.” denilerek şehirlerin nasıl yakıldığını unutmadı. PKK'yı gerçekten bitirmek mi istiyorsunuz yoksa PKK'yı siyasetin arka kapısından sisteme sokmak mı istiyorsunuz? Devlet, teröristle masaya oturmaz; devlet, katillerle müzakere yapmaz. Bu ülkenin umudu İmralı değil umudu, şehitlerimizin kanıyla ayakta duran Türk devletindedir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şov, şov! Şehitlerin şovunu yapıyorsunuz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Teröre diz çökmeyecek devletimiz, pazarlık yapmayacak...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yenileceksin, yenileceksin! Senin gibi ırkçı, faşist yenilecek; hiç merak etme!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - ...onurlu bir duruş sergileyecek, Apo da 2000 yılından 2025 yılına kadar işlediği katliamlardan bir kez daha yargılanacaktır.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Saygı senin bildiğin şey değil. Saygısız!

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Atatürk'ün Hacıbektaş'a gelişinin yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'a aittir.

Sayın Durmaz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Atatürk'ün Hacıbektaş'a gelişinin yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen aziz milletimiz; bugün Atatürk'ün Hacıbektaş'a gelişinin 106'ncı yılı.

Mustafa Kemal Paşa Sivas Kongresi'nden bir süre sonra Sivas'tan Kayseri'ye, oradan Ankara'ya hareket eder ve Mucur'a gelir; Mucur Kaymakamı Celal Bey'i de yanına alarak Hacıbektaş'a geçer. Hacı Bektaş Veli “zübeydeievliya” evliyaların en seçkini, “kutbularifin” ariflerin en ileri geleni, “gavsülvasilin” hakikate ve marifete ermişlerin başı, erenlerin ser çeşmesi, “piritarikat” yolun kurucusu ve “mukaddemülmütefekkirin” yani düşüncenin öncüsü olarak tanınılan. Onun kişiliği bu tanımlamaların her birinin bir araya gelmesiyle oluşur. Akıl, vicdan, insan sevgisi ve adalet; işte, bugün burada andığımız tarihsel buluşma da tam olarak bu değerlerin kesiştiği yerdir. Mustafa Kemal Paşa, Cemalettin Çelebi'nin misafiri olur. Dönemin tanıkları ve dergâh anlatımlarına göre bu konukluk sıradan bir ağırlama değildir. Türkiye Cumhuriyeti devletin kurucusu olacak bir lider ile yüzyıllardır

halkın vicdanını temsil eden bir yol önderinin aynı sofrada, aynı muhabbet halkasında buluşmasıdır. Mustafa Kemal Paşa yurdun içinde bulunduğu acı durumu, işgali, dağınıklığı ve direniş ihtiyacını tek tek anlatır. Hacıbektaşlılar Mustafa Kemal'e büyük konukseverlikler gösterirler, desteklerini ifade ederler. Gece Cemalettin Çelebi, Mustafa Kemal Paşa'yı yatacağı odaya götürür. İçeriye kimsenin alınmadığı bu anda uzun ve tarihî bir sohbet gerçekleşir. Cemalettin Çelebi, Mustafa Kemal Paşa'ya hitaben "Paşa hazretleri, cesaretli ve basiretli iradenizin Türk milletinin düşmanlarını kahredeceğine inancım sonsuzdur. Yüce Allah aziz milletimize zaferi müyesser eyleyecektir." der. Ardından, büyük bir öngörü ve cesaretle şu soruyu sorar: "Zaferden sonra cumhuriyetin ilanını düşünüyor musunuz?" Bu sorunun ardından Mustafa Kemal Paşa Cemalettin Çelebi'nin gözlerine dikkatle bakar, biraz yaklaşır, elini avcunun içine alır, yavaş ama kararlı bir sesle şöyle der: "Mutlu günün ilanına kadar aramızda kalmak şartı kaydıyla, evet, Çelebi Efendi Hazretleri." Ne yazık ki Cemalettin Çelebi cumhuriyetin ilanını görmeye ömrü etmeden Hakk'a yürür. Ancak bu sırrı kardeşi Veliyettin Çelebi'yle emanet edip paylaşır. Mustafa Kemal Paşa 24 Aralık 1919 Cuma günü Hacı Bektaş Veli Dergâhı'nı ziyaret eder. Dergâha gelenler tarihte eşi benzeri az görülmüş bir sevgi ve destek gösterisinde bulunurlar. Bu sevgi karşısında son derece duygulanan Mustafa Kemal Paşa programı değiştirir, öğle yemeğini dergâhta yemeğe karar verir. Dergâh ambarından çıkarılan ne varsa kurtuluş mücadelesi için seferber edilir. Mustafa Kemal Paşa bu manzarayı gözleri dolu dolu izler ve büyük bir moralle Hacı Bektaş'tan ayrılır. Bu ziyaretten tam dört ay sonra 23 Nisan 1920'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisinde Mustafa Kemal Paşa Meclis Reisi, Cemalettin Çelebi ise İkinci Reis olarak tarihte yer alacaktır. Hastalığı nedeniyle çalışmalara katılamayan Cemalettin Çelebi'ye Mustafa Kemal Paşa özel doktorlarını gönderir, ilgisini ve vefasını da gösterir. Cemalettin Çelebi de Anadolu'nun dört bir yanına çektiği telgraflarla halkı Kurtuluş Savaşı'na katılmaya, destek olmaya çağırır.

Atatürk'e göre Hacı Bektaş Veli Anadolu'da Türk kimliğiyle yoğrulmuş, hoşgörüye dayalı, insan merkezli bir inanç anlayışının en güçlü temsilcisidir. Bu anlayış mezhep ayrımı yapmaz; toplumsal dayanışmayı, hakça paylaşımı, aklı ve vicdanı esas alır. Yani "İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır." der ve "İncinsen de incitme." öğretileri Atatürk'ün akılcılık, bilim ve insan onurunu merkeze alan cumhuriyet düşüncesiyle bire bir örtüşmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu birlik ve aydınlık yolunu Âşık Daimi de şu dizeleriyle dile getirir:

"Bilim ile cehaletle yarışan,

Ben halkım diyerek halka karışan,

Gönüllerde ölmezliğe erişen,

Biri Hacı Bektaş, biri Atatürk.

Âşık Daimi'yim işte buyum ben,

Birlik denizine akan suyum ben,

İki gerçeğin vurgunuyum ben,

Biri Hacı Bektaş, biri Atatürk."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Durmaz, lütfen tamamlayın.

KADİM DURMAZ (Devamla) - Atatürk'ün 22 Aralık 1919'da Hacıbektaş'a gelişi yalnızca bir ziyaret değil Anadolu'daki Alevi ve Bektaşî toplulukları ile Millî Mücadele arasında kurulan güçlü bağın tarihsel dönüm noktasıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Cemalettin Çelebi'yi, Niyazi Dedebaba'yı, Kurtuluş Savaşı'nın tüm isimsiz kahramanlarını ve aziz milletimizi saygı, minnetle ve rahmetle anıyorum.

Bu konuşmayı Hacı Bektaş Veli'nin yüzyıllar öncesinden bugüne sözleriyle bitirmek istiyorum: “Bir olalım, iri olalım, diri olalım.” Çünkü biliyoruz ki birliğin olmadığı yerde özgürlük, aklın olmadığı yerde adalet, laikliğin olmadığı yerde cumhuriyet yaşayamaz. Yolumuz bir, yolumuz Hacı Bektaş'tan cumhuriyete uzanan aydınlık yoldur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Durmaz, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, 25 Aralık Gaziantep'in Kurtuluş Günü münasebetiyle söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlî'ya aittir.

Sayın Bozatlî, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlî'nın, 25 Aralık Gaziantep'in kurtuluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması

MESUT BOZATLİ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu yüce çatı altında milletimizin bağımsızlık mücadelesinde destan yazmış bir şehrin evladı olmaktan onur ve gurur duyduğum Gaziantep'in kurtuluşunu anmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Gaziantep yalnızca bir şehrin adı değildir. Gaziantep, yokluk içinde direnişin, imkânsızlıklar karşısında teslim olmamanın, millet iradesinin silaha dönüştüğü eşsiz bir duruşun adıdır. O gün Ayntap'ta düzenli bir ordu yoktu, cephane yoktu, iâşe yoktu ama iman vardı, cesaret vardı, vatan sevgisi vardı. Bir şehir, kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla açlığa, yokluğa ve kuşatmaya rağmen işgale karşı tek yürek, tek bilek olmuştu. Gaziantep düşmana karşı verdiği mücadeleyle yalnızca bir şehri savunmamış, en karanlık günlerde dahi istiklalinden bir an olsun vazgeçmeyen bir milletin duruşunu tarihe nakşetmiştir. Antep savunması düzenli orduların, modern silahların mücadelesi asla değildi. Bu savunma cephede süngüyle, sokakta taşla, evlerin avlularında duayla verilen bir halk mücadelesiydi. Bu mücadelede nice kahramanlar vardı; Şahinbey vardı bu topraklarda canını siper edip geçit vermeyen, Karayılan vardı “Ben Antepliyim, düşmana teslim olmam.” diyen, Şehit Kâmil vardı henüz 14 yaşında annesinin namusuna uzanan ele karşı duran ve bu uğurda şehadete yürüyen ve ismini bilmediğimiz nice adsız kahramanlar vardı. Mermi yerine taş taşıyan çocuklar, son lokmasını paylaşan babalar, evladını cepheye gönderen analar; onlar bize yalnızca bir şehir bırakmadılar, bize şerefli bir miras bıraktılar. Dik durmanın ne demek olduğunu, vatan savunmasının ne kadar ağır ama ne kadar kutsal olduğunu bize öğrettiler.

Değerli milletvekilleri, bu destanın bedeli hafif olmamıştır. Antep savunmasında 6.317 vatan evladı şehit düşmüş, binlercesi gazi olmuş, bir şehir tahrip edilmiştir; bu rakamların her biri bir yuva, bir ana yüreği ve bir milletin istiklal iradesidir. İşte bu yüzden, Gaziantep yalnızca kurtulan bir şehir değil kurtuluşun nasıl kazanılacağını öğreten bir şehirdir. Bu büyük fedakârlığının ardından Antep, Gazi Meclisimiz tarafından “gazi”lik ünvanı ve İstiklal Madalyası'yla onurlandırılmış bir şehirdir.

Bu ünvan, Antep halkının vatan uğruna gösterdiği kararlılığın nesiller boyunca taşınacak onurlu bir nişanesidir. Aradan geçen yüz dört yıl sonra, bugün milletvekili olmaktan büyük bir gurur ve onur duyduğum bu gazi şehrin insanlarında gördüğüm yüksek vatanseverlik hissi, memleket aşkı ve hayır hizmetlerinde yarışma gayreti bana Gaziantep’i gazi yapan ruhun hâlâ dimdik ayakta olduğunu göstermektedir. Bugün Gaziantep, geçmişte gösterdiği direnişi sanayiye, üretime ve kalkınmaya dönüştürmüş bir şehirdir. İhracatı 9 milyar doları aşan Gaziantep, direniş ruhunun nasıl güçlü bir üretim iradesine dönüştüğünün açıkça bir göstergesidir. Nitekim Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın da ifade ettikleri gibi, Gaziantep’in doğru istikamette ilerlemesi yalnızca bu kadim şehrin değil ülkemizin ve bölgemizin de doğru istikamette ilerlemesi anlamına gelmektedir. Dün cephede süngü tutan irade bugün fabrikada, atölyede, üniversitede Türkiye’yi büyütmektedir; bu bir tesadüf değildir çünkü Gaziantep’in mayasında mücadele vardır, emek vardır, vatan bilinci vardır hatta Mustafa Kemal Atatürk’ün “Ben Gaziantep’lilerin gözlerinden nasıl öpmem ki? Onlar Antep’i kurtardıkları gibi Türkiye’yi de kurtardılar.” iltifatına mazhar olmuş bir şehirdir.

Kıymetli milletvekilleri, Gaziantep’in kurtuluşu bize şunu öğretmiştir: Vatan savunması yalnızca silahla değil kararlılıkla, sabırla ve fedakârlıkla yapılır. Bir millet açlığa mahkûm edilebilir ama haysiyeti asla esir alınamaz.

Sözlerimi Antep direnişinin ruhunu en güçlü şekilde anlatan merhum Yavuz Bülent Bakiler’in dizeleriyle tamamlamak istiyorum: “Ben Antepliyim, Şahin’im ağam/Mavzer omuzuma yük/Ben yumruklarım dövuşeceğim/Yumruklarım memleket kadar büyük.”

Bu mısralar, cephesi bitse de iradesi bitmeyen bir şehrin, teslim olmayan bir milletin ve vatan sözü konusu olduğunda gövdesini siper eden Gaziantep’in özeti gibidir. Bu vesileyle, Antep savunmasının tüm kahramanlarını, 6.317 aziz şehidimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle ve şükranla yâd ediyorum; ruhları şad, hatıraları daim olsun.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozatl, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, yerlerinden sisteme giren 30 milletvekiline birer dakika söz vereceğim.

İlk söz Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’e ait.

Sayın Özer, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’in, Konya Büyükşehir Belediyesinin Hatay’da restorasyonunu üstlendiği Habib-i Neccar Camisi’ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Asrın inşa ve ihya çalışmalarının sonucunda 455 bin konut tamamlandı. Bizler de Konya olarak her zaman Hataylı kardeşlerimizin yanında olmaya çalıştık. Biliyoruz ki yaşanan acılar hiçbir zaman unutulmayacak ama bugün 11 ilimizi yeniden ihya edebiliyor olmanın mutluluğu da dayanışmamızın en güzel göstergesidir.

Cumartesi günü Hatay’da Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımlarıyla gerçekleştirilecek açılışlardan biri de Konya Büyükşehir Belediyemizin restorasyonunu üstlendiği Habib-i Neccar Camisi olacak. Bundan sonra, Habib-i Neccar Anadolu’da inşa edilen ilk cami olmanın yanında Hatay ile Konya

arasındaki gönül bağının anlamlı bir nişanesi olacaktır. Bu vesileyle, başta Uğur İbrahim Altay Başkanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk...

2.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Manisa'daki bir maden şirketine ilişkin açıklaması

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Manisa'da Yeni Anadolu Madencilik altı aydır düzenli maaş ödememekte ve haklarını almak için şirketle görüşen MADEN-İŞ yetkililerine “Ya yarım maaş ya da işten çıkarma...” demektedir. Yeni Anadolu Madencilik daha önce de 2.500 olan işçi sayısını 1.600'e düşürerek küçülmeye gitmiş ve şirketi zararda göstererek elden çıkarmaya çalışmaktadır. Patronların bu tip oyunlarını biliyoruz; kendileri hiçbir zarar etmeden hatta kâr ederek ellerindeki işi çıkaracaklar ve bütün faturayı işçilere çıkarmak istiyorlar. İşçilere bu faturayı çıkarmalarına izin vermeyeceğiz. Soma katliamından sağ kurtulmuş, bütün iş güvenliği önlemlerini kendileri almak zorunda bırakılan işçilerin maaşlarına göz dikenlerin hiçbir emellerine ulaşmasına müsaade etmeyeceğiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları...

3.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, “şahsiyet” kelimesine, Burdur Milletvekili Mehmet Akif'in 89'uncu ölüm yıl dönümüne ve Nigar Hacıoğulları'na ilişkin açıklaması

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Sayın Başkan, “şahsiyet” ne muazzam bir kelime değil mi? Her şeyin, aklın bile yapay dolaşıma sokulduğu bugünlerde biz hakiki miyiz gerçekten? Hakiki bir şahsiyet nasıl mümkün? Elbette bir medeniyet tasavvuruyla. Dünyayı kendi şahsi meselesi hâline getirmeyenlerin şahsiyetleri yoktur yani Filistin sizin şahsi meseleniz ise bir şahsiyetiniz vardır. 27 Aralık İstiklal ve Hürriyet Harbi'mizin bana göre en özel şahsiyeti Burdur Milletvekili Mehmet Akif'in 89'uncu ölüm yıl dönümü; benim canım annemle aynı gün, ne güzel. Bu vesileyle, İstiklal Şairimiz Mehmet Akif'i ve salihatinisvandand canım annem Nigar Hacıoğulları'nı rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

4.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, emeklilere ve asgari ücretlilere ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu ülkede emeklilerimiz günlük 200 lirayla otel odalarında hayatta kalmaya çalışırken, asgari ücretlisi açlık sınırının dahi altında bırakılarak günlük 200 liralık göstermelik bir artışla 28.075 liraya mahkûm ediliyor. Pazara çıkan eli boş dönüyor, kirasını ödeyen sofrasından kısıyor. 2026 Türkiye'sinin gerçeği refah değil yoksulluktur, geçinememektir, çaresizliktir ama bu gerçek, koruma orduları ve kameralar olmadan halkın arasına karışamayan, saray duvarlarının arasına sıkışmış, 86 milyonun feryadını duymayan bir yönetim tarafından görülmüyor; halkın sofrası küçülürken sarayın harcaması katlanıyor. Asgari ücret derhâl güncellenmeli, en az 39 bin liraya çıkarılmalıdır; en düşük emekli maaşı bir asgari ücretle eşitlenmelidir.

Ya bu ülkeyi yönetemediğinizi kabul edip istifa edin ya da emekli ve emekçilerimizin alın terinin hakkını verin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir...

5.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Evet, bu iktidar bir kez daha, uluslararası finans kuruluşlarına; yerli, yabancı sömürücülere biat ettiğini açıkladı. Siz asgari ücrete zam falan yapmadınız; siz IMF Türkiye Masası Şefi, J.P. Morgan, Amundi gibi yatırım bankası ve varlık kuruluşlarının olduğu küresel finansal elitlerle el ele Avrupa'nın en ucuz işçisinin ilanını vermiş oldunuz. Bu asgari ücret sermaye teröründe vites arttırmanın adı oldu. Günden güne yoksullaştırılan halka yoksulluk sınırının dörtte 1'i ücreti reva görenlere soruyoruz: Daha birkaç gün önce sermayedarlara milyonlar aktarmak için bu salonda kavgalar ettiniz, ne oldu sizin "büyük Türkiye." laflarınıza? Bütçe görüşmelerinde "Sermayenin emir erisiniz." dedik, alındınız. Milyonlarca işçinin sofrasından ekmeğini çalan, emeğini yok pahasına satan, sermayenin kâr hırsını halkın açlığı üzerinden büyüten düzende saray günde 58 milyon lira harcarken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - ...işçiye günde bir simit, bir çayı reva görenlere başka ne söylenebilir?

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen...

6.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, esnafa verilen 7200 prim günüyle emeklilik sözüne ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 2023 seçimleri öncesinde esnafa verdiği 7200 prim günüyle emeklilik sözünü tekrar hatırlatıyorum. Esnaf hem yanında çalışandan geç emekli oluyor hem de daha az maaş alıyor; bugün, esnaf emeklisinin aldığı maaş asgari ücretin de çok altında kaldı. Üstelik, BAĞ-KUR primi SSK'ye göre daha yüksek yani esnaf hem daha fazla prim ödüyor hem de daha az maaş alıyor; bu, çifte standart, haksızlıktır. Verilen 7200 gün sözü hemen yerine getirilmeli, BAĞ-KUR ve SSK arasında yıllardır süren bu adaletsizlik giderilmelidir. Biz bu adaletsizliğin giderilmesi için Mecliste konuyu takip etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Murat Çan...

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, vatandaşın 2025 yılında çözülmesini istediği sorunlara ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - 2026'ya girerken vatandaşımıza reva görülen tablo açıktır: Derinleşen yoksulluk, büyüyen adaletsizlik ve iktidarda büyük bir aymazlık, umursamazlık. Asgari ücret daha cebe girmeden açlık sınırının altında kaldı, emekliler insanca yaşam koşullarının çok altında maaşlara mahkûm edildi, staj ve çıraklık sigortası mağdurları kendilerine yapılan haksızlığın giderilmesini istedi, iktidar adaletsizlikte ısrar etti. Sigorta başlangıcında bir günlük fark yüzünden on yedi yıl fazladan çalışmak zorunda bırakılan ve kademeli emeklilik düzenlemesini isteyen yüz binler yüzüstü bırakılıyor. Vatandaşımız iktidardan 2025 yılında bu sorunları çözmesini istedi ama iktidar, milletin bu sesini duymadı. Milletimiz son sözünü söylemek için sandığı şimdi bekliyor; 2025'te geçim yoktu, 2026'da seçim istiyor.

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Özvatan ilçesindeki Sülük Gölü'nde yaşanan kuraklığa ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye bugün derinleşen bir kuraklık gerçeğiyle karşı karşıyadır. Yağış rejimi değişmiş, yer altı suları çekilmiş, göllerimiz birer birer yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Seçim bölgem

Kayseri'nin Özvatan ilçesindeki Sülük Gölü bu tablonun en somut örneklerinden biridir. Kuraklık artık münferit bir doğa olayı değil kalıcı bir iklim krizidir. Buna rağmen suyu merkeze alan bir tarım politikası hâlen yoktur. Göllerimiz kururken çözüm, günü kurtaran tedbirler asla olamaz. Kuraklığa karşı bilimsel, planlı ve kamucu bir su politikası hayata geçirilmek zorundadır. Aksi hâlde, bugün Sülük Gölü'nde yaşananlar yarın başka bir ilde, başka bir ilçede tarımı, geçimi ve yaşamı tehdit edecektir. Sülük Gölü yalnızca bir su kaynağı değil Özvatan'da tarımın, hayvancılığın ve yerel yaşamın bir sigortasıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu...

9.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, rezerv alanlarında yapılan evlerden dolayı depremzedelerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Konunun ciddiyetine binaen aynı konuyu tekrar gündeme getirmek zorundayım. Rezerv alanlarında yapılan evlerden dolayı neredeyse depremzedelerin tamamı mağdur edilmiştir. Daha önce 150 metrekare evi olan kişiye 75 metrekare ev verilmiş, 4+1 evi olan kişiye de 2+1 ev verilmiştir. İmarlı, parseli içinde sağlam ve çok değerli olan evler plan bütünlüğü bozulmasın diye yıkılmış ve onların yerine 2+1 evler verilmiştir. Daha önce daha iyi konumda olan ve çok değerli olan evlerin yerine daha küçük ve konumu kötü olan evler verilmiş, kendilerinin evleri ise başkalarına verilmiştir. Bunlara itiraz edenlere ise “Size başka yerlerden daire verelim.” denilmekte. İnsanlar doğup büyüdüğü mahallelerden uzaklaştırılmak ve demografik yapıyla oynamak istenmektedir. Oysa “Daha önce hangi evde oturuyorsanız size aynısı yapıp vereceğiz ve aynı komşularla oturacaksınız.” denilmişti. Bu sözünüzde durmamanızın nedeni iş bilmezlikten mi yoksa başka bir nedenden mi? İş bilmezlikten ise bu mağduriyetleri derhâl giderin, başka bir neden varsa bize o nedeni açıklayın.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...

10.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'daki Taş Tepeler Projesi'ne ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa'mızdaki Taş Tepeler projemizin göz bebeği Karahantepe dünyanın en saygın arkeoloji yayınlarından biri olan Archaeology Magazine tarafından 2025 yılının en önemli 10 keşfinden 1'i seçildi. On iki bin yıllık bu kadim miras sadece bir kazı alanı değil Anadolu'nun, dünyanın neolitik başkenti olduğunun küresel tescilidir. Taş Tepeler Projesi'yle şanlı şehrimize her daim destek veren Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a, tüm Bakanlık yetkililerine, Şanlıurfa'nın tanıtımına ve tarihi değerlerimizin daha fazla kitlelere ulaşmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Bu gurur tablosunda şüphesiz en büyük emek kıymetli bilim insanlarımızın. Bilim insanlarımıza ve tüm paydaşlarımıza şükranlarımı sunarken herkesi insanlık tarihinin kalbi Şanlıurfa'mıza davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, uyuşturucuyla mücadele operasyonlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Uyuşturucu bir milletin geleceğini zehirleyen, gençlerimizi hayattan koparan bir iletir ancak uyuşturucuyla mücadele ülkenin gerçek gündemini perdeleyen, kamuoyunu oyalayan, sansasyonel ve

popülist operasyonlarla yapılamaz. Bir avuç kullanıcının ya da küçük satıcının teşhir edilmesi gerçek suç ağlarını gizlemekten başka bir işe yaramaz. Asıl soru şu: Yıllardır uyuşturucu trafiğinden milyarlarca dolar elde ettiği uluslararası raporlarda sabit olan PKK'nın bu alandaki finans damarlarını kestiniz mi?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sınır şehirlerinde uyuşturucu ticaretinden kolluk yargılanıyor yüzde 60 oranında. Yüzde 60 kolluk yargılanıyor uyuşturucu ticaretinden.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Gerçek mücadele, kullananları değil yönetenleri, sokaktaki çocuğu değil masadaki baronları yakalamaktır...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şov, şov, başka yaptığın hiçbir şey yok; tek yaptığın şey şov!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - ...göstermelik operasyonları değil uluslararası uyuşturucu finans damarlarını tespit etmektir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bir de konuşuyor, bakıyor telefonuna acaba kaç tık aldım diye.

BAŞKAN - Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hayırdır, siz niye rahatsız oldunuz?

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bir sus be, bir sus! Faşist olduğun için, faşist!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Yalan söylüyorsun, dön önüne!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Narkoterör örgütüdür PKK!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Irkçı faşist, dön önüne!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yürü, defol! Terbiyesizler!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, lütfen karşılıklı atışma, sataşma yapmayalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, PKK, uyuşturucu kaçakçısı değil mi?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ya, ortalığı karıştırmaktan başka bir şey yapmıyorsun!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ne oldu, doğruları söyledik diye zoruna mı gitti?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bir dur be, bir dur! Aç da oku, aç da oku!

BAŞKAN - Sayın Çubuk, Sayın Ayan, Sayın Türkoğlu...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Irkçısın, ırkçısın!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Faşist! Faşist, dön önüne!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Doğruya tahammülün yok mu? Doğru duyunca kızarıyor musun?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, yıllardır PKK'nın uyuşturucu kaçırdığı...

BAŞKAN - Lütfen, lütfen... Genel Kurulda böyle bir usul yok, böyle bir sataşma yok, böyle bir atışma yok.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Dön önüne; ırkçı, faşist!

BAŞKAN - Lütfen, lütfen...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hayır Başkanım, ırkçılık yapmayacak burada; ırkçılık yaparsa “ırkçı” deriz, faşistlik yaparsa “faşist” deriz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Grup Başkan Vekilimize hakaret etti geçen gün burada.

BAŞKAN - Bir şey yok burada, görüşlerini söylüyor, siz de görüşlerinizi söylediniz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Allah'ım, ırkının teki bu ya, faşistin teki bu ya! Başka konuşacak hiç bir şey yok mu burada ya, kırk tane millet var bu ülkede! Faşist!

BAŞKAN - Lütfen Genel Kurulun çalışmasına izin verin.

Sayın Tahtasız, buyurun.

12.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, AK PARTİ Hükûmeti tarihe kara bir not daha düşü; çarşı pazardan kopuk, sıcak salonlarda belirlenen asgari ücret geçim ücreti değildir. Defalarca uyardık, işçinin hakkı olan 39 bin lirayı istedik ama salonlara hapsolan AK PARTİ sokağın sesini duymadı. 2026 yılı için belirlenen 28.075 liralık sefalet ücreti tarihte ilk kez açlık sınırının altında olan 30 bin liranın altında kaldı, 2026 yılının sefalet yılı olacağı şimdiden belli oldu. Asgari Ücret Tespit Komisyonunda işçi yoktu, işçinin geçimini düşünen yoktu; masada yokluk vardı, açlık vardı, sefalet vardı. Yaşam savaşı veren milyonlarca kişi Erdoğan'a yirmi sekiz yıl önceki sözlerini hatırlatıyor. Evin kirasını kim ödeyecek? Elektrik parasını kim ödeyecek? Su faturasını kim ödeyecek? Çoluk çocuğun okul masraflarını, cep harçlığını kim karşılayacak? Sayın Erdoğan, siz milyonlarca asgari ücretliyi açlık sınırına, maalesef, bu sefalete... Vicdanınız rahat mı bu durumdan? 2026 yılı geçim yılı olmayacağına göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla...

13.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dün açıklanan asgari ücret rakamı geçim derdiyle boğuşan milyonlarca vatandaşımızın sofrasına âdeta ateş düşürmüştür. Asgari ücretin net 28.075 lira olarak ilan edilmesi Hükûmetin, halkın yaşadığı gerçeklerden ne denli kopuk olduğunun açık bir göstergesidir. Üstelik Sayın Bakan bu rakamı açıklarken "Popülizm tuzağına düşmedik." ifadelerini kullanmıştır.

Yirmi iki yıldır aziz milletimizi borç, faiz, zam ve vergi ekonomisine mahkûm ettiniz. Milletimiz 2002 yılında çay, simit hesabından kurtulmak ümidiyle destek verdiği bu anlayışın, bugün kendisini o günleri bile arar hâle getirdiğini üzülen görmektedir. Bugün çözüm nettir: Asgari ücret bu hayat pahalılığı karşısında en az 45 bin TL olmalıdır. Bu rakam bir lütuf değil çalışanlarımızın ayakta kalabilmesinin asgari şartıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan...

14.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta bu sabah gözaltına alınanlara ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu sabah Şırnak'ta bir kez daha siyasi operasyonlara uyandık. Abdullah Temelkuran, İrfan Kabul, Serhat Temelkuran; bu 3 genç hakkında gözaltı kararı var. Gözaltı sırasında evlere kırılarak girildi, ev "arama" adı altında talan edildi, Nevruz fotoğrafları düşmanlıkla yırtıldı, gözaltına alınanlara işkence edildi, Kürtçe konuşan anneye kötü muamele yapıldı. Burada mesele güvenlik değil hedef alınan gençlik, Kürt halkı, Kürt kimliğidir; bu açıkça bir siyasi operasyondur. Hatta Roboski'nin yıl dönümünde Roboski stickerlerine "suç unsuru" denilerek el konuldu.

Baskıyla, gözaltıyla, işkenceyle bu ülkeye huzur gelmez. Bu hukuksuzluktan vazgeçilmelidir.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Barış Bektaş...

15.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, kalıcı yaz saati uygulamasıyla ilgili soru öngesine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının verdiği cevaba ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; size çok ilginç bir cümle okuyacağım: “Her mesai aralığı için karanlıkta kalınan sürenin eski saat uygulamasına göre altmış dört saat azaldığı ortaya konulmuştur.” Okuduğum bu cümleden herhangi bir şey anlayan oldu mu? Bu cümle, kalıcı yaz saati uygulamasıyla ilgili soru öngeme Enerji Bakanının verdiği cevap.

Sayın Bakana sormak istiyorum: O altmış dört saat kimin hayatından eksildi? Gün doğmadan okula giden çocukların uykusundan mı, zifiri karanlıkta iş yerine yürüten kadınların güven duygusundan mı? Sayın Bakana çağrıda bulunuyorum: Yarın sabah yedi buçukta Bakanlık binasında buluşalım, Ankara'nın sokaklarında dolaşalım; arabasının farlarını açmadan Bakanlık binasına gelebilecek mi, o saatte dolaşırken sokak lambalarının neden yandığını izah edebilecek mi?

Saygılarımla.

BAŞKAN - Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez...

16.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, CMK ücret tarifesine ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, barolar sesleniyor: CMK kapsamında görev yapan avukatlar fiilen angarya altında çalışmaktadır. CMK ücretleri avukatlık asgari ücret tarifesinin çok altındadır ve bu ücretlerden ayrıca KDV kesilmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığına çağrımdır: CMK ücretleri asgari ücret tarifesiyle eşitlenmeli, KDV kaldırılmalı ve savunma angarya olmaktan çıkarılmalıdır. CMK beraat vekâlet ücretlerinin tahsilinde Trabzon'da avukatlardan vekâletname istenmesi hukuka aykırıdır. Adalet Bakanlığı bu konuda ülke genelinde bağlayıcı bir talimat yayınlamalıdır. Açık tarife hükmüne ve Ceza Genel Kurulu içtihadına rağmen bazı mahkemeler beraatte hazine aleyhine vekâlet ücretine hükmetmemekte, bu durum savunma emeğini karşılıksız bırakmaktadır. Savunma yok sayılarak adalet olmaz, avukatın emeği korunmadan adil yargılanma olmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vatandaş ezim ezim ezilirken asgari olması gereken ama toplumun yüzde 60'ının ücreti olan asgari ücret açlık sınırının yüzde 40 altında belirlendi. Bu demektir ki toplumun kahir ekseriyeti açlık sınırı altında. Emekli maaşı ise bu iktidarın utancı. Son üç yılda asgari ücretlinin, emeklinin, memurun satın alma gücü yüzde 45-55 oranında eridi. Bu, resmen nefes aldırma politikasıdır. Vergi yükü ise tarihin en ağır seviyesinde, yüzde 85 dolayında dolaylı vergi geliyor. Yani en çok asgari ücretli, emekli ve dar gelirli vergi ödüyor; zengin daha az, yoksul daha çok vergi veriyor. Bu mudur adalet, bu mudur eşitlik? Vergide adalet istiyoruz. Bunu sağlamadığımız sürece ne enflasyon düşer ne geçim düzelir ne de insanımız rahat nefes alır. Biz diyoruz ki insanca yaşanacak bir asgari ücret, bir emekli maaşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

18.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin vefatının 752'nci yılına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, evrensel öğretileriyle tüm dünyada tanınan ve örnek alınan Mevlâna Celâlettin Rûmî'yi vefatının 752'nci yılında rahmetle anıyoruz. Her dilden, her dinden, her renkten insanı kucaklayan Mevlâna'nın mesajı 13'üncü yüzyıldan bu yana bir çağlayan gibi akmakta ve yaktığı insanlık ve barış meşalesi önümüzü aydınlatmaya devam etmektedir. Sözünün güzelliğini "..."¹ mısralarından mealen "Bu tende bu can oldukça ben Kur'an'ın kölesiyim/Ben Muhammed Mustafa'nın yolunun toprağıyım/Kim benden bundan başka bir söz naklederse/Ondan da, o sözden de şikâyetçiyim." dizelerinde zirveleştirdiğini anlamaya bugün daha fazla ihtiyacımız var diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu...

19.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da CHP'li Meclis Üyesi Özlem Bodur'a trafikte gerçekleştirilen saldırıya ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Bursa'da meclis üyemiz Özlem Bodur'a trafikte gerçekleştirilen saldırı göstermiştir ki trafikte giderek artan magandalığı ve özellikle kadınlara yönelik şiddeti konuşmak zorundayız. Direksiyon başına geçen kimi kişiler kendilerini hukukun üstünde görerek kadınlara hakaret ediyor, tehdit ediyor, darbediyor ve ne yazık ki çoğu zaman bu suçlar cezasız kalıyor. Kadına yönelik şiddet yalnızca evin içinde değil sokakta, trafikte, kamusal alanda hatta bu Meclis çatısı altında gerçekleşiyor. Sorun sadece bireysel öfke değil cezasızlıkla beslenen bir şiddet kültürüdür. Bu algıyı değiştirmek zorundayız. Trafikte şiddetin cezai yaptırımları artırılmalı, caydırıcılık sağlanmalı ve kadınların kamusal alanda güvenle var olması devletin asli sorumluluğu olarak ele alınmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın oluru alınarak açıklanan asgari ücret açlık sınırının altında kalmıştır. 28 bin lira olarak açıklanan asgari ücret 2025 yılının başında açıklanan ücretin de alım gücünün altındadır. İşçilere âdeta "Aç yaşa!" denilmiştir. Milyonlarca çalışan, nasıl yaşayacağını, nasıl geçineceğini düşünür duruma getirilmiştir. Emekli de asgari ücretli de yoksulluk da derinleşecektir. Piyasanın durgunlaşmasının artması, boşanmaların yaşanması ve evlenme kaygılarının artmasına yol açacak düşük ücret, ülkem insanının yüzünü güldürmez kılmaktadır. Sofralarda öğünler üç öğünden iki öğüne düşmüş, yetersiz beslenme ve sorunlarla, verimliliği olumsuz etkileme noktasında bir ücret açıklanmıştır. Mutlaka asgari ücret gözden geçirilmeli, 39 bin liraya çıkarılmalıdır.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu...

21.- İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu'nun, 2026 yılı bütçesine, deprem bölgesinde teslim edilecek konutlara ve ilan edilen asgari ücrete ilişkin açıklaması

SUAT PAMUKÇU (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uzun ve yorucu bir çalışmadan sonra, geçtiğimiz pazar günü, 2026 yılı bütçemizi 320 oyla kabul ettik; hayırlı olsun diyorum, ülkemize, milletimize bereket getirsin.

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İkincisi; deprem bölgesinde imal edilen konutların bu yıl sonu itibarıyla, bu ay sonu itibarıyla teslimi yapılacak. Bu teslimden dolayı da emeği geçen, başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere bakanlarımıza ve çalışanlara huzurlarınızda teşekkür etmek isterim.

Üçüncü olarak; dün ilan edilen asgari ücretin de ülkemize, işçilerimize, işverenlerimize, çalışma hayatına hayırlı olmasını diliyorum ve inanıyorum ve ümit ediyorum ki yüzde 20 olarak hedeflenen enflasyonun gerçekleşmesi hâlinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Nail Çiler...

22.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, enflasyon muhasebesi uygulamasına ve yeni yıla ilişkin açıklaması

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar 2024 yılında enflasyon muhasebesi diye bir şey çıkardı. Bu düzenlemeyle mükellefler kazanç elde etmediği veya üretime geçmediği unsurlar için de vergi ödemek durumunda kaldı. Şirketler gerçek bir değer artışı olmamasına rağmen enflasyondan kaynaklı ekstra vergilendirmeyle karşı karşıya kaldılar. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı açıklamada bütçedeki sapmanın ana kaynağının enflasyon muhasebesi olduğunu net bir dille ifade etmiştir. Bu nedenle bütçe disiplinini korumak, teknik sorunları gidermek ve ekonomik öngörülebilirliği yeniden tesis etmek için enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmelidir diyorum.

Yeni yılın ülkemize, dünyaya barış, sevgi, huzur getirmesini temenni ediyorum.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

23.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Asgari ücret yüzde 27 artışla 28.075 lira olarak açıklandı. Bugün resmî açlık sınırı 30 bin lirayken AKP sayesinde cumhuriyet tarihinde ilk kez asgari ücret açlık sınırının altında kaldı. Defalarca uyardık, bu ekonomik krizde emekçilerimizin hakkı en az 39 bin lira olmalı ama salon partisi AKP çarşıdan, pazardan, halktan, insanlardan o kadar koptu ki sokağın sesini duymadı, 2026'nın sefalet yılı olacağını ilan etti. Bu ücret, bırakın 4 kişilik aileyi, 1 kişiyi bile geçindirmez; kira mı ödesin, fatura mı ödesin, yiyecek mi alsın, giyecek mi alsın, eğitimine mi harcasın? İnsanların aklıyla dalga geçmeyin. Bir avuç yandaş için milyonlarca yurttaşımızı açlığa iten zihniyet kul hakkı yemektedir. Bu tablonun tek sorumlusu Erdoğan'dır. 2026 geçim yılı değil seçim yılı olmalıdır.

BAŞKAN - Muğla Milletvekili Cumhur Uzun...

24.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Marmaris Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü ile 2 çalışanının tutuklanmasına ilişkin açıklaması

CUMHUR UZUN (Muğla) - Engelli ve ihtiyaç sahibi yurttaşlarımız için ayrılan sosyal yardım ödeneklerini çaldıkları ve paylaştıkları iddiasıyla Marmaris Kaymakamlığı Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı Müdürü ile 2 çalışanı, üç ay süren fiziki takibin ardından geçtiğimiz aylarda tutuklandı. Üstelik bu bürokrat, iktidarınız tarafından daha önce başarı ödülüne layık görüldü ve ödülünü de bizzat bakanın elinden aldı. Bu tablo, bireysel bir suistimalin ötesinde kamu kaynaklarının korunmasında ve liyakat esaslı denetimde yaşanan derin bir sistem sorununu ortaya koymaktadır. En kırılgan kesimler için emanet edilen bu kaynakların talan edilmesine göz yumulamaz. Etkin denetim

derhâl sağlanmalı, hesap verilebilirlik eksiksiz işletilmeli ve sorumlular hukuk önünde gecikmeksizin hesap vermelidir.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

25.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, belirlenen asgari ücrete ve Bulgaristan Türklerine yönelik asimilasyon politikasının 41'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkürler Başkanım.

Asgari ücrette milyonları üzdünüz. İçinde işçi sendikasının olmadığı komisyonda asgari ücreti belirlediniz. Esasında kendiniz çaldınız, kendiniz oynadınız. İşçiye oyalayıp esasında işçinin cebini oydunuz. 28.075 lira nasıl bir rakamdır? Gıda parasına yetmiyor. TÜRK-İŞ 4 kişilik ailenin gıda harcamasını açıkladı: 29.828 lira. İlk kez asgari ücret açlık sınırının altında. İşçi bu ücretle hangi harcamasını karşılasın? Kirayı mı ödeyecek, gıda mı alabilecek?

Ayrıca, bugün, 24 Aralık 1984'te başlayıp Mayıs 1989'da Bulgaristan'dan zorla sınır dışı edilmeleriyle sonuçlanan Bulgaristan Türklerine yönelik insanlık dışı asimilasyon politikasının 41'inci yıl dönümü. Bulgar hükûmetinin 24 Aralık 1984'te Türk ve Müslüman soydaşlarımızı dinlerinden, dillerinden, örf ve âdetlerinden koparmaya yönelik başlattığı bu karanlık süreç yarım milyona yakın insanın göçüyle sonuçlandı. Türklerin Türklüğünü yok etmeyi hedefleyen bu zulüm döneminde hayatını kaybeden, canına kıyılan tüm soydaşlarımızı rahmetle anıyorum.

BAŞKAN - Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan...

26.- *Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan'ın, 2026 yılı bütçesine ve Libya Genelkurmay Başkanını taşıyan uçağın Haymana'da düşmesine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizde yoğun ve titiz bir çalışma sürecinin ardından 2026 yılı bütçe görüşmelerini tamamlamış bulunuyoruz. Milletimizin her bir ferdine temas eden bu bütçenin üretime, istihdama, savunmaya, eğitime ve sosyal politikalara katkı sunmasını temenni ediyorum. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm bakanlarımıza, Komisyon üyelerimize ve bu süreçte yapıcı katkılarıyla sorumluluk üstlenen kıymetli milletvekillerimize teşekkür ediyorum. 2026 bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Dün yaşanan elim uçak kazasında Libya Genelkurmay Başkanını taşıyan uçağın Haymana'da düşmesi sonucu can kayıpları yaşanmıştır. Dost ve kardeş ülke Libya'ya ve Libya halkına başsağlığı dileklerimizi iletiyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Türkiye, her zaman olduğu gibi, dostlarının acısını paylaşıyor, dayanışmayı esas alan bir ülkedir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Düzce Milletvekili Ercan Öztürk...

27.- *Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, dün meydana gelen uçak kazasında hayatlarını kaybeden Libyalı heyete ve yarın idrak edilecek Regaip Kandili'ne ilişkin açıklaması*

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de dün akşam meydana gelen kazada hayatını kaybeden Libyalı heyete başsağlığı, kardeş Libya halkına da sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, yarın akşam, rahmetin kapılarının aralandığı, duaların kabulüne dair ümidin arttığı mübarek Regaip Kandili'ni idrak edeceğiz. Regaip; yönelişin, niyetin, kalbin yeniden istikamet

bulmasıdır. Bu müstesna gecede kırıncılıkları geride bırakmak, birlik beraberliğimizi artırmak ümidiyle tüm aziz milletimizin ve Düzceli hemşehrilerimizin Regaip Kandili'ni kutluyorum.

BAŞKAN - Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik...

28.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Leyla Zana'ya ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Son dönemlerde Sevgili Leyla Zana'ya saldırıyı biliyoruz; bu ırkçı, faşist kesimlerin ne yapmak istediğini biliyoruz ama biz bunlara pabuç bırakmayız. Leyla, benim kırk yıllık mücadele arkadaşım; bu Parlamentoda redde, inkârâ, asimilasyona karşı mücadele ederken dokunulmazlıklarımız kaldırıldı; aynı hücrede bulunduk, aynı cezaevinde bulunduk ama safımız halkımızın safları oldu. Bu Parlamentoda sürekli şiddetin dili kullanıldı, sürekli bir çatışma dili kullanıldı; onun için, bu Parlamentoda rüzgâr ektiniz ve şimdi dışarıda bir fırtınaya dönüştü. Bunu oluşturanlar bu fırtınanın altından kalkamazlar; halkı tetiklemeyin, bu süreci tetiklemeyin, buradan oy devşirmeyin, bu sürece katkı sunun. Ülkenin barışa, kardeşliğe ihtiyacı olduğu bir dönemde küçücük hesaplar yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Bu, ülkeye yapılabilecek en büyük haksızlıktır.

BAŞKAN - Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı...

29.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, asgari ücret 2002 yılında 180 liraydı, bugün 28 bin lira oldu; 2002 yılında asgari ücretle 126 litre benzin alabiliyorduk, bugün 52 litre benzin alabiliyoruz. Altın yine aynı şekilde, 8 çeyrek alabilirken bugün 2 çeyrek alabiliyoruz. Döviz 1,36'ydı, 42,9 oldu. Yani asgari ücret artık Türkiye'de -geçinmeye- para etmiyor. Bu iktidar asgari ücreti hemen revize etmelidir yoksa millet sokaklara çıkacaktır, bunu şimdiden hatırlatayım istedim.

Teşekkür ederim.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Hesap hatası var, 400 litre alınıyor ya.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

30.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da balıkçıların destek beklediğine ve İskenderun'daki Deniz Er Eğitim Alayına ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

İskenderun'da, Arsuz'da, özellikle Konacık ve Samandağ'da balıkçılarımız destek bekliyor. Özellikle limanların altyapısının bir an evvel daha sağlıklı bir ortama kavuşturulması gerekiyor. Yine, "denize elverişlilik belgesi" adı altında deniz taşıtlarından alınan belgelerin bir kritere konması gerekiyor ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yazdığı cezalardan dolayı çok fazlaca muzdarip olan, mağduriyet yaşayan balıkçılarımız var.

Bir diğer husus: İskenderun'daki Deniz Er Eğitim Alayının taşınmasıyla alakalı son günlerde bir tereddüt ve kamuoyunda çok fazlaca bilgi kirliliği var. Acaba eğitim şartlarının zorluğundan veya 2 askerimizin şehit olmasından dolayı mı bir taşınma söz konusu? Bakanlık bu konuda bir açıklama yapmalı ki Deniz Er Eğitim Alayı bizim için çok kıymetli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ile 50 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ile 50 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3393) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247)²

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin görüşmelerine mahsus olmak üzere, kanun teklifi üzerinde konuşacak milletvekillerimize İç Tüzük'ün tanıdığı süreye ilaveten verilen bir dakika süre bugüne mahsus tanınmayacaktır. O nedenle, değerli hatiplerimizin bu hususa riayet etmelerini özellikle istirham ediyorum. Grupların da bu konuda olumlu yaklaşımı olduğunu ifade etmek isterim.

Şimdi, 1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır; önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Muğla

Antalya

Samsun

Mustafa Kaya

Mehmet Atmaca

Birol Aydın

İstanbul

Bursa

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Elif Esen

Hatay

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Elif Esen'e söz veriyorum.

Sayın Esen, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

² 247 S. Sayılı Basmayazı 23/12/2025 tarihli 41'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başından bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün on birinci yargı paketini görüşüyoruz. Teklifin genel gerekçesinde, yargı bağımsızlığı, hukuki güvenlik, makul sürede yargılanma ve öngörülebilirlik gibi, hepimizin katıldığı hedefler sıralanıyor ancak maalesef adalete güvenin çok azaldığı ülkemizde bu kürsüden artık şunu açıkça söylemek zorundayız: Bu hedefleri gerekçeye yazmak ile hayata geçirmek arasında çok ciddi bir mesafe var.

Bu paket, yine, alıştığımız bir yöntemle hazırlanmış; ceza hükümleri, infaz düzenlemeleri, internet erişim rejimi aynı torbanın içine doldurulmuş. Açık söyleyeyim, bu bir reform değil; daha önceki torba kanunlar geleneğinde olduğu gibi, parça parça, izlemeyi, etki analizini bir kenara bırakan bir hukuk çorbasıdır.

Önce, toplumun iki önemli kesimi için hayati önemi olan 31'inci ve 32'nci maddelere değinmek istiyorum çünkü bu maddeler teknik düzenlemeler olmaktan çok, topluma dokunan, doğrudan kadınların ve çocukların hayatını etkileyecek sonuçlar üretecek mekanizmalar içeriyor. Sormak zorundayım: Kurulan bu mekanizma gerçekten çocuğun yararına çalışabilecek mi, çocukları koruyabilecek mi?

31'inci ve 32'nci maddelerde, çok kısa sürelerde geniş suç katalogları üzerinden sulh ceza hâkimlikleri aracılığıyla içeriğin çıkarılması, erişimin engellenmesi ve bant daraltılması mümkün kılınıyor ancak bu ağır müdahalelerin olası yan etkileri neredeyse hiç tartışılmadı. Gerçekte olan şu: Çocuk istismarını, ihmal, çocuk işçiliğini, erken evliliği ya da dijital dolandırıcılığı görünür kılan içerikler çoğu zaman gazeteciler ve hak savunucuları tarafından yayınlanıyor. Bu içerikler kamu düzeni ya da suça ilişkilendirme gerekçesiyle hızla kaldırıldığında çocuk korunmuş olmayacak ama ihlal, ihmal ve istismarın üstü örtülebilecek. Aynı riskler kadınlar için de geçerli; kadınlara yönelik şiddetin ifşası, onu ifşa eden haberler, dijital deliller güçlü faillerin başvuruları üzerine hızla kaldırıldığında erişim engelleme kadını koruyan değil faili koruyan bir araca dönüşebilecektir. Oysa dijital alan, aslında bir taraflıya da kadınlar için adalete erişimin temel zeminlerinden biridir.

Toplumun kanayan bir yarası olan IBAN dolandırıcılığı da bu paketin çözemediği alanlardan biridir. TCK 158 başta olmak üzere ceza hukuku birçok alanda son çare olmaktan çıkmış, ilk refleks hâline gelmiştir. Yüz binlerce dosyanın birikmesi tesadüf değildir, bu refleksin bir sonucudur. Oysa adalet, hikâyeye, vakaya odaklanmayı da gerektirir. İşte bu yüzden, dolandırılan, kullanılan hesapların mağduru daha çok da gençler ve yaşlılarımız; dolandırılmaları sebebiyle üstlerine kalan borçla ne yapacaklarını düşünürken hatta cezaevlerine düşerken bu dolandırıcılığı yapanlar lüks hayatlar içinde yaşayınca toplumdaki adalet duygusu da zedelenmektedir. On birinci yargı paketi için şu söylenebilir: Anayasa Mahkemesi kararlarına uyuyormuş gibi yapan ama kararların özündeki ölçülülük ve hak dengesi sorunlarını çözmekten uzak, şekil olan ama ruhu olmayan bir torba.

Biz şunu söylüyoruz: Çocuğu gerçekten korumak istiyorsanız onu susturan değil güçlendiren, güvenle hayata yetiştiren bir hukuk kurmak zorundasınız; kadını gerçekten korumak istiyorsanız ifşayı bastıran değil şiddeti gözden kaçırmayan bir sistem kurmak zorundasınız çünkü hukuk güvenliği her şeyin iç içe görüldüğü torba yasalarla değil açık ve izlenebilir, denetlenebilir yasalarla düzenlenmekle ancak gerçekleşebilir. Bu Meclisin görevi, iyi niyetli gerekçelerle kötü sonuçlar üreten kanunlar yapmak değil hakları gerçekten koruyan güvenilir bir hukuk devleti inşa etmektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Esen, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde geçen "uyarınca" ibaresinin "gereğince" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın

Salihe Aydeniz

Vezir Çoşkun Parlak

İzmir

Mardin

Hakkâri

Dilan Kunt Ayan

Onur Düşünmez

Nevroz Uysal Aslan

Şanlıurfa

Hakkâri

Şırnak

Kamuran Tanhan

Mardin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a söz veriyorum.

Sayın Tanhan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Ben de cezaevlerinde bizleri izleyen yoldaşlarımıza, tutsak edilen yurttaşlarımıza selamlarımı göndererek başlamak istiyorum.

Öyle bir adaletsizlik düzeni yaratılmış ki, kurulmuş ki mağdur olan herkes etkin bir soruşturma ve adil bir yargılama için mücadele etmek zorunda kalıyor. Öyle bir düzen kurulmuş ki 11 tane yargı paketiyle düzeltilemeyen, birçok eleştiri alan bir adalet düzeninden bahsediyoruz bugün. Tüm bu olumsuzluklar, itirazlar, şikâyetler bizi şu noktaya götürmektedir: Adaletin çivisi çıkmıştır Türkiye'de. Ve iktidar her seferinde şunu ifade ediyor: Etki analizinden bahsediyor, "Etki analizi yaptık; şöyle oldu, böyle oldu." diyor. Ben de iktidarı şuna çağırıyorum: Bir kez olsun, bir gün olsun vicdan analizi yapın, vicdanınıza seslenin ve ona göre yasaları çıkarın diyorum.

Ceza ve infaz kurullarında görülmeyen, pek de duyulmayan bir zulmü bugün anlatacağım burada. Bilindiği üzere, otuz yıl ceza almış, cezalandırılmış birçok siyasi tutsak bulunmaktadır ve bu kararların çoğu sabıkalı devlet güvenlik mahkemeleri tarafından alınan kararlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin mahkûm ettiği mahkemeler. Bu cunta rejimi mahkemelerine rağmen yeniden yargılama yapılmadı AİHM kararları üzerine. Bu mahkeme kararlarının sonucunda birer müddetname düzenlendi, "Şu tarihte çıkacaksınız." denildi ama o tarih geldiğinde, bu sefer, oluşturulan paralel mahkemelerin eliyle infazlar ertelenmeye, yakılmaya başlandı. Bu da ceza hukukunun temel ilkelerinden olan aleyhe olan kanunların geriye yürütmezliği ilkesini ayaklar altına alarak yapıyor.

İki örnek vereceğim bugün burada. Bir tanesi Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki Bahattin Öncü'nün hikâyesi. Otuz yıl cezaevinde kalmasına rağmen infazı ertelendi ve hasta olan annesi daha fazla dayanamayarak o süreçte yaşamını yitirdi. Buradan bir kez daha kendisine rahmet, ailesine de başsağlığı diliyorum. Annenin yaşama tutunma umudu bu infaz kurullarının erteleme kararıyla tükendi ki anne

yaşamını yitirdi. Yine, başvurusu üzerine cenazeye katılmak istedi, taziyele kabul etmek istedi; işte, yine, bu kurulların kararlarıyla bunu yapamadı; cenazesine, taziyesine katılamadı.

Bir diğer husus geçenlerde yaşandı. Yine, otuz yılını tamamladı, dokuz ay ertelendikten sonra, anne yoğun bakımdayken bu sefer Adalet Bakanlığının yetkilileri izin verdi, annesini görmek için hastaneye geldi, yoğun bakımdayken annesini gördü ve bir saat sonra anne yaşamını yitirdi, bir saat sonra. Annenin direnci beklediği o sesti aslında, onu hayatta tutan, onu umutlandıran ama bu yapılmadı ve bu zulüm işlenmeye devam etti.

Şimdi, şunu ifade edelim: Bugünden sonra infaz kurulları tarafından ertelenen her infazda bu tür olayların yaşanmasının birinci sebebi AKP iktidarındır. Bir cezaevi müdürüne dahi ya da berberine dahi söz geçiremeyen bir AKP iktidarından bahsediyoruz. Kurullar oluşturuluyor, o kurulların içerisinde kimler var hiç kimse bilmiyor; paralel mahkemeler gibi devam ediyor.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Elektrikçi var kurullarda, elektrikçi.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - En son örneği Selçuk Mızraklı. Cezaevi kurulu tarafından iyi hâli olmadığı gerekçesiyle ertelendi, infaz hâkimliği bu kararı kaldırdı, devreye ağır ceza mahkemesi girdi ve infaz hâkiminin kararını kaldırdı. İşte, AKP'nin hukuka bakış açısı bu, Kürtlere bakış açısı bu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) DGM'lerle yargılayacaksın, ceza vereceksin, üstüne bir de hakkı olan her şeyi de ayaklar altına alacaksın, "Kürt, annesini görmeyecek." diyeceksin. Bu paketin de başka bir açıklaması yok. On birinci yargı paketinin getirdiği nokta bu; Kürtler açısından, Kürtler için, "Kürtler annesini görmesin." paketidir on birinci yargı paketi. Bundan sonra yapılacak paketlerin de hiçbir önemi yok çünkü paketlerle olacak bir şey değil, zihniyetin değişmesi gerekir; adaletin, hukukun üstünlüğünün yerleşmesi gerekir. Eğer biz bunu yapamazsak, değil 11 tane yargı paketi, 51 tane de yargı paketi getirsek sonuç bu olur. Farklı yolları, yöntemleri... Aynı yöntemi benimseyip farklı bir sonuç beklemenin kimlere mahsus olduğunu ben buradan ifade etmeyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tanhan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Mehmet Akalın

Afyonkarahisar

İstanbul

Edirne

Hasan Toktaş

Ersin Beyaz

Şenol Sunat

Bursa

İstanbul

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a söz veriyorum.

Sayın Sunat buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün önümüzde duran bu metin iktidar tarafından on birinci yargı paketi olarak sunulmaktadır. Ama açık konuşalım, bu bir yargı reformu değildir; bu, çökmüş bir hukuk düzeninin üzerini örtme çabasıdır. Aynı sorunları paketleyip paketleyip Meclisin önüne koyuyoruz. Bu teklif bir torba yasadır. 38 maddede, 12 ayrı kanunda birbiriyle ilgisi olmayan düzenlemeler ortaya konulmaktadır. Bu Meclisten istenen şudur: Okumayın, tartışmayın, denetlemeyin, el kaldırın. Soruyorum: Bu Meclis milletin iradesinin tecelligâhı mı yoksa yürütmenin hazırladığı metinlerin noter makamı mıdır? Etkisini bilmediğimiz bir kanunu yapıyoruz. Topluma ne zarar vereceğini bilmeden “reform” diyoruz. Bu, yasama değil körlemesine kanun yapmaktır sayın milletvekilleri. Bu teklifin asıl sorunu şudur: Türkiye’deki hukuk krizini gizlemeye çalışmasıdır. Bugün Türkiye’de yargı bağımsız değildir, bunu herkes biliyor. Hâkimler ve savcılar verdikleri karardan önce “Bu karar kime dokunur?” diye düşünmek zorunda kalıyorsa orada yargı yoktur. Tutuklama bir tedbir olmaktan çıkmış, muhalifler için cezaya dönüşmüştür. Gazeteciler yazdığı için, konuştuğu için, akademisyenler konuştuğu için, siyasetçiler eleştirdiği için cezaevinde. Uzun tutukluluk bu ülkede artık istisna değil kural hâline gelmiştir. Beraat eden insanlar yıllarını cezaevinde bırakmaktadır. Bu, hukuk değildir sayın milletvekilleri; bu, adalet değildir ve bütün bunlar yaşanırken karşımıza çıkan şey yargı paketi oluyor. Bu pakette Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddeleri isim değiştirerek geri getirme kurnazlığı vardır. Bu, Anayasa’ya dolanmaktır; bu, hukuk devletine meydan okumaktır. Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan bir Meclis anayasal düzenin parçası olamaz. Bu yolun sonu hukuki belirsizliktir, güvensizliktir ve kaostur.

Bakın, getirilen bu yargı paketinde yine yok yok. Mezun hukukçuların mesleğe giriş sınavlarında düzenleme yok. Covid mağdurlarına beş yıl düzenlemesi yok. TCK 158’e göre bilişim suçları hükümlerine düzenleme yok. Uzun tutukluluklara çözüm yok. İfade özgürlüğünü koruyan düzenleme yok. Bağımsız ve tarafsız yargıyı güçlendirmek yok. HSK’de yapısal değişiklik yok. Sayın milletvekilleri, bu pakette bir de ne yok biliyor musunuz? İnfaz koruma memurlarına verilen sözler yok. Sayın Bekir Bozdağ söz verdi, yapmadı. Sayın Abdulhamit Gül söz verdi, yapmadı. Sayın Yılmaz Tunç söz verdi, yapmadı. Yıllar geçiyor, infaz koruma memurları için adalet gecikiyor. Cezaevlerinin kapasite artışı göz önündeyken Sayın Yılmaz Tunç infaz koruma memurlarının artan iş yüklerini bilmiyor mu? En düşük memur maaşını aldıklarını bilmiyor mu? Şehitlik statüsü verildiği hâlde güvenlik hizmetleri sınıfına dâhil edilmediklerini bilmiyor mu? Meslek kanunlarının olmadığını bilmiyor mu? İletişimden mahrum kalma ve gün ışığından yararlanma gibi ek tazminatlardan mahrum olduklarını bilmiyor mu? 7/24 çalıştıkları hâlde fazla mesai ücreti almadıklarını bilmiyor mu? İnfaz koruma memurları için daha kaç yargı paketi geçmesi gerekiyor diye sormak isterim ve bu infaz memurlarının özlük haklarını mutlaka almalarının önemli olduğunu bir kere daha vurguluyor, adaletin olmadığı yerde hiçbir düzenin ayakta kalmayacağını ifade ederek yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen “ya da” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın	Salihe Aydeniz	Vezir Coşkun Parlak
İzmir	Mardin	Hakkâri
Onur Düşünmez	Ömer Faruk Hülakü	Dilan Kunt Ayan
Hakkâri	Bingöl	Şanlıurfa
Nevroz Uysal Aslan	Burcugül Çubuk	
Şırnak	İzmir	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'a söz veriyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Çubuk, buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ekranları başında bizleri izleyen halklarımızı ve hapishanelerden bizleri izleyen genç yaşta suça bulaştırılmış insanları saygıyla selamlıyorum çünkü ben bugün onlar üzerine konuşmak, onlarla ilgili buradaki yanlış uygulamaları konuşmak istiyorum.

Halkta ne zaman bir cezasızlık politikasına karşı tepki oluşsa AKP bir yargı paketiyle geliyor. “Yargı paketi” dediğim şey, bir toplama, torba, çuval -artık ne dersek- dipsiz bir kuyu ve orada cezaları artırıyor. Cezasızlık politikası artırılmış ceza değildir; suçun önlenmesidir, suçun engellenmesidir ve ayrıca örnek verelim: Kadın katliamlarında, biz, yasada yazan suç verilmiyor, ceza verilmiyor, kadın katilleri kollanıyor diyoruz. Cezasızlık politikası dediğimiz, o katillere, faillere gereken cezanın verilmemesi. Çocuk istismarında failler salıveriliyor yani hak ettikleri cezayı almıyorlar. Bunlar yasada varken pratikte yok, cezasızlık politikası budur. Cezasızlık suça uygun cezanın verilmemesidir. Siz istediğiniz kadar cezaları artırın, bu, cezasızlık politikasını ortadan kaldırmayacak çünkü bu yargı mekanizması erkeği kollar, bu yargı mekanizması işçiyi katleden patronu kollar, bu yargı mekanizması torba tutandan önce o uyuşturucuyu bu ülkeye sokanı kollar. Sonra da biz Avrupa’da, Balkanlarda lüks hayatlar yaşayan mafyalardan akıl dinleriz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bir hapishane hayatı düşünün, bu yargı paketlerini getirenler bir gün kalamaz orada. 16 kişilik koğuşta 43 kişi kalıyor, tuvalet önünde yatıyor yaşı en küçük olan. Koğuş ağasının sözünü dinlemek zorunda, onun ayağının altını silmek zorunda. Neden? Canını korumak zorunda. Siz 43 kişi yatırdığınız bir yerde, en ufak suçtan girmiş bir gencin tekrar bir çeteye dâhil olmasını nasıl engelleyeceksiniz? Bunun adı ezber değil beyefendi. Biz o hapishanelere gidiyoruz, o adlilerle de görüşüyoruz, siyasilerle de görüşüyoruz; o tecrit işkencesini biliyoruz, görüyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ve unutmayın, biz bu Meclise gelirken yolumuz ölüm de olabilir, hapishane de olabilir diye geldik. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Kendi geleceğimizi gördüğümüz o yerlerde işkencelerinizi kabul etmiyoruz; işkence politikanızı, tecrit

politikanızı kabul etmiyoruz. Değil hastaneye, revire gidemeyen o mahpusların hakkını konuşmaya geldik. Siz, cezasızlık değil hakkaniyetsiz ceza politikası yüzünden o gençlerin çetelere girmesini, bağımlı olmasını, ölmesini sağlıyorsunuz; sonra da “ezber” diyorsunuz. Ezber değil hayat bizim konuştuğumuz, gelecek bizim konuştuğumuz.

Üretecek, yaşayacak, umut edecek gençler neden suç işlemeyi tercih eder? Suç işlemeyi tercih etmez çünkü zorunda kalır. 28.075 kuruştur suç işlemenin bedeli. Bu paraya mecbur bıraktığımız, bunun altına çalışmak zorunda bıraktığımız; sigortasız, güvencesiz çalıştırdığımız; iş yerlerinde, MESEM’lerde katliamlara uğrattığımız genç elbette suç ağının eline düşer. Biz ezberi konuşmuyoruz, içinden geldiğimiz mahalleden konuşuyoruz, yaşadığımız yerden konuşuyoruz. Fakir mahalle, varoş bizim evimiz, gezdiğimiz yer değil; oradan çıktık, buraya geldik, oraya döneceğiz. Oralar üzerinden var ettiğiniz iktidarla kavga ediyoruz. Onları suçlu edip kendinizi aklamazsınız, ak pak olamazsınız. Adınız AK PARTİ, o gençlerin suça sürüklenmesiyle aklanıyorsunuz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çubuk, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Ezber olan sizin o zihniyetiniz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ezber sizsiniz, önünüze kâğıt koymadan iki kelime edemiyorsunuz burada.

BAŞKAN - 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Küfür ve hakaret için kâğıda bakmanıza gerek yok.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tek bir küfür yoktu konuşmada; tek bir küfür yok konuşmada, tek bir hakaret yok.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Küfür ve hakaret için kâğıda bakmanıza gerek yok, başka söylediğiniz bir laf yok.

BAŞKAN - 3’üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Evet, önergeyi okutuyorum...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Biz hakikati konuşuyoruz, hakarete ihtiyaç duymuyoruz. Siz hakikate “hakaret” diyorsunuz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tek bir küfür yok.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Söylediğiniz başka bir laf yok.

BAŞKAN - Sayın Karşı, Sayın Karşı, lütfen... Burada bir uzlaşma var, laf atmayın, gerek yok.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Başkanım, söylediğini duymadınız herhâlde. Siz duymadınız söylediğini.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hakikat var, hakikat. Hakikat var o konuşmada.

BAŞKAN - Sayın Ayan, Sayın Ayan, lütfen... Bakın, burada bir uzlaşma var, lütfen.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başkanım, yok böyle bir dünya ya! Şimdi, hakikati konuşuyoruz burada Sayın Başkan. Olmaz böyle itirazlar. Hayır, öyle bir dünya yok, kabul etmiyorum.

BAŞKAN - Tamam, konuştu, sorun yok. Ben uyardım.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Biz de söyleyeceğiz Başkanım... Bize söylüyor.

BAŞKAN - Sizin uyarmanıza gerek yok, ben gereken uyarıyı yaptım.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Nasıl yok Başkanım, muhatabı biziz; siz tek başınıza muhatap değilsiniz, bize söylüyorsa biz de cevabını vereceğiz.

BAŞKAN - Karşılıklı sataşmalar buranın çalışma huzuruna zarar veriyor, lütfen...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başkanım, konuşuyorlarsa cevabını alacaklar. Yok öyle bir dünya! Konuşup konuşup burada susmamızı kimse beklemesin bizden. Söylemeyecekler.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Karşı, siz de lütfen...

Ortada bir uzlaşma var, ne müdahale ediyorsunuz...

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Öncesinde söylediğini duymadınız Başkanım, ben ona cevap verdim.

BAŞKAN - Şimdi okutuyorum önergeyi:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde geçen "veya" ibaresinin "ya da" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın	Salihe Aydeniz	Vezir Coşkun Parlak
İzmir	Mardin	Hakkâri
Onur Düşünmez	Ömer Faruk Hülakü	Dilan Kunt Ayan
Hakkâri	Bingöl	Şanlıurfa
Nevroz Uysal Aslan	Semra Çağlar Gökalp	
Şırnak	Bitlis	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'a söz veriyorum.

Sayın Çağlar Gökalp, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Vallahi, içinde demokrasi yok, içinde hukuk yok. Bu kadar muhalefetin sessizliğini anlamakta da zorluk çekiyoruz, bu yasa için kıyametlerin kopması gerekirdi.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de iktidarın çıkardığı her yargı paketi artık adaletin güçlendiğine dair bir umut değil yeni mağduriyetlerin habercisi olarak karşılanmaktadır. Toplumda oluşan algı nettir: Yargı paketleri sorun çözmek için değil krizleri yönetmek ve denetimi tahkim etmek için çıkarılmaktadır. Bu nedenle her yeni paket adalet duygusunu onarmak yerine biraz daha aşındırmaktadır. Aslında bu anlayış sadece AKP iktidarına özel bir durum değildir, bunu da biliyoruz. Cumhuriyet tarihi boyunca hukuk dışında bırakılmış tüm kesimler için bu aşınmanın tarihi çok daha

derindedir. Ancak bugün yaklaşık çeyrek asırdır iktidarda olan bir siyasi gelenekten çözüm üretmesini beklemek de en doğal hakkımızdır. Yüz yıllık bir mirasın geride bıraktıklarıyla birlikte bugün maalesef şu tespiti çok rahatlıkla yapabiliyoruz: Yargı, yurttaşın gözünde hak aranan, adalet beklenen bağımsız bir mekanizma olmaktan çıkmıştır; sınırları iktidar tarafından çizilen, kimin ne kadar konuşacağına, itiraz edeceğine hatta umut edeceğine karar veren bir kontrol alanına dönüşmüştür. Bu algı, soyut değildir, somut hayatlara, somut acılara dayanmaktadır.

Seçim bölgem Bitlis hem yüz yıllık cumhuriyet tarihinde hem de yirmi beş yıllık AKP iktidarında bu somut sonuçlardan payını hayli hayli almıştır, almaya da devam etmektedir. Bitlis, işsizliğin, yoksulluğun, kimliksizliğin, gençlerin geleceksizliğinin her geçen gün daha da derinleştiği bir il, işte o hukuk dışına itilmişlerin coğrafyası. Son yıllarda basına yansıyan intihar vakaları, borç nedeniyle kapanan küçük esnaf dükkânları, mevsimlik işçiliğe mahkûm edilen gençler adaletin sadece mahkeme salonlarında değil hayatın içinde de çöktüğünü herkese göstermektedir. İnsanlar, yalnızca geçinemedikleri için değil seslerini duyuramadıkları, adil muamele görmedikleri için de tükenmektedirler. Bitlis'te ve ülkenin diğer illerinde işsiz kalan, borçlanan, geçinemeyen gençler ve yurttaşlar sadece banka hesaplarını kullandırdığı için nitelikli dolandırıcılık suçlamasıyla ağır cezalara maruz bırakılmaktadır. Asıl failler ortada yokken yoksullar cezalandırılmaktadır. Bu, açık bir adaletsizliktir. İktidarı yargı paketleri tam da bu noktada devreye girmekte ancak yaraya merhem olmak yerine yarayı derinleştirmektedir.

Değerli milletvekilleri, iktidar bugün “adalet yüzyılı” söylemini büyük bir propaganda başlığı olarak dolaşıma sokmaktadır. Ancak sormamız gereken soru şudur: Kimin adaleti, kimin yüzyılı? Çünkü bugün Türkiye’de adalet Kürtler için, muhalifler için, kadınlar için, yoksullar için, gençler için, emekçiler için, hukukçular ve özgür basın için ya askıda ya da bütünüyle dışlanmış durumdadır. Türkiye yeni bir yüzyıldan söz ediyorsa, iktidar bu yeni yüzyılda adalet damgasını vurmak istiyorsa bunu eski yöntemlerle yönetemez, önceki yüzyıldan miras kalan yanlışlarla bu yüzyılı doğru bir temelde kuramaz. Adalet, cezayı büyüten değil hukuku büyüten bir mekanizma olmalıdır. Yoksulluğun, borcun, işsizliğin ve politik muhalefetin suç gibi ele alındığı bir düzen yerine, onarıcı ve toplumsal adalet anlayışı esas alınmalıdır. TCK 158 gibi düzenlemelerde yoksulların değil suçun örgütleyicilerinin hedef alındığı, infaz rejiminde ayrımcılığın kaldırdığı, cezaevlerinin bir intikam alanı olmaktan çıkarıldığı bir sistem kurulmalıdır. Hukuk dışına itilmiş tüm kesimler için eşit yurttaşlık temelinde yeniden dâhil etme politikası hayata geçirilmelidir. Adalet, kapalı salonlarda yazılan paketlerle değil toplumun kendisiyle birlikte kurulmalıdır. Meclis bu ülkenin tüm halklarının ve inançlarının, adalet taleplerinin gerçek temsilcisi hâline gelmelidir. İşte, bizim adalet yüzyılından anladığımız budur. Propagandayla değil eşitlikle, baskıyla değil özgürlükle, cezaıyla değil hukukla kurulan bir adalet.

DEM PARTİ olarak sözümüz nettir: Yeni mağdurlar üreten bir yargı düzenini değil Türkiye halklarının tamamını hukukun içine alan hakiki adaleti savunuyoruz ve buradan Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gökalg, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun

Yasin Öztürk

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Afyonkarahisar

Denizli

İstanbul

Mehmet Akalın

Ersin Beyaz

Hasan Toktaş

Edirne

İstanbul

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, önergenin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e söz veriyorum.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada görüştüğümüz teklifin en büyük sorunu içeriğinden önce yapılış biçimidir. Adı “yargı paketi” ama içeriği, idare etme çabasıdır; adı “reform” ama ruhu pazarlıktır. “On birinci yargı paketi” diye sunulan bu düzenleme yargıyı iyileştiren bir reform değil iktidarın kendi yarattığı adalet krizini geçici çözümlerle ötelemeye çalışan çaresiz bir tamir girişimidir. Bu teklifin ortaya çıkış süreci bize şunu açıkça göstermektedir: AK PARTİ’si iktidarının artık yargı alanında bir vizyonu yoktur, uzun vadeli bir adalet politikası yoktur, ilkesel bir çerçevesi yoktur, vatandaşın adalet duygusunu merkeze alan bir yaklaşımı yoktur; bu nedenle her paket daha Meclisten çıkmadan yeni sorunların habercisi olmaktadır. Türkiye artık bir suç yumağıyla karşı karşıyadır. Çocuklar suç işliyor, okullarda bile silahlar konuşuyor, çeteler mahkeme salonlarını dağıtıyor; bunlar münferit olaylar değildir; bunlar adaletin inandırıcılığını, yargılamanın caydırıcılığını kaybettiği bir düzenin sonuçlarıdır.

Günlerdir televizyon ekranlarında magazinleştirilmiş sözde büyük davalar izliyoruz; uyuşturucu, fuhuş, şantaj iddiaları. İktidar eliyle semirtilmiş sermaye gruplarının iktidarla menfaatleri çatışınca ortaya dökülen karanlık ilişkiler ağına şahit oluyoruz. İşte, tam bu noktada şu gerçeği açıkça söylemek zorundayız: Adalet, ekranlarda kurulan senaryolarla, seçilmiş dosyalarla, kontrollü ifşalarla sağlanmaz. Hukuk kimin ne zaman gözden düşeceğine göre işletilirse adalet değil korku üretir. Bugün yaşadığımız tablo, suçla kararlı bir mücadeleyi değil güce göre değişen bir hukuk düzenini işaret etmektedir. Bu da toplumda güven değil derin bir adalet yorgunluğu yaratmaktadır.

Bugün “on birinci yargı paketi” diye konuştuğumuz bu metin aslında ilk 10 paketin neden başarısız olduğunun açık bir itirafıdır. Etki analizi yapılmadan çıkarılan her kanun ileride daha büyük adaletsizliklerin ve yeni mağduriyetlerin zeminini hazırlar; iktidar bunu bilmiyor değil, bilerek görmezden geliyor.

Teklifin önemli bir kısmı Anayasa Mahkemesi iptal kararlarının zorunlu sonucudur, Anayasa Mahkemesi “Ölçülülük yok, belirlilik yok, hak arama özgürlüğü ihlal ediliyor.” dediği için mecburen yapılan düzeltmelerdir. Hukuka aykırılığı düzeltmek zorunda kalmak bir başarı değildir. Bunu “reform” diye sunmak ise tamamen milletin aklıyla alay etmektir.

İcra hukukundan avukatlık disiplinine, ceza hukukundan infaz düzenlemelerine kadar yapılan değişiklikler parça parçadır, bir bütünlük yoktur. Yargının temel sorunlarına dokunan tek bir yapısal adım yoktur. Ne uzun tutukluluk sorunlarına çözüm vardır ne yargı bağımsızlığını güçlendiren bir irade vardır ne de Hâkimler ve Savcılar Kuruluna dair tek bir düzenleme vardır.

Avukatlık Kanunu'nda yapılan değişikliklere baktığımızda da tablo aynıdır. Avukat neredeyse yalnızca disiplin tehdidiyle anılan bir figür hâline getirilmiştir. Savunmayı güçlendirmeyen hiçbir yargı paketi asla adalet üretmez.

Ceza hukukunda ise her toplumsal olaydan sonra ceza artırmayı çözüm sanan anlayış sürmektedir. Kamu güvenliği elbette ki önemlidir ancak ceza hukukunu sürekli sertleştirmek sorunları çözmez.

İnfaz düzenlemesi ise başlı başına bir ibret tablosudur. İlk hâlinde toplum vicdanını yaralayan suçlar kapsam içine alınmış, gelen tepkiler üzerine apar topar önergelerle geri adım atılmıştır. Bu tablo bize şunu göstermektedir: Bu teklif, önceden düşünülmüş bir adalet politikasının değil tepkilerle şekillenen bir kriz yönetiminin ürünüdür. Bugün Türkiye'de insanlar mahkeme kapılarında adalet aramaktan yorulmuştur. Dosyalar yıllarca sürmekte, kararlar gecikmekte, tutukluluk bir tedbir olmaktan çıkıp fiili cezaya dönüşmektedir. Vatandaşın beklediği bu çarpık pratikliği düzeltecek cesur ve samimi adımlardır ancak bu metin yargının vatandaşa nasıl daha hızlı ve daha adil davranacağını anlatmamaktadır. İktidara soruyorum: Daha önce 10 paket çıkardınız, bugün yargıya güven arttı mı, vatandaş kendini daha mı güvende hissediyor? Cevabı hepimiz biliyoruz çünkü sorun, paket sayısında değil niyettedir. Yargıyı bağımsız bırakmayan bir anlayışla kaç paket çıkarırsanız çıkarın sonuç değişmez.

Değerli milletvekilleri, milletimiz bu Meclisten algı değil adalet, laf değil çözüm beklemektedir. İYİ Parti olarak buradan şunu açıkça ifade ediyoruz: Adalet aceleyle yazılmaz, adalet torbaya doldurulmaz, adalet geçici yamalarla ayakta tutulmaz.

Gazi Meclisi ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin işlenecek hükmünde geçen "ve" ibaresinin "ile"yle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın

Salihe Aydeniz

Vezir Coşkun Parlak

İzmir

Mardin

Hakkâri

Onur Düşünmez

Ömer Faruk Hülakü

Dilan Kunt Ayan

Hakkâri

Bingöl

Şanlıurfa

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili İbrahim Akın'a söz veriyorum.

Sayın Akın, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, Türkiye’de birçok yurttaşımızın beklediği bir yargı paketini tartışıyoruz, görüşüyoruz. Biliyorsunuz, ülkemizde yargının bağımsızlığı konusu herkes tarafından en önemli konu hâline gelmiş, aynı zamanda güvensizlik de sorun ve çok fazla olarak değerlendirilen bir konu. Ama maalesef Meclisimiz böylesine ağır önemi olan ve ciddi bir konu olan yargı meselesinde bir çözüm üretmekten gerçekten uzak duruyor, ciddiyetsiz duruyor ve sorumsuz duruyor. Özellikle iktidar vekillerimizin ortaya koyduğu bu tutum, arada derede on birinci yargı paketini çıkarmaya çalışmak, gerçekten sürecin sağlığı, selameti bakımından sıkıntılıdır, sorunludur. Bu Meclisi bu kadar kuralısızca, keyfi bir şekilde yasa çıkarma konusunda zorlamanın, gerçekten, Meclisin itibarsızlaştırılmasına da sebep olduğunu düşünüyoruz. Bu tür sistemlerin bu yargı sürecimizin, bağımsız yargı sürecimizin iyileşmesine değil, daha çok güvensizleşmesine sebep olduğunun altını çizmek istiyorum.

Kısaca bu 4’üncü maddeyle ilgili sözlerimi söylemem gerekirse: Aslında bunun, aynı zamanda bu sistem içerisinde savunma mekanizmasını yani avukatlarımızın mevcut hukuk normlarına göre kendilerini savunmasını, müvekkillerini savunmasını engelleyen, hak ve hukuk sistemi bakımından da korkunç bir durum olduğunu ifade etmek isterim. Elbette avukatların mesleki bakımdan disipline edilmesi gereken bir kısım konuları olabilir, bunlar konuşulabilir, bu konuşmalar içerisinde elbette çözümler üretilebilir ama bunun temel amacı iyileştirmek üzerine, onarmak üzerine, daha sağlıklı bir hukuk sistemini kurmak üzere olmalıdır; burada niyetin farklı olduğunu düşünüyoruz. Özellikle Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra ortaya çıkan durum açısından bakıldığında, bugün mevcut koşullarda, avukatlık mesleğini neredeyse cezalandırmaya çalışan, bir kere disiplin suçu verildiğinde arkasından tekrar olduğunda avukatlık mesleğini bile ortadan kaldıracabilecek bir sonuç ortaya çıkarıldığını görüyoruz. Bunu kabul etmek mümkün değil. Bu, açıkçası şunu gösteriyor; “Biz istediğimiz kuralları, kanunları, her türlü şeyi yapacağız; savunma sistemini de engelleyeceğiz, avukatların da bu konudaki meşru, demokratik hukuk sistemi normlarına göre yapmış oldukları faaliyetleri de gerekirse sınırlandıracağız.” anlamına gelen bir yasa paketi olduğunu düşünüyoruz. Yargı paketinin içerisinde olan 4’üncü maddenin gerçekten bu bakımdan, bir kez daha, baskı, otorite olan, savunma sistemini ortadan kaldıran bir anlayışın ortaya çıkarılmasına vesile olma ihtimali vardır. O bakımdan, bu yasayı kabul etmek mümkün değildir. Bütün muhalefet vekillerinin de bu durumu değerlendirmesi gerekiyor. On birinci yargı paketi içerisindeki bu yapılan sistem gerçekten iyileştirmeye uygun bir sistem değildir. Tekrar, yargının, aynı zamanda bağımsız hukuk sisteminin, toplumsal uzlaşının ve geleceğimiz açısından da kritik olan bu durumun değerlendirilmesini arzu ediyoruz. DEM PARTİ olarak buna onay vermemiz mümkün değil.

Sözüme devam ederken şunu söylemek istiyorum: Gelin, bu ülkedeki bütün insanların temsilcisi olan bu Meclisi daha değerli hâle getirelim, daha itibarlı hâle getirelim; toplumsal çürümeye, sosyal çözülmeye neden olan, toplumsal olarak birlikte yaşamamızı ortadan kaldıran koşulları ortadan kaldıralım çünkü yaşadığımız konjonktürde son zamanlarda, inanın, çözüm üretme, barış içerisinde bir arada yaşama iklimini zorlayan, bu ülkedeki mevcut ortaklığımızı daha fazla ortadan kaldıran yaklaşımların desteklendiğini, organize edildiğini, içeride ve dışarıda herkesin bu işi yapmaya çalıştığını... Bursa’dan başlayarak, İzmir’den devam ederek ve sonra Bodrum’da yaşadığımız pratikler bunu gösteriyor. Bu durum, aynı zamanda, bizim ortak hikâyemizi, birlikte yaşamamızı, kardeşçe ortak geleceğimizi zorlayan bir süreç hâline gelmeye başlıyor. Bu süreç açısından da bunun önemli olduğunu düşünüyorum. Eğer gerçekten yeniden sağlıklı bir hukuk yapabileceksek, toplumsal uzlaşmayı gerçekleştirebileceksek palyatif çözümlerle, ara çözümlerle, yanlış politikalarla, tedbir alma biçimleriyle, baskı politikalarıyla

bu işi yapamayacağımızı artık kabul edin, böyle yönetilemeyeceğini görün çünkü böyle yönetilme hâli ister istemez toplumsal olarak kutuplaşmayı derinleştirdiği gibi toplumsal çürümeyi de sağlıyor, yüzleşmeyi engelliyor, herkes kendi pozisyonunu güçlendirmeye çalışıyor. Bu, siyasal geleceğimiz açısından çok kritik ve önemli bir durumdur; yargı paketinin içerisindeki mantığın da değişmediğini gösteriyor. Eğer bu sistem değişmezse, bu mantık değişmezse ülkemizin geleceği bakımından bu yönetim tarzının çok vahim sonuçlar üretebileceğini düşünüyoruz. Her adımınızın daha iyileştirmeye dönük değil daha kötüleşmeye, daha otoriter sistem kurmaya yönelik olduğunu görüyoruz. Bu anlayış biçiminden vazgeçin, bu toplumu böyle yönetemezsiniz. Bu geleceğimizi birlikte böyle kuramayız. O nedenle, bu yargı paketinin 4'üncü maddesine itiraz ediyoruz, kabul etmiyoruz.

Herkese kolay gelsin, sağ olun, var olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akın, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde önerge yok.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 1 önerge vardır, işleme koyup oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 1136 sayılı Kanun'un 135'inci maddesinin birinci bendinin "c" "d" ve "y" alt bendi ile ikinci bendinin "v" bendi ve üçüncü bendinin "g" alt bendinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Cumhur Uzun

İsmail Atakan Ünver

Aydın

Muğla

Karaman

Aliye Coşar

Sibel Suiçmez

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Trabzon

Niğde

Hasan Öztürkmen

Gaziantep

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'a söz veriyorum.

Sayın Uzun, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CUMHUR UZUN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izlemekte olan saygıdeğer yurttaşlarımız; hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bugün burada görüşmekte olduğumuz bu paket, bu torba, bu çuval -adına artık siz ne dersiniz o- Türkiye'nin içine sürüklendiği rejim probleminin yasama ayağını temsil etmektedir çünkü mesele artık tek tek kanunlar ve onun maddeleri değil, Anayasa'nın bağlayıcı olup olmadığı, Meclisin gerçek bir iradeye sahip olup olmadığı, millî iradenin kayıtsız ve şartsız işleyip işlemediği meselesidir. Bugün burada bir kanun teklifinden çok öte, Türkiye'de anayasal düzenin ne kadar aşındırıldığını konuşmak zorundayız. Anayasa Mahkemesi kararları dolanılarak yasa yapılmaya çalışılıyorsa, yargı yürütmenin aracı hâline getiriliyorsa, temel haklar risk alanı gibi görülüyorsa, Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan yerel mahkemeler hâlâ görevlerine devam edebiliyorlarsa, savunma güçlendirilmesi ve sorunlarının çözülmesi şöyle dursun, âdeta görmezden gelinebiliyorsa, salt görevini yaptığı için avukatlar tutuklanıp hapse atılıyorsa, tüm bunları gören Adalet Bakanı sadece "Türkiye bir hukuk devletidir." diyor, başka da bir şey demiyorsa burada bir hata değil bile isteye yapılan siyasi ve ideolojik bir tercihle anayasasız bir düzenin keyfî uygulamaları ve tek adam rejiminin yerleştirilmesi operasyonu vardır. Yıllardır "Yargı Reformu" başlığı altında Meclise getirilen paketlerin ortak bir sonucu ortaya çıkmış ve yargıyı güçlendirmek için yapıldığı iddia edilen bu çalışmalar yargıyı bağımsızlaştırmamış, aksine daha da yürütmeye bağımlı hâle getirmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Tutuklamalar istisna olmaktan çıkmış, fiilî cezaya dönüştürülmüştür. Siyasallaşan yargıya önlem almak şöyle dursun, iktidarın istediği gibi siyasi değerlendirme yapanlar ödüllendirilirken hukuki değerlendirme yapan yargıçlar sürgün edilmişlerdir. İfade özgürlüğü, toplantı hakkı, basın hürriyeti birer anayasal hak olmaktan çıkarılarak kontrol edilmesi gereken alanlar olarak ele alınmaktadır. Tüm bunlar yaşanırken Adalet Bakanı yine "Türkiye bir hukuk devletidir." demeye, başka da bir şey dememeye devam etmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkede ne kadar yargı paketleri yaparsanız yapın, niyetiniz adaleti güçlendirmek, güçlü kılmak, bağımsız ve tarafsız olmasını sağlamak olmayınca bu paketlerden anca yürütmeye teslim olmuş, iradesiz bir yargı çıkacaktır; yıllardır yapılan tam da budur. Türkiye'de "Adalet yerini bulsun da isterse kıyamet kopsun." diyen kadim anlayışın yerine bugün artık "Gemisini kurtaran kaptan, gerisi yalan." anlayışı egemen olmuştur. İşte, bu anlayış sonucu sadece adalet yara almamış, adaletin tüm kurum ve kuruluşları yozlaşma içerisine girmiştir. Geçtiğimiz günlerde Büyükçekmece Adliyesinde adli emanette bulunan 25 kilogram altın ve 50 kilogram gümüş adliye çalışanı tarafından çalınıp İngiltere'ye kaçırılmıştır. Adli emanetin şahsi emanete alınarak çalışıldığı ülkemizde her türlü delilin, özellikle saklanması gereken adli emanetlerimizin artık ve sadece Allah'a emanet hâline geldiğini yaşayarak görmüş bulunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Her olayda olduğu gibi, hiçbir sorumluluk duygusu taşımayan Adalet Bakanı yine ve sadece "Türkiye bir hukuk devletidir." dedi ve başkaca bir şey demedi, diyemedi.

Değerli arkadaşlar, niyet adaleti sağlamak olmayınca buraya yüz on birinci yargı paketi de gelse sonuç değişmeyecektir. Toplumun iktidara güveni kalmamıştır, toplumun adalete güveni kalmamıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu aşamada yapılacak şey, artık, kanun değil erken bir seçimdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Uzun, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde önerge yok.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddede önerge yok.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddede önerge yok.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddede önerge yok.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır. Aynı mahiyetteki önergeleri birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle değiştirilen 4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının dördüncü paragrafının dördüncü cümlesinde yer alan "bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde" ibaresi "bu talep tarihini izleyen on beş gün içinde" şeklinde, beşinci paragrafın üçüncü ve dördüncü cümlelerinde yer alan "otuz gün içinde" ibareleri "on beş gün içinde" şeklinde ve paragrafların beşinci cümlelerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu süre içinde ödeme yapılamaması hâlinde, sürenin bitiminden itibaren ödeme tarihine kadar geçen süre için kanuni faiz işletilir."

Selçuk Özdağ

Necmettin Çalışkan

Ertuğrul Kaya

Muğla

Hatay

Gaziantep

Mustafa Bilici

Şerafettin Kılıç

İzmir

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyonun takdire bıraktığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk gerekçeyi açıklamak üzere Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Gaziantep'in düşman işgaline karşı gösterdiği direniş sadece bir savunma değil milletimizin özgürlük ve bağımsızlık uğruna neleri göze alabileceğini gösteren bir varoluş mücadelesiydi. Bu sebeple, gazilik ünvanımız sadece şehrimizin değil aynı zamanda milletimizin zafer nişanesidir. Bu vesileyle, yarın gururla kutlayacağımız Gaziantep'imizin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve aziz şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle YENİ YOL Grubumuz olarak 11'inci maddeye dair değişiklik teklifimize iktidarın destek vermesi hakkaniyetin gereğidir, bunu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün “yargı reformu” diye adlandırdığımız bir torba kanunu konuşuyoruz yani yine bir reform iddiası. Değerli arkadaşlar, bir şeyin adına “reform” diyerek maalesef adı “reform” olmuyor. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimiz 2018 yılından bu yana adına “reform” dediğiniz nice paketler açıkladınız, yasa tekliflerini yasalaştırdınız. “Türkiye büyüdü.” dediniz, “adalet” dediniz; peki, sonuç? Sonucu buradan size bir kez daha hatırlatalım: Bütçe açığı büyüdü, hazinenin borcu büyüdü, esnafın borcu büyüdü, küçük işletmecinin borcu büyüdü, çiftçinin borcu büyüdü, cari açık büyüdü, gelir dağılımı arasındaki uçurum büyüdü, çarşı pazar enflasyonu büyüdü, işsizlik büyüdü değerli arkadaşlar. “Faizi ve enflasyonu düşüreceğim.” dediniz, şimdi ikisi de çift hanelere demir attı. “Bari rezervleri satayım.” dediniz, kuru yine de dengeleyemediniz. “Faizi artırayım, bari kuru düşüreyim.” dediniz, kuru da düşüremediniz. Sonra “Biz zaten rekabetçi kur, yüksek kur istiyoruz.” dediniz, o da olmadı değerli arkadaşlar. Olan maalesef milletimize oldu, bu milleti yoksulluğa mahkûm ettiniz, şimdi de iddianız yargı reformu.

Değerli arkadaşlar, niyetiniz gerçekten reform yapmaksa şu soruların cevabını buradan sizden alalım: Dün açıkladığınız açıklık ücreti yanılsından dönecek misiniz? Asgari ücreti derhâl minimum 33 bin TL'ye çıkaracak mısınız? Yaklaşık 77 kez değişiklik yapılan Kamu İhale Kanunu'nu AB standartlarına uygun hâle getirecek misiniz? Tüm ihaleleri açık, şeffaf ve fırsat eşitliğine dayalı hâle getirecek misiniz yoksa yine sadece üç beş kişiyi zenginleştirmeyi ülkeyi kaldırmak sanmaya devam mı edeceksiniz? (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Takipsizlik kararı almış, beraat kararı almış kanun hükmünde kararname mağdurlarını görevlerine iade edecek misiniz? Tüm kurumları Sayıştay denetimine açacak mısınız? Maliye politikanızda kurallarınız olacak mı? Mali kuralı getirip keyfiliği terk edecek misiniz? Kara delik hâline dönüştürdüğünüz Varlık Fonunu kapatacak mısınız? Bir diğer kara delik olan kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili ne yapacaksınız? Merkez Bankasını gerçekten bağımsız çalıştıracak mısınız yoksa yine, canınız sıkıldıkça başkanını görevden almaya devam mı edeceksiniz? TÜİK'i tam bağımsız bir kurum hâline getirecek misiniz? Kurumlar rakamlarla oynama alışkanlığını bırakacak mı yoksa vatandaşlara gerçekleri söylememeye devam mı edeceksiniz? Eş, dost ve partili kayırmacılığına son verecek misiniz? Kamuda işe alımlarda mülakatı kaldırarak mısınız? Arka kapıdan döviz müdahalelerini şeffaf bir şekilde açıklayacak mısınız? İlk kez Sayın Ali Babacan'ın dile getirdiği 128 milyar dolar meselesi yani Merkez Bankası bilançolarından detay incelemeyle baktığımız zaman bu rakam tam 400 milyar doları buldu, bir tek kelam açıklama yok. Şeffaf olacak mısınız arkadaşlar? Merkez Bankası rezervlerini hangi kurdan, hangi yöntemlerle, kimlere sattığınızı açıklayacak mısınız?

Değerli arkadaşlar, gerçekten bu ülkede reform yapacaksanız önce bu sorulara samimi ve doğru cevaplar vererek işe başlamanız gerekiyor. Değerli arkadaşlar, acı tablo maalesef bu. Türkiye'nin hayrına olan, devletin vatandaşına hesap verdiği, şeffaf olduğu, öngörülebilir, adil, Anayasa'ya ve yasalara bağlı bir yönetim sistemi inşasıdır. Türkiye'nin ihtiyacı sadece yönetim sisteminin değişmesi de değildir; Türkiye'nin ihtiyacı, aynı zamanda, yönetim zihniyetinin de değişmesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki ikinci önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının birinci paragrafının (1) ve (2) numaralı bentleri uyarınca tahsil edilen bedellerin iadesi için öngörülen süreler on beş gün olarak belirlenerek başvuruların hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, kurum tarafından on beş günlük süre içinde ödeme yapılamaması hâlinde bu sürenin bitiminden itibaren ödeme tarihine kadar geçen süreyle sınırlı olmak üzere kanuni faiz işletilmesi öngörülerek başvuruda bulunanların mali haklarının korunması sağlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 2 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan “madde metninden çıkarılmıştır” ibaresinin “maddeden çıkarılmıştır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Mehmet Akalın

Afyonkarahisar

İstanbul

Edirne

Hasan Toktaş

Ersin Beyaz

Burhanettin Kocamaz

Bursa

İstanbul

Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'a söz veriyorum.

Sayın Kocamaz, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

On birinci yargı paketinde de daha önceki yargı paketlerinde olduğu gibi bağımsız yargı konusundaki düzenlemelere yer verilmemiştir. Ülkemiz hukukun üstünlüğü konusunda 129 ülke arasında ne yazık ki 118'inci sıraya kadar gerilemiş, bu sıralamada Nijerya ve Uganda gibi ülkeler arasında kalmıştır. Ülkemizde yargı bağımsızlığı için Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları mahkemesi kararlarına uyulması, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yürütmeden bağımsız bir yapıya kavuşması, yargı süreçlerinin siyasi saiklerden arındırılması, savunma makamının ve baroların baskı altında bırakılmaması, tutuklamanın istisna olmaktan çıkarılıp fiili cezaya dönüştürülmemesi gerekiyor. Adil yargılanma hakkının temel unsurlarından biri davaların makul sürede sonuçlandırılmasıdır. Ülkemizde yargılamaların yıllarca sürmesi milyonlarca vatandaşımız açısından başlı başına bir adalet sorunu hâline gelmiştir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcı ve kesin kararlar olmasına rağmen zaman zaman bazı yerel mahkemeler Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımamaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklifin 12'nci maddesiyle Türk Ceza Kanunu'nun 158'inci maddesi kapsamında yer alan dolandırıcılık suçunun yargılamasının ağır ceza mahkemelerinden alınarak asliye ceza mahkemesine verilmesi istenmektedir. Ülkemizde bilişim suçlarına her geçen gün yenileri eklenmektedir. Ülkemizde adliyelerdeki bilişim suretiyle dolandırıcılık dosyası sayısı toplam 191.379'a yükselmiştir. Bu dosyaların çok büyük bir kısmında yargılanan kişiler suçun asli faili değildir; banka hesabı veya IBAN'ı kullanılan çoğu genç, öğrenci ya da 18-30 yaş arasındaki dar gelirli vatandaşlardan oluşmaktadır. Gençler, herhangi bir suç kastı ve haksız menfaat amacı olmaksızın sırf hesap hareketleri gerekçe gösterilerek nitelikli dolandırıcılık suçundan ağır cezalara maruz kalmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun 158'inci maddesi kapsamında özellikle IBAN ve banka hesabı kullanımı üzerinden ortaya çıkan dolandırıcılık artık bireysel mağduriyetlerin çok ötesine geçmiş, binlerce aileyi etkileyen ciddi bir toplumsal soruna dönüşmüştür. Türk Ceza Kanunu'nun 158'inci maddesi kapsamına giren suçlarda gerçek suçlu ile suçsuz olanlar savcılık araştırmasıyla birbirinden titizlikle ayırt edilmelidir. IBAN'ını menfaat sağlamak amacıyla 10-15 kez kullandıranlar ve bu yolla, kaçakçılık, uyuşturucu ve yasa dışı bahis gibi kara paraları aklayanlar birbirinden ayrılmalıdır. Yalnızca hesabını kullandığı için herhangi bir dolandırıcılık kastı bulunmayan kişilerin gerçek faillerle aynı cezaya maruz bırakılması büyük bir adaletsizliktir. Kastı olmayan, haksız bir menfaat elde etmeyen kişiler ile suçu işleyen gerçek faillerin aynı şekilde cezalandırılması kabul edilemez. Bu nedenle, kast ve fail ayrımını net biçimde ortaya koyan, orantılılığı sağlayan bir düzenleme yapılması zorunludur. Bu önerimiz Komisyonunda dile getirilmişse de iktidar tarafından bir adım atılmamış, teklifteki bu eksikliğin giderilmesine yönelik herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Bu dolandırıcılık yönteminde kastın ispatı ciddi bir uygulama sorununa dönüşmüştür. Birçok dosyada mağdurun zararı giderilmiş olmasına rağmen yargılamalar sürmektedir. Asıl failler çoğu zaman tespit edilemezken tüm cezai sorumluluk, paravan olarak kullanılan kişilere yüklenmekte, bu durum hem adalet duygusunu zedelemekte hem de yargının iş yükünü artırmaktadır. IBAN mağdurları, Türk Ceza Kanunu'nun 158'inci maddesi kapsamında yer alan hesap numarası suçlarının uzlaşma kapsamına alınmasını talep ederek zararı giderilmiş, mağduru kalmamış dosyalar bakımından düşme veya yaptırımın ortadan kaldırılmasına imkân tanınmasını istemektedir. Böylece, suç kastı bulunmayan, IBAN'ını kullandıran mağdurların ölçsüz cezalarla hayattan koparılmasının önüne geçilmiş olacaktır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kocamaz, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen "yer alan" ibaresinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın

Salihe Aydeniz

Vezir Coşkun Parlak

İzmir

Mardin

Hakkâri

Dilan Kunt Ayan

Nevroz Uysal Aslan

Ömer Faruk Hülakü

Şanlıurfa

Şırnak

Bingöl

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'ye söz veriyorum.

Sayın Hülakü, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve kıymetli halklarımız; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlamak istiyorum.

Sözlerime Bingöl'ün büyük bir değerinden bahsederek başlamak istiyorum, Rençber Aziz'den başlamak istiyorum. Rençber Aziz şöyle derdi: "Dedim 'Anayasa.' dedi 'Nerede?' Dedim 'Vatandaşsın.' dedi 'Defterde.' Dedim 'Hak, adalet.' dedi 'Lo bırak be.'" (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi geldiğimiz nokta da bu, on birinci yargı paketi; 10 tane çıkardık, 11'inci çıkarıyoruz. Ülkede hukuk sisteminin adaletle bütün bağı kopmuş durumda. Getirilen kanun teklifleri çözüm üretmek bir yana yeni sorunların kaynağına dönüşüyor. Metin kalın, madde çok, iddia büyük ve toplumun beklentisi de çok net; yargıya güven, adil karar, eşit muamele ama maalesef bu beklentileri karşılamıyor. Bir yandan sizin torba kanunlarınız, diğer yandan halkın dağları aşmış mağduriyetleri var. TCK 158 mağdurları, KHK mağdurları, disiplin affı bekleyen binlerce yurttaş, adli para cezası borçları var. Özetle, hukukta sorun adına her şey var ama hukukun varoluş sebebi olan çözüm gücü yok. Siz ise sorun çözmek yerine daha da sorun üretmeye devam ediyorsunuz. O kadar büyük mağduriyetler var ki ve bu mağduriyetler o kadar geniş bir toplumsal alana yayılmış ki saymakla bitmez, anlatmakla tükenmez ancak dilimizin döndüğünce birkaç soruna değinmek istiyoruz: Ailelerle birlikte neredeyse 100 binlerce insanı bulan TCK 158 mağdurları uzun zamandır çözüm arıyor. Bütün taleplerine ve çağrılarına rağmen sessiz kalan iktidar karşısında çareyi platform kurmakta buldular ama talepleri uzlaşı ve hukuki bir başka çözüm. Bunun için her yolu denediler, taleplerini bizlere ulaştırdıkları gibi eminim sizlere de ulaştırmışlardır ancak iktidar onların bu haklı taleplerini görmezden gelmeyi tercih etti; on birinci yargı paketinde onlara gerçekçi bir çözüm bulmaya yanaşmadı. Toplumda "IBAN mağdurları" olarak bilinen bu yurttaşlar, suç kastı olmaksızın hesaplarını kullandırdıkları için cezalandırılıyorlar. Bunlar sadece IBAN'larını verdikleri için cezalandırılıyorlar, asıl suçlular dışarıda ama onlar içerideler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumun çok büyük bir mağdur kesimi daha var, bu mağduriyeti yaratan ise bizzat iktidarın kendisidir; KHK mağdurlarından bahsediyoruz. 2016 yılından bu yana yaşadıkları sayısız sorun var. Haklarında hiçbir yargılama yapılmaksızın kararlar verildi, on binlerce insan ihraç edildi, masumiyet karinesi ve lekelenme hakkı başta olmak üzere birçok temel

hakları ihlal edildi, çoğunun özel işlerde çalışmasına dahi engeller çıkarıldı, her birisi sivil ölüme terk edildi. Aradan geçen yıllara rağmen iktidar hâlâ bu mağduriyetleri derinleştirmeye ve çözümsüz bırakmaya devam ediyor. On birinci yargı paketinde KHK mağdurları da görmezden gelindi. Disiplin affı bekleyen binlerce mahpus ve aileleri de adalet arayışında; onlar da her gün sosyal medya platformlarına yazıyorlar, mail atıyorlar ve her gün milletvekillerini telefonla arayarak çözüm bulmak için çabalıyorlar; onlar da on birinci yargı paketine büyük umut bağlamışlardı ama onların da umudunu yıktı iktidar. Açık cezaevinden ayrılma, denetimli serbestliğe çıkma ve koşullu salıvermelerden faydalanma gibi infaz uygulamalarından yararlanabilmek için iyi hâlli olma şartı öngörülüyor, disiplin cezaları ise iyi hâli engelleyen başlıca sebeplerdendir. İyi hâlli olmadığına karar verilen yüzlerce mahpus kademeli infaz sürecinden faydalanamıyor. Oysa disiplin cezası genel infaz usulleri karşısında ikinci nitelikte talidir. Esas itibarıyla, geçici olan disiplin cezaları uygulamada mahpuslar için ikinci bir mahkeme hükmüne dönüşüyor. Disiplin cezası sebebiyle tahliye olamayan yurttaşlar da çözüm bekleyen bir başka kesim.

Sonuç olarak, önümüzdeki metin özgürlükleri genişletmiyor, eşitliği güçlendirmiyor, adaleti tesis etmiyor, toplumu daha güvenli kılmıyor, devleti daha güçlü kılıyor. Bu Meclis korku üzerinden yasa yapmamalı, ceza üzerinden siyaset kurmamalı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hülakü, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 1 önerge var, işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Muğla

Antalya

Samsun

Mustafa Kaya

Mehmet Atmaca

Biröl Aydın

İstanbul

Bursa

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda 11'inci yargı paketi olarak bilinen Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve adalet bekleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, adalet mekanizmasına duyulan güven yalnızca kanunların varlığıyla değil bu kanunların bağımsız, tarafsız ve makul sürede işleyen mahkemeler eliyle uygulanmasıyla mümkündür. Bugün toplumun geniş kesimlerinde hissedilen adaletsizlik duygusunun temelinde mahkeme süreçlerinin uzunluğu, kararların öngörülemezliği ve yargı mercilerinin yürütmeden bağımsız hareket edip edemediğine dair ciddi soru işaretleri yatmaktadır. Aynı dosya türlerinde farklı mahkemelerden çıkan çelişkili kararlar, yıllarca süren yargılamalar ve infaz aşamasında ortaya çıkan keyfi uygulamalar vatandaşın adalete olan inancını derinden sarsmaktadır. Oysa adalet geciktiğinde telafisi zor bir hak kaybına dönüşür; geç gelen adalet, adalet olmaktan çıkar. Mahkeme süreçlerinin hızlandırılması yalnızca usuli bir mesele değil doğrudan doğruya insan onurunu ve hukuki güvenliği ilgilendiren bir zorunluluktur. Bununla birlikte, yargı bağımsızlığının tartışılabilir hâle geldiği bir zeminde ne hızlı karar ne de sert ceza toplumsal vicdanı rahatlatılabilir. Hâkimin karar verirken yalnızca dosyaya, hukuka ve vicdanına bağlı olması gerekirken idari, siyasi veya kurumsal baskı algısı olduğu anda verilen her karar meşruiyet kaybına uğramaktadır. Bu nedenle, yapılması gereken, yargıyı yalnızca yeni düzenlemelerle, geniş yetkilerle donatmak değil yargı bağımsızlığını fiilen güvence altına alan, mahkemeleri siyasetin gündelik tartışmalarından arındıran ve vatandaşa “Hakkımı ararsam adil bir sonuç alırım.” duygusunu yeniden inşa eden bir anlayış hâkim kılınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu Meclisin asli görevi hukuki metinler üretmekten öte adaleti tesis etmektir. Bugün tartıştığımız metin ise bu beklentiyi karşılamamaktadır. Üzerinde konuştuğumuz on birinci yargı paketi yeni eşitsizliklere yol açmasın. 2023 düzenlemesinden yararlanan, suç maddeleri esas alınarak dosyası geç sonuçlanan kişilerin de kapsama dâhil edilmesi hukuki ve vicdani bir zorunluluktur. Keza, TCK 158 suçlarıyla ilgili fıkraıyı yeniden kapsama alarak yüzlerce mağdur ailenin yüzünü güldürelim çünkü bu pakette önlem olarak belirtilen tedbirler alınmadığı için bu kişilerin çoğu mağdur duruma düşmüştür. Çoğu genç olan bu mağdurlar asıl dolandırıcılar tarafından kullanılan kişilerdir. Davaların ağır cezadan alınıp asliye cezaya verilmiş olması olumludur. Ancak, mağduriyetin giderilmesi hususunda yetersizdir çünkü bu düzenleme şekli bir düzenlemedir. TCK/158 mağdurları uzlaşma kapsamına alınmalıdır. Mağdurların talepleri açıktır. Kimsenin cezasızlık gibi bir talebi de yoktur. Talep aynı suça eşit infaz hakkıdır. İhtiyaçlara cevap veremeyen her yasa yeni yasal düzenleme yapma mecburiyeti doğuracaktır. Bunu bir misalle anlatalım: Temel’in evinde musluk bozulmuş, damla damla akıyormuş, gece şıp şıp şıp sesi Temel’i uyutmuyormuş. Temel çözümü bulmuş, musluğun altına bir kova koymuş, ertesi gece kova dolmuş, taşmış, bu sefer de şapır şapır şapır ses başlamış. Temel yine çözüm üretmiş, kovanın altına bu sefer bir leğen koymuş, sabaha kadar ev göle dönmüş. Bu durumu öğrenen Dursun Temel’e sormuş: “Ula Temel, musluğu mu tamir ettirsen?” Temel cevap vermiş: “Olur mu uşağım, ona sıra gelene kadar ben üç düzenleme daha yaparım.” Dolayısıyla sorunun kaynağını çözemeyen her yasal düzenleme bir diğere kapı aralıyor. Bugün karşı karşıya olduğumuz tablo şudur: Yasalar temel bir ihtiyacı karşılamak üzere bütüncül biçimde ele alınmadığı için her seferinde geçici çözümlerle yamalanmış, sonuçta 40 yamalı bohçaya dönmüştür. Bu düzenlemenin açığını kapatmak için çıkarılan her yeni düzenleme bir başka boşluğu doğurmuş, hukuk kendi içerisinde tutarlılığını kaybetmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Oysa hukuk yamayla değil ihtiyacı doğrudan tespit eden sade, öngörülebilir ve tutarlı düzenlemelerle ayakta durur. Aksi hâlde her yeni yasa bir öncekini düzeltmek için çıkarılan bir itirafa dönüşür ki...

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddede önerge yok.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddede önerge yok.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde 1 önerge vardır, işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Cumhur Uzun

İsmail Atakan Ünver

Aydın

Muğla

Karaman

Aliye Coşar

Sibel Suiçmez

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Trabzon

Niğde

Hasan Öztürkmen

Umut Akdoğan

Gaziantep

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'a söz veriyorum.

Sayın Akdoğan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ülkemizin içinden geçtiği durum ve kamuoyunun izlediği tartışmalar gerçekten çok acıklı. Bakın, sokağa çıktığınız zaman, sokakta gezdiğiniz zaman, vatandaşla konuştuğunuz zaman memleketin iki ana büyük sorunu daha olduğunu görüyorsunuz; biri uyuşturucu, ikincisi sanal kumar. Bu uyuşturucu ve sanal kumar meselesi aileleri öyle perişan etmiş durumda ki insanlar artık bu konuyla ilgili, milletvekillerinin telefonunu arıyor ve ağlıyorlar.

Geçtiğimiz gün gelen bir telefonu söyleyeyim. Bir anne telefon açıyor, diyor ki: "Kızım çakmak gazı çekiyor." Çakmak gazı, düşünebiliyor musunuz? "Polis, kızımı aldı ve savcılık serbest bıraktı. Kızım bu gece beni öldürebilir. Kızımın durumuna da üzülüyorum, kendi hâlime de üzülüyorum. Ya kızımı alıp götürün ya da beni alıp götürün bu evden." diyor. Bu feryatlar Anadolu'da yeri yerinden inletiyor.

Bırakın adı büyük insanları alıp götürmeyi, suçu büyük insanları alıp götürmek durumundasınız. Uyuşturucu bataklığı memleketi öyle bir sarmış ki bu uyuşturucu çetelerinin benzinliklerde... Bu benzin dolduran pompacılar var ya, bu iş başvurularına geri döndükleri, torbacıları pompacı olarak işe soktukları, işe soktukları pompacılar aracılığıyla benzinliklerde hap sattıkları söyleniyor. İş bu noktaya kadar gelmiş durumda.

Ama iş ciddiyetini kaybetti değerli milletvekilleri. Yani memleket yatıyor Rümeysa'yla, kalkıyor Mehmet Akif'le; yatıyor Sadettin Saran'la, kalkıyor Furkan'la. Bu işi ciddiye almayacak mısınız? Bakın, öyle iddialar var ki sosyal medya bunlarla yıkılıyor. Gördük, dezenformasyonla mücadele etsin diye işin başına getirdiğiniz kişiyi bu meseleler ortaya çıktı diye görevden aldınız.

Peki, değerli milletvekilleri, bu işler nasıl ortaya çıkmış? Size yakın, iktidara yakın Sabah gazetesine sorarsanız, bir ünlünün telefonundan çıkan yazışmalar neticesiyle. Yani o ünlünün telefonundan yazışma çıkmasa bu uyuşturucu operasyonu, soruşturmaları başlatılmayacak mı? Anlaşılan o ki başlatılmayacak. Toplumsal çürümenin geldiği noktanın farkında değil misiniz? Bu toplumsal çürümenin yaşandığı ülkeyi yirmi iki yıldır siz yönetiyorsunuz, farkında değil misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Aç insanın nereye başvuracağı belli olmaz; görülüyor ki yoksulluk, görülüyor ki açlık bu memlekette insanları “Belki bir çare bulurum.” diye sanal kumara, “Belki biraz rahatlarım.” diye o illet olan bela, uyuşturucuya bulaştırmış; bunun farkında olmak zorundayız ve bu iklimi siz yarattınız, biliniz. Bakın, kanalizasyonlardan, kanalizasyonlardaki atık sulardan yapılan testlerde uyuşturucunun ne gibi bir boyuta ulaştığı ortaya çıkıyor.

Diğer mesele şu: Yani o kadar özensiz yapıyor ki liyakatsiz kadrolarınız bu işleri; sanatçısından, gazetecisinden, televizyoncusundan, hiç alakası olmayan insanlar o sözcükle yan yana getiriliyor. Birisinin “uyuşturucu” sözcüğüyle yan yana getirilmesi bile berbat bir durum. Öyle iddialar var ki bir televizyon yöneticisi, hava atmak istediği zaman bakanları arıyormuş. Öyle durumlar var ki bu konularda, işte, adı geçen o Rümeysa denilen hanımefendi, Cumhurbaşkanının uçağıyla geziyormuş. Bunlara söyleyecek hiçbir sözünüz yok mu? İşte, bürokrasi başta olmak üzere, siyaset başta olmak üzere, örnek olsun, bu işe hep birlikte sarılalım. Gerekirse örnek olsun diye gidip ben test vermeye hazırım, ben de gideyim bir milletvekili olarak ama bu uyuşturucu belasını bu topraklardan söküp atalım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akdoğan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde önerge yok.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

18'inci madde üzerinde önerge yok.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde önerge yok.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 20 ila 38'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'a ait.

Sayın Poyraz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her beş yılda bir vergi affı, SGK affı, imar affı derken, her üç yılda bir de infaz indirimi derken artık o kadar abarttınız ki terörist başı için umut hakkına, teröristlere de denetimli serbestlik imkânına kadar işi vardırınız. Çeyrek asırlık iktidarınızda yerli ve millî suç baronlarınız elde ettikleri suç gelirleriyle krallar gibi yaşarken polislerimiz, hâkimlerimiz, savcılarımız her ay eriyen maaşlarıyla barınmaya, çocuk okutmaya, karınlarını doyurmaya çalışıyorlar, hele ki büyük şehirlerde görev yapanlar hepten hapyı yutmuş haldeler. Kadınlar öldürülürken, çocuklar aç uyurken, gençler işsiz gezerken; eğitimde, sağlıkta, gelirden eşitlik yokken, sosyal devlet anlayışı iktidarınızda sadaka mekanizması hâline gelmişken, kısacası, toplumun refahı da mutluluğu da güvenliği de artık bir lüks hâline gelmişken Anayasa'mızın eşitlik ilkesine dair tüm hassasiyetleri getirip getirip infaz indirimine sıkıştırmış olmanız gerçek bir duyarsızlık ve özensizlik örneğidir. Gerçekten, memleketin bütün derdi bu mudur ya da sizin tek derdiniz bu mudur? Siyasi temsil göreviniz bireye ve topluma karşı suç işleyenler dışında kimseyi kapsamamakta mıdır? İnfaz indirimi, başka türlü bir düzende, ekonomik çöküntüsü ahlaki çöküntüye dönüşmemiş, adaletin akmasa da damlayabildiği bir ülkede, şu cezaevlerine de bir el atalım denilebilen, devleti yönetenlerin toplumsal talepleri arada sırada karşılayabildiği bir memlekette farklı bir anlama gelebilir, olumlu bir çıktı bile üretilebilirdi ama Türkiye'de infaz indirimi, milletin zihninde beliren hâliyle af, rüşvet, irtikap, hırsızlık, dolandırıcılık, yolsuzluk, adam kaldırma, adam yaralama gibi suçu meslek hâline getirmiş olanların her birkaç senede bir kullandığı joker hakkına dönüşmüştür. Sizin sürekli olarak verdiğiniz bu jokerlerin de etkisiyle Türkiye'de suç, amatör ve arızı bir olaydan profesyonel bir mesleğe dönüşmüştür; onlarca alt sektörüyle bayilik ağı kurarak yurt dışındaki namzetleriyle iş yapacak hâle gelmiştir. Biraz daha uğraşırsanız, bu yapılar aralarında gümrük ve ticaret anlaşmaları imzalayacaklar, sizler de bunların suç geliri içeren kara paralarının mutemetliği imkânına kavuşacaksınız. Türkiye'nin dört bir tarafında olan bitenleri görmüyor, duymuyor, okumuyor ve anlamıyor olamazsınız; seçildiğiniz bölgelerden, illerden "Yardım edin." telefonları almıyor olamazsınız; malına çökülen, namusuna göz dikilen, ölümle tehdit edilen insanlarımızdan, can ve mal

güvenliğinin kalmadığı çarşıdan, pazardan, sokaklardan, evlerden habersiz olamazsınız. Memleket Güney Amerika ülkeleri gibi, her sokak başında bir çete türüyor, bu çetelerden sistemle barışık olanlar yürüyüp gidiyor, çoğu sistemle mutabakatını birkaç Instagram fotoğrafıyla ilan ve tasdik ediyor -söylediğim gibi- bayilik dağıtılıyor. Bu sektörel gelişmeler sonucunda artık neredeyse müstakil suç da kalmadı, tüm suçlar ya teşekkül hâlinde ya da örgütlü olarak işleniyor. Failler daha suç işlemekten verecekleri ifadeleri ezberlemiş durumdalar. Kamuda nasıl ki bir tarikat ya da cemaate mensup olmadan ilerleme şansınız yoksa, suç dünyasında da bir organizasyona tabi olmadan yürüme şansınız yok. İYİ Parti olarak her mecrada anlatıyoruz “Sekiz sene süren ekonomik kriz olmaz, olamaz.” diye. Bu, ancak bir kasıt sonucu olabilir; yoksulu süründürmek, işsiz, evsiz bırakmak, orta direğin ise belini kırarak sopa ve lokma arasında bir mengeneye almanın bilinçli stratejisi dışında başka bir şey olamaz diyoruz. Suç ve ahlak düzeneğini de aynı şekilde kasten ve taammüden kurdunuz. Fiyat enflasyonunu önce ahlaka bulaştırdınız ve devasa bir ahlaksız enflasyonu yarattınız. İşte, bu bataklıktan da bile isteye bir suçlular cenneti ve masumlar cehennemi yarattınız.

Yargıç bir ana babanın avukat evladiyım, çocukluğumdan bugüne kadar görmediğim dava türü de kalmadı, masumu da mağduru da faili de maktulü de yeterince gördüm, hepsini de anlamaya çalıştım avukatlık yeminimi unutmadan. Mesleki deneyimlerim, Türkiye’deki ceza adaletsizliği gerçeğinden hareketle ne hükümlülerin ne de ailelerinin mağduriyet yaşamalarını elbette istemem. Kaldı ki mağduriyet yaratan bir hukuk, anarşinin ilk tohumudur. Muhakkak ki kurunun yanında yaş yanmamalı, hiçbir yasal düzenlemeyle hakkaniyet çiğnenmemelidir. Peki, infaz indiriminden istifade edeceklerin yanı sıra bir de bu suçların mağdurları var. Onlar ne olacak? Zararları tazmin edildi mi? Rızaları var mı? İçinde bunları önemseyen ve önceleyen var mı? Kanun yazılırken Komisyonunda ve burada görüşülürken kime “mağdur” diyoruz? İnsan ne zaman mağdur olur? Bu soruların cevabı maalesef ne sizlerde ne de getirdiğiniz kanun teklifinde yok. Oysaki yargılamanın ve cezalandırmanın iki amacı vardır; biri suçluyu suçtan caydırmak, diğeri mağdurun hukuktan beklentilerini yerine getirmektir. Mağdurları ve mağduriyetlerini kapsamayan infaz indirimlerinizle hukuktan beklentisi kalmayan mevcut ve potansiyel mağdurlar suça ve suçluya yöneliyorlar. İdarenizdeki devletin, bağımsızlığına kastettiğiniz yargının fail ya da şüpheliyi her an salabilme ihtimali mağdurları mafyalardan hizmet almaya itiyor. Mafya yüzdesini alır, mahkemeden daha kısa sürede işi çözer; harcı yoktur, avukatlık ücreti yoktur. Cemaat, tarikat, siyaset müdahalesiyle davayı kaybetme riski de yoktur. En önemlisi, mafyanın temyizi yoktur. Sizin anlayacağınız, karar kesindir. Risk nedir? En fazla, mafyanın peşine düşerler, onlar da zaten cezaevini kafa izni gibi görüyor, gerisine de “Su testisi su yolunda.” diyorlar. Diyeceksiniz ki “İnfaz düzenlemesi yapmak lazım.” Niye? Çünkü cezaevleri dolu, doğru. Peki, kim doldurdu? Daha önemlisi, kimle doldurdu? Toplumdaki cinnet hâlinin sebebi kim? Kadın aç, erkek aç, çocuk aç; herkes mutsuz ve umutsuz; iş yok, aş yok, vatandaşın derdini soran yok, derdine derman olan hiç yok. Cezaevleri gazeteciler, belediye başkanlarıyla dolu; “adalet” diyen, “iş” diyen, “hak” diyen, “hürriyet” diyenlerle dolu. Peki, ya sonra? Sonrası akşam haberlerinde; 30 suç kaydı olan katil, 50 suç kaydı olan hırsız, hakkında kesinleşmiş cezası olan sapık polis ekiplerince yakalandı.

Bugün, yargı kararları ve infaz rejimi suçluyu ıslah etmiyor. Suçlunun tahliye sonrası sokakta namı, âlemde hükmü artıyor. Literatürde bir tedbir olan tutuklama kararları ise bu suç makinalarına değil hakkını arayana, konuşana, düşünene ibret olsun diye veriliyor. Duyarsız, özensiz ve keyfî yönetim anlayışınızla yurttaşın yurttaşla, yurttaşların devletle arasındaki toplumsal mutabakatı yerle yeksan ettiniz. Sonuç ise emeklisine sırt çevirmiş iktidar; ücretsiz eğitimi, sağlığı hülleye vatandaşına satan iktidar, çocuklarına bakamayan, gençlerine umut olamayan iktidar. Biz biliriz ki devlet asayaştır,

güvenlidir, huzurdur, adalettir ama iktidarınızda kadınlar öldürülüyor, çocuklar istismar ediliyor, sokaklarda insanlar katlediliyor; suçlular dışarıda; gazetecisi, aydını, seçilmiş içerde. Vatandaş sığınacağı yargıya güvenmiyor, yargıdan korkuyor.

Sayın vekiller, hadisîşerif diyor ki: “İnsaf, dinin yarısıdır.” Gazi Meclisimizin çatısı altında ettiğiniz yeminlerin gereği olarak, infaz yasasından önce bir insaf yasası çıkarmak lazımdır. Seçilmiş Milletvekili Can Atalay’ı bile bile hapiste çürüten, Anayasa Mahkemesi kararlarını tereddüt bile etmeden çiğneyen salt çoğunluğunuza sesleniyorum; Meclis kürsüsünde yürütülen soruşturmaların, görülen davaların savcılığına soyunmuş değerli hatiplerinize sesleniyorum: Ne insan olmaktan ne de yurttaş olmaktan gelen hiçbir hakkını kullandırmadığınız; kurallara uyan, kanunlara uyan, vergisini ödeyen, tek suçu suç işlemek olan, düzgün ve dürüst yaşamak olan 85 milyonun yüzüne baka baka, gelin, hep birlikte bir başka mağduriyeti daha giderelim, insaf mağdurlarınızın haklarını verelim.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Poyraz, çok teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Feti Yıldız’a ait.

Sayın Yıldız, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FETİ YILDIZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, dünyanın her yerinde devletin cezalandırma hakkı ile sanığın hakları çatışma hâlinindedir. Hukuk devletlerinde bu çatışmanın sınırları anayasa, kanunlar, insan hakları sözleşmeleriyle çizilmiştir. Bizim çizgimiz, yolumuz bellidir; Milliyetçi Hareket Partisi olarak akıl, ahlak ve adalet yolundan hiçbir zaman sapmadık. İnancımıza göre adaletin olmadığı yerde akıl yoktur, ahlak da yoktur. Bir insana karşı yapılan adaletsizliği tüm insanlığa karşı işlenmiş bir suç olarak görür bizim inancımız. Hukuk sistemlerinin amacı yalnızca bireyler arasındaki ihtilafların çözümü değil, aynı zamanda toplumun bütününde güven, istikrar ve barışın tesis edilmesi olmalıdır.

Değerli arkadaşlar, 27’nci maddede İnfaz Kanunu’nun geçici 10’uncu maddesinde bir düzenleme yapılmaktadır yani bu meşhur Covid düzenlemesi. Bu düzenleme daha önce de 2 kere geldi yani 3+5 olarak geldi, sonra 3+3 olarak geldi yani denetimli serbestlik olarak geldi. Şimdi de bu konuda en çok aranan milletvekillerinden biriyim herhâlde, gece gündüz ararlar. İdris Bey de orada, buradaydı, şimdi gördüm, onu da çok sık ararlar bildiğim kadarıyla. Şimdi, yine, bazı tazyiklerle yeni bariyerler koyduk yani maddenin 6’ncı fıkrasında yapılan değişiklikle 31 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin yararlanabileceği daha erken açık ceza infaz kurumuna ayrılma veya denetimli serbestliğe ayrılma düzenlemesinden 31 Temmuz 2023 tarihi ve öncesinde işlenmiş suçlar nedeniyle hükümlü olanların yararlanabilmesi sağlanmaktadır bu düzenlemeyle. Daha önceki düzenlemelerde suç tarihinin esas alınmasında ısrar edilmişti ama o zaman kesinleşme tarihi dikkate alınmış, yasa öyle çıkmıştı. Şimdi bu hatadan dönüyoruz, neresinden de dönersek kârdır. Ancak önceki yasa ile düzelttiğimiz yasa arasında da fark olmaması yani bir düzeltme yaparken eksiltme yapmamamız lazım. Bütün cezaevleri, sanıklar, tanıklar, akrabaları bunu beklemektedir.

Değerli arkadaşlar -31 Temmuz 2023 tarihi öncesinde işledikleri suçlar nedeniyle- kasten öldürme suçları yani Türk Ceza Kanunu’nun 82’nci maddesindeki nitelikli adam öldürme; alt-üst soy, çocuk ve

kadına karşı işlenen, bu, 82/1'in (d) ve (e) fıkralarında düzenlenmiştir. Yine, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar -102, 103, 104'üncü maddenin (2), (3)'üncü fıkraları- ve son olarak da deprem suçları istisna tutulmuştur. Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan ve fıkroda yer alan koşulları sağlayan hükümlüler bu imkândan yararlanabilecek ve daha önce infaz kurumunda bulunma koşulu aranmayacaktır.

Değerli arkadaşlar, böylece, hükümlüden kaynaklanmayan nedenlerle meydana gelen gecikmelerin sonucunda hükümlünün olumsuz etkilenmemesi ve infaz adaletinin sağlanması amaçlanmıştır ve bu yasayla da bu sağlanacaktır. Belirtmek gerekir ki (6)'ncı fıkroda yer alan düzenlemenin hükümlünün aleyhine sonuç doğurması hâlinde bu fıkra düzenlemesi uyarınca işlem yapılmayacaktır. Yine, (6)'nci fıkra eğer meseleyi görmezse öngörülen değişiklikle uyum sağlamak amacıyla (7)'nci, (8)'inci fıkralar da yürürlükten kaldırılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu yeni infaz kanununa ihtiyaç olduğu meselesini yani külliye, tam bir infaz kanunu düzenlemesini defalarca dile getiriyoruz. Onu terörsüz Türkiye raporumuzda da ayrıca belirttik. Şimdi, terörsüz Türkiye idealini, ülke ve bölgenin terörden arındırılmasını sadece güvenlik politikası anlayışıyla göremeyiz. Modern Türk devletinin varlık zeminini güçlendirme iradesini temsil etmektedir. Terörsüz Türkiye süreci Türkiye Cumhuriyeti'nin birikimlerine, cumhuriyetimizin esaslarına, millî birliğimize yönelik olarak yıkıcı ve tahrip edici politikalar üretilmesine zemin hazırlayamaz, olamaz da. Son günlerde bazı odakların bu sürecin büyük bir sorumluluk içinde ilerlediğini görerek paniklediğini görüyoruz, paniğe kapılmışlardır. Bu odaklar ne yaparlarsa yapsınlar bu hedef gerçekleşecek. Yapmak istedikleri fiilî, fikrî sabotajlar da sonuçsuz kalacaktır.

Değerli arkadaşlar, siyasi, ideolojik, dinî, etnik sebeplere dayalı olarak şiddet sistematik olarak tatbik edilirse bunun adı "terör" olur. Terörün kurbanları sadece doğrudan hedef alınanlar değildir, bunun korkuya kapılan ruhsal kurbanları da vardır. İnsanlık tarihiyle de bu terör meselesi eşit yaştadır aşağı yukarı ve bu kavramlar da önümüzdeki yıllarda yani gerek teknolojik, biyolojik ve kimyasal silahların kullanılması sebebiyle çok kullanımda olacaktır, önümüzdeki süreçte dünya gündeminin üst sıralarında yer alacağını düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, her seferinde aynı şey oluyor; kürsüye çıktığımda saati takip ediyorum, zaman daralıyor tabii.

Şimdi, biz 5 Ağustos'tan beri Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunda 51 arkadaş görev yapıyoruz -çoğu arkadaşımız yaz tatiline gittiğinde- biz, bugün 20'nci toplantımızı yaptık. Bu, elbette büyük bir sorumluluktur. Burada görev yapan arkadaşlara peşinen teşekkür ediyorum, çok büyük bir uyum içerisinde çalışıldı. Her sözü, herkesi dinledik burada. Yani "Söyleyecek sözüm var." diyen herkesi, her türlü söylem tersliğine, ideolojimizin, inancımızın tersini söylemesine rağmen büyük bir olgunluk içerisinde bu meseleler dinlendi ve dinleme faslı bitti. Şimdi, koordinatör arkadaşlar bir araya geldik Meclis Başkanımızın Başkanlığında, önümüzdeki günlerde bir müşterek rapor çıkaracağız. Bu raporda, elbette birleştığımız yerleri öne çıkaracağız. Yani bu ülke hepimizin, bu ülke bizim; demokrasimizi yaşatacağız, kardeşçe yaşayacağız ve Türk milletinin önündeki engelleri de bir bir temizleyeceğiz. Yani terör bitince ekonomik refah, demokratik katılım, toplumsal dayanışma, illa artacaktır bunların hepsi. Yani bu başarı, yalnızca iç güvenliğin sağlanmasıyla kalmayacak, Türkiye'nin bölgesel barışın mimarisi içindeki konumu çok daha kıymetli hâle gelecektir.

Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldız...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başkanım, bir dakika ya...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Başkanım, ilk defa çatışmadan değil kardeşlikten, hukuktan bahsediyor Sayın Feti Yıldız.

BAŞKAN - Yani birer dakika ilave yapmayacağız dedik ama...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir dakika verelim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Verelim, iki dakika daha verelim.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - İlk defa konuşarak bir şeyi çözeceğiz, onu anlatıyor.

BAŞKAN - Hiç kimseye de yapmadık.

FETİ YILDIZ (Devamla) - Ben kimseye haksızlık etmeyeyim.

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) - Oy birliği var Başkanım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Verelim, verelim Başkan.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Birlikten, beraberlikten bahsediyor Başkanım.

BAŞKAN - Peki, peki o zaman, size bir dakika istisna yaparak kuralı bozalım, arkadaşların iyi niyetine sığınarak.

FETİ YILDIZ (Devamla) - Çok teşekkür ederim, hepinize teşekkür ederim ayrıca.

Değerli milletvekilleri, amacımız, Türk demokrasisini güçlendirmek, insan haklarına saygı duymak, kardeş kavgasını bitirmek; ülkemizin önündeki, elindeki ayağındaki prangaları sökmek, muasır medeniyet seviyesine ulaşmak ve yaşanır bir ülke hâline getirmek için de her türlü gayreti vermektir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, önümüzde bir yılbaşı var; Meclis de tatile giriyor, çok da yorulunuz. Hepinizin yeni yılını kutluyorum. Bu müsamahadan dolayı da başta Sayın Başkanımıza ve hepinize teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun. (MHP, AK PARTİ, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yıldız.

Şimdi şahıslar adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e söz veriyorum.

Sayın Şahin, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün yaşanan uçak kazasında hayatını kaybeden Libya Genelkurmay Başkanı ve heyetindeki tüm üyelere Allah'tan rahmet diliyorum. Kardeş ve dost Libya halkına taziyelerimizi ve üzüntülerimizi iletmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, dün, ilk Anayasa'mız olan Kanun-ı Esasi'nin kabul edilisinin yıl dönümüydü. Kanun-ı Esasi, Parlamento geleneğimizin başlangıcı olması açısından, anayasal haklarımızın varlığı açısından ülkemiz adına önemlidir. Yargı paketine geleceğim ama Anayasa demişken ben temsil kabiliyeti yüksek olan Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 28'inci Döneminin sivil, demokratik ve çağın koşullarını karşılayan kapsayıcı, yeni bir anayasa yapmasını bir sorumluluk olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Meclisimizin önemli bir sorumluluğu da adalet reformudur. Bugün yine yargı paketiyle adalet kurumumuzu konuşuyoruz. Adalet kurumunu bu Meclis konuşmaya devam edecektir; biz ancak biz,

adaletin açtığı yaraları konuşmak istemiyoruz, bunları çoktan aşmış olmamız lazım. Eğer adaleti konuşacaksak biz, güncel gelişmelere göre adalet kurumunu bu Mecliste konuşmamız gerekir, arzumuz budur. Zira adalet, devletin en temel görevidir; esasında devletin amacı adalettir. Ömer Hayyam bunu daha da genişletir “Adalet evrenin ruhudur.” der. “Devletin hazinesi adalettir.” diye çok sevdiğim veciz bir söz vardır. Devleti ayakta tutan en önemli iklim, adalete olan güven iklimidir.

Neden bu kadar önemsiyoruz adaleti? Bakın, 2026 bütçesi kabul edildi iki gün önce, üç gün önce; hayırlı olsun. Makro verilere baktığımızda, bir büyüme görüyoruz, enflasyonun düştüğünü görüyoruz, mali bir disiplin görüyoruz ancak bu tablonun, bu istikrarın devam edebilmesi için, adalet reformu gibi yapısal dönüşüm reformlarıyla da bu sürecin desteklenmesi önemlidir. Tam da burada “Devletin hazinesi adalettir.” “Adalet mülkün temelidir.” gibi sözler anlam ifade eder.

Evet, değerli milletvekilleri, adalet; güvenin, istikrarın ve geleceğimizin teminatıdır. Toplumsal barışı korumak için, hazinayı korumak için güçlü bir ekonomi, dolayısıyla güçlü Türkiye için adalet kurumunun varlığı şarttır, kazanımlarımızı ancak böyle kalıcı hâle getirebiliriz.

Yargı paketine baktığımızda, Avukatlık Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu gibi birçok kanunda önemli değişiklikler, düzenlemeler yapıldığını görüyoruz; bunu değerli buluyorum, olumlu buluyorum ve destekliyorum. En çok beklenen konu 31 Temmuz Covid düzenlemesiydi. Esasında, ben bir hukukçu olarak, cezaların caydırıcılığını zayıflatması, hukuka olan güvenin zedelenmesi, toplumsal barışa verdiği zararlar gibi nedenlerle ilkesel olarak af kurumuna, ceza indirimi konularına karşı çıkıyorum. Ancak burada şöyle bir eşitsizlik oluşmuştu, “2023 Temmuzunda çıkan yasada -buradan da ifade etmiştik biz, bu konuya dikkat çekmiştik- suç tarihinin esas alınması lazım.” demiştik, “Burada çıkan yasa eksik, eşitliğe aykırı çıkıyor.” diye özellikle altını çizmiştik ama hüküm tarihi esas alınarak bir yanlış yapılmıştı. O gün sesimizi duyuramadık, şimdi bu eşitsizliğin ortadan kaldırılıyor olması önemlidir, olumludur. Bu açıdan da bunu özellikle ifade ediyorum.

Son olarak, kapsamlı bir hukuk reformu için yargı organımızın yapısal sorunlarına ve kitlesel mağduriyet yaşanan adalet sorunlarına bizim kalıcı, yapısal çözümler ortaya koymamız gerekiyor. Yargı organımızın liyakat sorunu gibi, davaların uzaması gibi önemli sorunları var. Buna bizim burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde çözümler ortaya koymamız gerekir.

Yine, infaz düzenlemesinden bahsediyoruz; yamalı bohçaya dönmüş durumda infaz düzenlememiz. Bir daha değişmeyecek şekilde; adil, eşitlikçi, uygulanabilir bir infaz düzenlemesini bu Meclis yapmalıdır.

Yargı organının ve cezaevlerinin yükünü alacak olan ve toplumsal barışa katkı sağlayacak olan uzlaştırma kurumunun kapsamı da genişletilmelidir.

Süresiz nafaka önemli bir soruna dönmüştür. Bu sorun da hakkaniyetli bir şekilde çözülmelidir.

Yine, suçlu ile suçsuzun ayrılması ilkesi çerçevesinde KHK mağduriyetine de adil bir çözüm bulunmalıdır.

Kamuda mülakatların kaldırılmasını da önemsedığimi bir kere daha ifade ediyor, bu duyularla kanun teklifini desteklediğimi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi ikinci bölüm üzerindeki maddeleri, varsa madde üzerindeki önergeleri görüşerek oylarınıza sunacağım.

20’nci madde üzerinde 1 önerge vardır, işleme alıyorum ve arkasından oylarınıza sunacağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinde yer alan "kullanılması hâlinde" ibaresinin "kullanılması durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Cumhur Uzun

Sibel Suiçmez

Aydın

Muğla

Trabzon

İsmail Atakan Ünver

Aliye Coşar

Ömer Fethi Gürer

Karaman

Antalya

Niğde

Hasan Öztürkmen

Gaziantep

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılmıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'e söz veriyorum.

Sayın Suiçmez, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir yargı paketi klasiğiyle karşı karşıyayız.

On birinci yargı paketinin görüşmelerine başladık. Siz yargı paketlerini çoğalttıkça, yargı reformu stratejik eylem planları açıkladıkça ülkemizde yargı düzeni her seferinde daha da geriye gidiyor. Endekslerden bahsetmeye gerek yok, çıkın sokağa, dinleyin halkın sesini, duyacağınız cümle "Adalet istiyoruz." olacaktır. "Yargı paketi, yargı paketi." dediniz; yargıyı, adaleti, demokrasiyi paketlediniz. Temel'in üç saç teli varmış, berbere gitmiş. Berber saçı sağa taramış, sağdaki saç teli kopmuş. Bu sefer sola taramış soldaki de kopmuş. Ortadaki tek tel kalmış, berbere dönmüş Temel "Bırak dağınık kalsın." demiş. İktidarın yaptığı da budur. Yargı paketi çıkarıp ülkemizde yargının bağımsızlığını, adil yargılanmayı ve hukukun üstünlüğünü ortadan kaldırdınız. O yüzden iktidara ve Adalet Bakanına sesleniyorum: Bırakın dağınık kalsın, yargıdan elinizi çekin yeter. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün ülkemizde yaşanan hukuksuzluğun, çifte hukukluluğun nedeni yasal mevzuat değil sizin yargıyı siyaseten kullanma isteğiniz ve zihniyetinizdir. İsminde "adalet" olan bir partinin yirmi dört yıl sonra geldiği nokta çok hazindir. Geldiğiniz noktada Anayasa fiilen ortadan kaldırılmıştır. Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarını bizzat uygulamayan, Anayasa ve Anayasa Mahkemesine savaş açan yargı düzenini yarattınız. Kişilerin, kurumların hukuki güvenliğini ortadan kaldırdınız. Adil yargılanma, lekelenmeme hakkı gibi temel hak ve özgürlükleri yargı eliyle yok ettiniz. Basın özgürlüğünü, ifade özgürlüğünü keyfî bir biçimde kısıtlayarak söz söyleyeni gözaltına alıp tutuklattırdınız. Hâkim teminatını yerle bir ettiniz, istemediğiniz kararları veren hâkimleri sürüp istediğiniz kararları veren hâkimleri, savcılar terfi ettirdiniz. Öyle hâkim, savcı yetiştirdiniz ki verdikleri kararlar karşısında bizler artık hukukçuluğumuzdan utandık. İkili hukuk düzeni yarattınız; bizden olanlar, bizden olmayanlar. Buna göre, gözaltına alma sürecinden ifade vermeye, tutuklamaya, tahliye kadar farklı hukuki uygulamalar yaptırınız. Son örneklerden birini vereyim: Sayın Grup Başkan Vekilimiz Gökhan Günaydin 16/10/2025 havale tarihli dilekçesiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerine ait 600 civarındaki aracın 2013-2019 arasında kamu hizmeti gerekleri ve mevzuattaki tahsis esasları gözetilmeksizin AKP il ve ilçe başkanlıklarına, vakıflara yani yandaş üçüncü kişilerin kullanımına

tahsis edildiği gerekçesiyle suç duyurusunda bulunmuştur. CHP'li Belediye Başkanı 1 araç tahsis iddiasıyla tutuklanmışken 600 usulsüz araç tahsis karşısında Sayın Cumhuriyet Başsavcısının “İdari karardır.” diyerek kovuşturmayaya yer olmadığına karar vermesi, üstelik de idareye “İdari soruşturma açın.” diye dosyayı göndermesi skandalüstü bir durumdur. (CHP sıralarından alkışlar)

Adliyelerde tahliye borsaları oluşturdunuz. Son örnek, İBB soruşturmasında 6 kez itirafçı olan, ifade veren Sarp Yalçınkaya tahliye vaadi nedeniyle 8 milyon dolar karşılığı 300 milyon TL verdiğini delilleriyle ortaya koyarak şikâyetle bulunmuştur. Bağımsız savunmayı işlevsiz kılmaya çalıştınız. Avukatları adliyeye sokmadınız, duruşma salonlarına almadınız, ettikleri yemine sadık kaldıkları için tutuklattınız. Meslektaşım avukat Mehmet Pehlivan'ı hukuksuz bir şekilde tutuklayarak tutuklama gerekçesine de sıkılmadan “avukatlık faaliyetlerinden” diye yazdınız. Yüzünüzde olması gereken utanç kırmızısını iddianamede isminin geçtiği kısımlara kırmızı yazı yazarak yansıttınız. Avukatları hapse atarak korkutacağınızı mı zannediyorsunuz? Bilin ki bağımsız savunma ve barolar korkmaz, susmaz, biat etmez çünkü biz gücümüzü ettiğimiz yeminden ve haklarını savunmak için bedel ödediğimiz halktan alırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Avukatlar tarih boyunca köle kullanmadılar ama hiçbir zaman efendileri de olmadı. 19 Mart süreci ve sonrası iki grup kahraman vardır: Biri gençler, biri avukatlar; iki grubu da korkutamazsınız, korkutamadınız.

Hepsinin yüreklerinden öpüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Suiçmez.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinde düzenlenen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 223'üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(5) Kanunda öngörülen şekil, şart ve usullere uygun olarak düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşleri esnasında birinci ve ikinci fıkra da belirtilen fiillerin işlenmesi halinde bu fıkralardaki suç oluşmaz.”

Selçuk Özdağ

Necmettin Çalışkan

Elif Esen

Muğla

Hatay

İstanbul

Birol Aydın

Şerafettin Kılıç

İstanbul

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Birol Aydın'a ait.

Sayın Aydın, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine bir yargı paketini konuşuyoruz, maalesef uzunca bir süredir yargıyı paketler ya da çuvalar üzerinden konuşuyoruz. Kategorik suçlar icat ederek herkesi bir çuvala doldurup cezaevlerinin nüfusunu mütemadiyen artıran anlayış yüzünden sonra böyle paket paket boşaltmak zorunda kalınıyor. Doğal olarak da doldururken adil olunamayınca boşaltılırken de adil olunamıyor.

Değerli arkadaşlar, evinizde bir çamaşır makinesi var ve sürekli arıza veriyor; her seferinde aynı ustayı çağırıyorsunuz, tamir ediyor ama altı ay geçmeden tekrar bozuluyor; 1, 2, 3, 4, 5, 10 defa hep aynı döngü; ne yaparsınız? Ya ustayı ya makineyi değiştirirsiniz. Daha on birinci yargı paketini biz bugün burada konuşurken gündemde on ikinci yargı paketinin geldiğini hep beraber görüyoruz. Bu düzenlemeler kimleri kapsamalı, kimleri kesinlikle kapsamamalı? Kamuoyu vicdanı bu konuda çok net, yapılması gereken artık daha fazla yama yapmakla zaman geçirmemek; adil, kapsamlı, kapsayıcı ve kalıcı bir düzenlemeye vesile olarak toplumsal barış ve huzuru tesis etmektir.

Değerli milletvekilleri, kıymetli arkadaşlar; iktidarın sürekli yama ve macunlama yaptığı bir diğer meselemiz var. Her ne kadar büyük bir gayretle kamuoyunun gündeminden düşürülmüş olsa da Filistin'de soykırım devam ediyor. Trump'ın övgüleri, tarihi ateşkes antlaşması, "İşte, dünya lideri" manşetlerinin hayhuyu arasında Filistinli mazlumların feryadı duyulmaz oldu. Sayın Erdoğan'ın garantör olduğu anlaşmanın ihlal edildiği sadece bizim tarafımızdan değil Sayın Erdoğan'ın oğlu Sayın Erdoğan tarafından da dile getirildi değerli arkadaşlar. Dost, dostunun imzasının arkasında durur, durmuyorsa ya o dost gözden geçirilir ya o imza gözden geçirilir değerli arkadaşlar.

Kıymetli arkadaşlar, 7 Ekim 2023'ten bugüne köprünün altından çok sular aktı, çokça gemiler gidip geldi; yine, aynı şekilde, son iki yılda köprünün üzerinde de çokça mitingler yapıldı. Şimdi, 1 Ocak sabahı artık geleneksel hâle gelen Galata Köprüsü buluşması yapılacak. Bugüne kadar Gazze'de yaşananlara dikkat çekmek için güçlü bir hassasiyetle bu etkinliklere katılan insanlarımıza, vatandaşlarımıza yürekten teşekkür ediyorum. Zira insanımıza, zira muhalefete, zira sivil toplum kuruluşlarımıza düşen sorumluluk bu etkinlikleri düzenlemek ve bu etkinliklere katılıp iktidarı somut adım atmaya davet etmektedir ancak değerli arkadaşlar, bu konunun yani Gazze meselesinin iktidar partisi içerisindeki rekabette birilerinin PR'ına vesile edilmesi de kabul edilemez; ben öyle zannediyorum, pek çoğunuz da bunu olumlamıyorsunuz. Ayrıca, 1 Ocaktaki eylemi, protestoyu, buluşmayı organize eden iradeye sormak isterim: Kime karşı miting yapacaksınız? Kimi attığı imzanın gereğini yerine getirmeye davet edeceksiniz? Kimi somut adım atmaya davet edeceksiniz? Bu sorular çok önemli. Ve yine, her ne sebeple olursa olsun, yaptığınız bu buluşma İsrail'i durduracaksa, iktidarın somut adım atmasına vesile olacaksa PR çalışmanıza da razıyız, bunu bilirsiniz ama her zaman olduğu gibi, yine, kendinizi tatmin etmekle kalacaksanız, bu buluşmayı âdetâ siyasi bir yoklama hâline getirecekseniz ve kamuoyunun tepkisini sönmülemeye vesile olacaksanız çok yazık edersiniz, vebaliniz de çok ağır olur; kamuoyu vicdanında mahkûm olursunuz diyor, sizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla usulüne uygun olarak düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşleri esnasında bu suçun oluşmayacağı açıklığa kavuşturulmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Aynı mahiyette kabul edilen önergeler doğrultusunda 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddede önerge yok.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddede önerge yok.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddede önerge yok.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci maddede önerge yok.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

26'ncı maddede önerge yok.

26'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26'nci madde kabul edilmiştir.

27'nci maddede 5 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 27- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun geçici 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasına “Türk Ceza Kanununun” ibaresinden sonra gelmek üzere “kasten öldürme suçları (82 nci maddenin birinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri), kasten yaralama suçları (86'nci maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b) bentleri), neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçları (87 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (e) bentleri ve dördüncü fıkrası) cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (102 nci ve 103 üncü maddeler ile 104 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları),” ibaresi eklenmiş, ““hariç olmak üzere” ibaresinden önce gelmek üzere ‘doğal afetler dolayısıyla neticesi oluşmuş suçlar’” ibaresi eklenmiş, fıkarda yer alan “tarihi itibarıyla” ibaresi “tarihi ve öncesinde işlenmiş suçlar nedeniyle” ve “tarihinde geçici 9 uncu maddenin altıncı fıkrası kapsamında açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler,” ibaresi “tarihi ve öncesinde işlenmiş suçlar nedeniyle açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler,” şeklinde değiştirilmiş, yedinci ve sekizinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.”

Süleyman Bülbül

Cumhur Uzun

İsmail Atakan Ünver

Aydın

Muğla

Karaman

Aliye Coşar

Sibel Suiçmez

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Trabzon

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Aliye Coşar’a söz veriyorum.

Sayın Coşar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE COŞAR (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurul ve Komisyonla birlikte yaklaşık iki ay süren bütçe görüşmelerinde ekonomik kriz kadar yargı krizi de konuşuldu. Türkiye gittikçe hukuk devleti ilkesinden uzaklaştı; muhalefete karşı yapılan operasyonlar, Anayasa ve AHİM kararlarının tanınmaması bunun en bariz örneğidir. Yaşanan bu kadar hukuksuzluğun karşısında Adalet Bakanının söylediği tek bir cümle var: “Türkiye bir hukuk devletidir.” Bu sözün karşılığının olmadığını millet biliyor ama kendisi bilmiyor, Anayasa’ya aykırı bu yargı paketlerine daha kabul edilmeden gölge düşürülüyor. On birinci yargı paketi de bir kanun teklifi değil iktidarın yıllardır sürdürdüğü “yargı reformu” adındaki bir aldatmacadır. 10 yargı paketine ve 4 yargı reformu strateji belgesine rağmen hukukun üstünlüğü sağlandı mı? Hayır; aksine, üstünlerin hukuku iktidarda yerini korudu, hukuka güven gittikçe düştü. Yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının olmadığı bu dönemde yargı AKP’nin yargısı hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, on birinci yargı paketinde avukat meslektaşlarımızın sorunlarına bir çözüm yok. CMK ücreti verilen hizmeti karşılamamaktadır, avukatlık asgari ücret tarifesıyla eşitlenmesi şarttır, ödemelerin bir ay içerisinde yapılması önem taşımaktadır; kamu hizmeti niteliğindeki bu göreve ilişkin avukatlık ücretinden alınan KDV’nin kaldırılması ya da yüzde 1’e düşürülmesi gereklidir.

Son yerel seçimlerden sonra 2’nci parti oldunuz, sandıkta kaybettiğiniz millet iradesini yargı eliyle gasbettiniz. 19 Mart yargı darbesiyle haksız ve hukuksuz bir şekilde başta Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu olmak üzere belediyelerimize operasyonlar düzenlediniz, kayyum atadınız. Tutuklama kararı tedbir olmaktan çıktı, cezaya dönüştü. “Etkin pişmanlık” adı altında iftiracılar yarattınız, adil yargılanma hakkı, lekelenmeme hakkı, masumiyet karanesi yok sayıldı. (CHP sıralarından alkışlar) Belediyelere çökmek için belediye meclis üyelerimize dahi operasyonlar düzenlediniz, bunun en bariz örneği Manavgat’ta yaşandı. Meclis üyelerimizin istifalarından sonra yerlerine gelecek yedeklerin kararını günlerce imzalamamak için rapor alan, dosyayı evine götürün hâkimleri gördük. 31 Mart’ın yenilgisini hazmedememiş, Manavgat’a bir çivi dahi çakmayan iktidar milletvekilinin bütçe görüşmelerindeki saldırganlığını anlıyoruz; söz verdikleri temelinden çıkamamış hastane inşaatını, yol ve kavşak projelerini bitirememeye beceriksizliğini kapatmaya çalışmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) Sözü tutamayanların söyleyecek bir sözü olamaz.

Şimdi de Manavgat Belediyesi şirketlerinde SGK ve vergi borçları nedeniyle şirket yöneticilerinin banka hesaplarına ve mal varlığına haciz işlemi uygulanmıştır; AKP’li belediyelere yapılmayan bu uygulamalar maalesef Cumhuriyet Halk Partili belediyelere yapılmaktadır, AKP’nin çifte standart uygulamalarından biridir.

Bu yargı paketi de yargıda yaşanan ağır sorunları çözmekten çok uzaktır. İnfaz Kanunu'ndaki düzenlemeler günü kurtarma adına yapılıyor. Kanun teklifinin 27'nci maddesindeki infaz düzenlemesinde, Komisyon aşamasında kardeşe, eşe, kadına, çocuklara yönelik kasten öldürme, cinsel saldırı ve çocuk istismarı suçlarının kapsam dışı bırakılması, şimdi de deprem suçları faillerinin kapsam dışı bırakılması yerinde bir uygulama olmuştur ama kadına şiddetin her geçen gün arttığı bu dönemde kadına yönelik kasten yaralama failleri bu infaz düzenlemesinden yararlanabilecek. Şiddeti cesaretlendiren bu düzenleme tüm kadınları tedirgin etmektedir, “kadına şiddette sıfır tolerans” ilkenizle bağdaşamamaktadır. Bu, cezasızlık değil midir? Önergemiz doğrultusunda tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Şiddet mağduru kadınlara korku yaratmaya kimsenin hakkı yoktur.

Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında hukukun üstünlüğü, adil yargılanma hakkı, temel hak ve özgürlükler güvence altına alınacak; İstanbul Sözleşmesi'ni geri getireceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarında alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Coşar, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 27- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun geçici 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar” ifadesi “Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Beşinci Bölümünde tanımlanan suçlar” şeklinde değiştirilmiş, “tarihi itibarıyla” ibaresi “tarihi ve öncesinde işlenmiş suçlar nedeniyle” şeklinde değiştirilmiş, “tarihinde geçici 9 uncu maddenin altıncı fıkrası kapsamında açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler,” ibaresi “tarihi ve öncesinde işlenmiş suçlar nedeniyle açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler,” şeklinde değiştirilmiş, “uygulamasından” ibaresinden sonra gelen “üç yıl” ibaresi “beş yıl” şeklinde değiştirilmiş, madde metninden “altıncı ve yedinci bölümünde tanımlanan suçlar, terörle mücadele kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar” ibaresi çıkartılmış, yedinci ve sekizinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.”

Selçuk Özdağ

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Muğla

Antalya

Samsun

Mustafa Kaya

Mehmet Atmaca

Birol Aydın

İstanbul

Bursa

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a söz veriyorum.

Sayın Çalışkan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; bir yargı paketiyle karşı karşıyayız. Ne var ki adı “yargı paketi” olsa da büyük bir torba. Bir taraftan mağdur insanlar, cezaevlerinde bekleyen insanlar, herkes bu yargı paketini beklerken çıka çıka içinden simit ve fırın tarifi çıktı. (CHP sıralarından alkışlar) Yasa içerisinde esnafı ilgilendiren, genel sağlık sigortasıyla ilgili maddeler, ne ararsanız; 12 farklı kanunun getirildiği bir paketle karşı karşıyayız. Elbette paketin içerisinde desteklediğimiz, makul bulduğumuz, mutlaka çıkarılması gereken maddeler var ama şu bütçeyi müteakiben, yılbaşı arifesinde, el çabukluğu marifetiyle, içinde simit ve avukat, içinde sigorta ve ceza usulü olan yasayı görünce doğal olarak tedirgin oluyoruz.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki paket, beklenen sorunların çok büyük çoğunluğunu göz ardı etmiş, pek çoğuna çözüm getirmemiştir. Bugün, birçok sorunu çözmek üzere “Cezaları artır, idarenin yetkisini genişlet.” tavrı ortaya ortaya konmuştur. Bakın, bu ülkede OHAL süreci sadece darbelerle, cunta yönetimlerinde anılır idi; bugün âdeti, AK PARTİ eşittir OHAL yönetimi hâline geldi; bütün çözümler sanki OHAL sürecini yaşıyoruz gibi bir his veriyor. Madde içerisinde depremzede ailelerin mağduriyeti var. Ülkemizde bu kadar can yandı, 10 binlerce aile söndü, böyle bir durumda elbette, asli kusuru olan, kolon kesen insanların affedilmesi depremzede ailelerini yaralayacaktır. Bu noktada, teklifimizi Genel Kurulun kabulüne arz ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir yargı paketi ki içinde bebekli anneleri, cezaevlerindeki hasta mahkûmları, KHK’lileri barındırmıyorsa bu yasa bir hiçtir. Bugün artık madem bir paketle karşı karşıyayız, öyleyse geçmişle yüzleşmenin zamanı gelmiştir. 15 Temmuz darbesi bütün ayrıntılarıyla yeniden görüşülmelidir. (CHP sıralarından alkışlar) Beraat alan, görevden ihraç edilen memurların derhâl görevine iadesi sağlanmalıdır. Mahkûm olanların ise adli süreç içerisinde adil olarak yargılanmalarını sağlayacak pozisyon yeniden gündeme gelmelidir. KHK rejimi baki kaldığı sürece biz burada hiçbir aştan, yargı paketinin hiçbir şeyinden sonuç elde edemeyiz. Yasada TCK 158 mağdurları var. Çek, senetle ilgili çözüm getirmesi beklenirken iktidar topu taca attı, sadece pas vererek sorunu çözmedi. Bugün itibarıyla TCK 158 ağır cezalıktan asliye mahkemesine devredildi. Nasıl çözülecek? Belli değil. İş yükü artacak, zaten iktidarın hukuka değer vermediğinin önemli göstergelerinden biri avukatları kariyer meslek grubu saymaması. İktidara göre avukat âdeti bir elektrik teknisyeni mertebesinde. Bunun bu hâliyle kabul edilmesi asla mümkün değildir. Her gün operasyon yaparak binlerce insanı tutuklamak demek başarı tablosu asla değildir, sevinilecek değil aslında iktidarın yüz karası uygulamasının bir neticesidir. Onun için de bu paket adli bir taleple değil yani ortağın dayatması sonucu iktidar köşeye sıkıştığı için bunu alelacele getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bu yasa gözden geçirilmeli.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesinde yer alan “kasten öldürme suçları (82 nci maddenin birinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri)” ibaresinin “Hayata karşı suçlar (81 inci, 82 nci, 83 üncü ve 85 inci), Kasten Yaralama (86 ncı maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi)” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun

Uğur Poyraz

Turhan Çömez

Afyonkarahisar

Antalya

Balıkesir

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Mehmet Akalın

Lütfullah Kayalar

İstanbul

Edirne

Yozgat

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun’a söz veriyorum.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüştüğümüz on birinci yargı paketinin 27’nci maddesi ceza hukukunda kural olan suç tarihinin esas alınması ilkesine dayandırılmaktadır; bu ilke doğrudur, hukukun temelidir. Aynı tarihte suç işleyenlerin aynı hukuki rejime tabi tutulması eşitlik ilkesinin gereğidir. Bu nedenle, teklifin 27’nci maddesinde yapılan düzenleme memnuniyet verici olup İYİ Parti olarak da bu maddeyi destekliyoruz ancak ceza hukukunda eşitlik istisnasız ve genelleme anlamına gelmez. Covid-19 döneminde çıkarılan infaz düzenlemesi bu anlayışla kabul edilmişti. O gün yapılan şey suçun işlendiği tarihi esas alan bir ayırım değil hükmü kesinleşmiş dosyalar üzerinden cezaevindeki yoğunluğu ve salgın riskini acilen azaltmaya yönelik idari ve koruyucu bir tedbirdi. Amaç suçun niteliğini yeniden tartışmak değil kapalı alanlarda hızla yayılma riski bulunan bir salgın karşısında cezaevlerinde bulunan insanların yaşam hakkını korumaktı. Bu nedenle, düzenleme kapsamı geniş olsa da geçici, istisnai ve olağanüstü döneme özgü bir infaz tedbiri olarak tasarlanmıştı. Covid-19 döneminde yapılan infaz düzenlemesi olağanüstü koşulların zorunluluğuyla kabul edilmişti. Üstelik bu olağanüstü dönemde dahi devlet bazı suçlar bakımından bilinçli istisnalar getirmişti çünkü eşitlik her suçun aynı sonuçları doğurduğunu varsaymak değildir. Eşitlik, aynı hukuki değeri ihlal eden fiillerin aynı, farklı hukuki değerleri ihlal eden fiillerin farklı değerlendirilmesidir. İnsan hayatına yönelen suçlar ile telafisi mümkün olmayan suçları aynı infaz rejimine tabi tutmak hukuki eşitlik değil hukuki körlüktür. İşte, bu nedenle istisnalar zorunludur. Yaşam hakkına karşı işlenen suçlar sıradan bir ceza politikası başlığı altında ele alınamaz çünkü burada tartışılan şey bir ceza indirimi meselesi değil devletin insan hayatı karşısında nerede durduğudur. Bizim hassasiyetimiz de buradadır. Biz diyoruz ki suç tarihi esas alınsın, evet ama yaşam hakkına yönelen fiiller bu genellenmenin dışında tutulmak zorundadır. Biz İYİ Parti olarak şunu söylüyoruz: Geçici bir infaz tedbiri ancak kapsamı daraltılarak, sınırları net çizilerek ve yaşam hakkı esas alınarak sürdürülebilir. Önergemiz de bu yöndedir çünkü bu madde bugünkü hâliyle deprem suçlarını fiilen cezasızlığa yaklaştıran bir sonuç doğurmaktadır. Bazı çevreler diyor ki: “Suçları ayırmayın. Bu, eşitlik ilkesine aykırıdır.” Tam tersini söylemek zorundayım, eşitlik aynı olanların aynı, farklı olanların farklı kurallara tabi tutulmasıdır. Yaşam hakkına karşı işlenen suçlar ile başka suçları aynı sepete koymak eşitlik değildir, adaletsizliktir. Bir insanın hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan fiiller, telafisi mümkün olan suçlar aynı kefeye konulamaz. Yine, kadına karşı kasten yaralama suçlarının da bu kanun kapsamı dışında bırakılması gerektiğine inanıyoruz çünkü burada korunması gereken hukuki değer doğrudan doğruya insan hayatıdır, Anayasa’nın da evrensel hukukun da en üstte tuttuğu şey budur.

6 Şubat depremleri bize çok acı ama çok net bir gerçeği gösterdi; bu ölümler kader değildi, bu ölümler bilinen risklere rağmen alınmayan önlemlerin, denetlenmeyen ya da bilerek görmezden gelinen yapıların ve bilimsel raporlar ortadayken susmayı tercih edenlerin sonucudur çünkü herkes biliyordu, bu binalar çökerse insanlar ölecekti. Bunu bile bile önlem almayanlar için artık basit taksirden söz edemeyiz. Bu fiiller bilinçli taksir, ihmalî davranışla öldürme hatta bazı dosyalarda olası kast sınırındadır. Böyle fiilleri infaz indirim kapsamına almak hukuken de vicdanen de kabul edilemez.

Buradan soruyorum: 53 binden fazla insanın hayatını kaybettiği bir felaketin failleri birkaç yıl içinde dışarı çıkarsa bu toplumda hangi caydırıcılıktan, hangi adalet duygusundan söz edeceğiz? Bizim önergemiz kimseyi hedef almıyor, hayatını kaybedenlerin anısını ve yaşam hakkını koruyor. Bu konuda Meclisteki tüm partilerin de aynı görüşte olması depremde yakınlarını kaybeden ailelerin adalet talebinin bu Mecliste ortak bir vicdanla karşılık bulduğunu göstermektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

“MADDE 27 - 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunu'nun geçici 10. Maddesinin 6. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, yedinci ve sekizinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

6) Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci ve Altıncı Bölümde tanımlanan suçlar hariç olmak üzere, 31.07.2023 tarihinden önce işlenen suçlarda hükümlülerden toplam hapis cezası on yıldan az ise bir ayını, on yıl ve daha fazla ise üç ayını bu kurumlarda geçirip ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına üç yıl veya daha az süre kalanlar, bu şartların oluştuğu tarih itibarıyla açık ceza infaz kurumlarına ayrılabilir. Bu hükümlüler ilgili mevzuat uyarınca cezaların denetimli serbestlik tedbiri altında infazı uygulamasından beş yıl erken yararlandırılır. Bu fıkradaki beş yıllık denetimli serbestlik uygulamasından kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler de yararlanır.”

Dilan Kunt Ayan

Zülfüf Uçar

Salihe Aydeniz

Şanlıurfa

Van

Mardin

Kamuran Tanhan

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Nevroz Uysal Aslan

Mardin

Kars

Şırnak

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e söz veriyorum.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, yine bir infaz paketiyle karşı karşıyayız ama bundan önceki infaz paketleri gibi bu infaz paketinin de hiçbir yerde derman olmayacağını çok iyi biliyoruz çünkü aslında yargıdaki meselenin palyatif çözümlerle giderilemeyeceğini, özellikle de infaz hukuku bakımından böyle paketlerin soruna, derde derman olmayacağını söyleyelim. Bu anlamıyla en son söyleyeceğimizi baştan söyleyeyim: Baştan sona yepyeni bir infaz kanununun yazılması gerekiyor. Özellikle de infazdaki eşitsizliği giderecek, birilerine 3/2, birilerine 4/3 gibi cezaları verecek sistemin ortadan kaldırılması gerekiyor ve özellikle de siyasi mahpuslar açısından denetimli serbestlikten tutalım da disiplin cezalarıyla infazlarının yakılmasına kadar bütün ayrımcı uygulamaların da ortadan kaldırılması gerekiyor; bu birincisi.

İkincisi: Şimdi, Covid-19 pandemisi başladı, iki tane özel aslında idari düzenleme yapıldı; biri 30 Mart 2020 tarihinde, diğeri de 31 Temmuz 2023 tarihinde yapıldı. Bunlar süre bakımından da eşitsizdi ama aynı zamanda kapsam bakımından da eşitsizdi. Bütün bu yasalar çıktığında bizler bu kürsüden itiraz ettik, dedik ki: “‘Pandemi’ dediğiniz şey, ‘sağlık’ ‘yaşam hakkı’ dediğiniz şey herkesi kapsar.” Siz sadece adli mahpuslar için diyorsunuz ki: “Bunlar cezaevinde kalamaz çünkü Covid öldürücü bir virüs, maazallah bunların yaşamı riske girer.” Peki, siyasi mahpusların yaşam riskine baktınız mı hiç? İçeride olan siyasi mahpusları ölümle baş başa bıraktınız, adlileri bıraktınız ve oradaki kadın ve çocuk katilleri çıktılar; üç beş ay içerisinde yeniden suç işlediler, yeniden kadınları ve çocukları öldürdüler ve sizin hiçbirinizin buna gıkı çıkmadı.

Şimdi, yeniden onuncu yargı paketine koyacaksınız, koymadınız, on birinci yargı paketini getirdiniz. Talebimiz baki, diyoruz ki: “Burada bir eşitsizlik var, doğru, süre bakımından daha önce, işte, özellikle de 31 Temmuz 2023 öncesi hükmü kesinleşenler esas alındı; oysaki ceza, suç tarihi esas alınmalıydı. Bu konuda bir eşitsizlik var, bunu gidermek istiyorsunuz.” Tamam da peki, “Siyasileri niye hâlâ kapsamıyorsunuz, niye hâlâ ayrımcılığa devam ediyorsunuz, niye hâlâ siyasi mahpuslara düşman ceza hukukunu reva görüyorsunuz?” sorusunu buradan sormamız gerekiyor.

İkinci bir şey: Bakın, bu paket ilk geldiği hâlinde kadın katillerini, kadınlara yönelik özellikle cinsel suçları ve çocuğa yönelik suçları da kapsam içine almışlardı. Ayrıca, yine en son 6 Şubat depreminde resmî rakamlara göre 50 bin olan, gayriresmî rakamlara göre 100 binin üstünde insanın ölümüne neden olan deprem suçlarını da affediyorlardı ama işte, hem DEM PARTİ’nin mücadelesi hem kadın hareketlerinin mücadelesi sonucunda özellikle de kadına yönelik öldürme fiilleri, kadına ve çocuğa yönelik fiiller ve cinsel suçlar kapsam dışı bırakıldı ama bir şeyi hâlâ içeriyor bu yasa değerli arkadaşlar: Bakın, özellikle de yaralama suçunu hâlâ içerdiğini söyleyelim yani kadınları yaralayanlar, yüzüne kezzap atanlar; kolunu, uzvunu koparanlar yani aslında onun yaşamına kastedenler bu yasayla dışarıya çıkacaklar ve yeniden gidip kadınları öldürmeye devam edecekler; bu var.

Yine, bakın, öldürme fiilini kapsam dışında tuttunuz, istisna tuttunuz kadınlara yönelik ama canavarca hisle öldürme hâlâ paketin içerisinde duruyor yani bu ağırlaştırılmış, daha nitelikli hâli değil midir? Diyorsunuz ki: “Öldüren tamam, cezaevinde kalsın, bunu istisna tutalım ama canavarca hisle öldüreni bırakalım, gitsin yeni insanları canavarca, eziyet ederek öldürsün.”

Ayrıca, neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralamayı da yine kapsam içine koymadınız ki bunların her birinin haksız ve hukuksuz olduğunu söyleyelim.

Deprem suçları bakımından bakın, herkesin ortak hassasiyeti diye konuşuyoruz ama deprem suçlarında da sadece ihmali nedeniyle ölüme sebebiyet verenleri istisna tuttunuz. Peki, yaralamalar, peki, kolu, bacağı olmayanlar, engelli bir şekilde hayatını devam ettirmek zorunda kalanlar yani o açgözlü müteahhitlerin kolon kesmesi sonucunda yaralanan insanlara ne olacak? Onlara dair bir düzenleme getirmediniz. İki gündür burada ısrar ediyoruz, hâlâ bu düzenlemeyi yapmak konusunda da bir adım atılmış değil.

O anlamıyla söyleyelim: Evet, COVID yasasının biz de buradaki eşitsizliğinin giderilmesini talep ettik, istedik, bunun sözünü kurduk, bunu da her yerde söyledik fakat bu eksik bir yasadır, onu açık ve net söyleyelim. Özellikle siyasi mahpusları içermediği için bu yasaya çekimser oy vereceğimizi buradan ifade etmek istiyoruz.

Yeni bir dönemde, gerçekten, insanların, özellikle de siyasi mahpusların, düşünceleri nedeniyle cezaevinde tutulanların cezaevinde tutulmayacağı bir dönemi başlatmak dileğiyle diyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 27'nci maddesine “kasten öldürme suçları (82 nci maddenin birinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri),” ibaresinden sonra gelmek üzere “deprem nedeniyle bina veya diğer yapıların yıkılması, çökmesi ya da hasar alması sonucu meydana gelen öldürme suçları,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Osman Sağlam

Seydi Gülsoy

Ayşe Keşir

Karaman

Osmaniye

Düzce

Ertuğrul Kocacık

Mehmet Celal Fendoğlu

Sakarya

Malatya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, deprem nedeniyle bina ve diğer yapıların yıkılması, çökmesi ya da hasar alması sonucu meydana gelen öldürme suçlarının 5275 sayılı Kanun'un geçici 10'uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmünden istisna tutulması sağlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır; birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinde düzenlenen 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 62'nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ilgili ilgili kamu kurumu ibaresi" ile ikinci cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Mehmet Atmaca

Birol Aydın

Muğla

Bursa

İstanbul

Mustafa Kaya

İdris Şahin

İstanbul

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki ilk önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, uzlaşma komisyonlarının oluşumunda belirlilik sağlanması amacıyla ilgili kamu kurumu temsilcisinin komisyondan çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, uzlaşma komisyonunun yapısına yönelik yeniden düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Kabul edilen aynı mahiyetteki önergeler doğrultusunda 28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu maddede önerge yok.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29'uncu madde kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbul

Cumhur Uzun

İsmail Atakan Ünver

Aydın

Muğla

Karaman

Aliye Coşar

Sibel Suiçmez

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Trabzon

Niğde

İnan Akgün Alp

Kars

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'e ait.

Sayın Alp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın milletvekilleri, öncelikle, on birinci yargı paketinden istifade ederek tahliye olacak mahkûmlara geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bilhassa seçim bölgesi Kars'ta kapalı ve açık cezaevlerinde şu anda izlemekte olan mahkûmların kendilerine tanınan bu son şansı iyi değerlendirmelerini temenni ediyorum; bir daha suç işlememelerini, devlet ve toplumla da bütünleşmelerini temenni ediyorum eski bir avukatları ve vekilleri olarak ama hapisanelerde yatan devrimci, demokrat, yurtsever, siyasi mahkûmları ve İstanbul'daki operasyonlarda tutuklanan bütün arkadaşlarımızı buradan saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim mücadeleimiz onları da özgürleştirinceye kadar devam edecektir, bu konuda halkımıza da söz veriyoruz.

Sayın milletvekilleri, bu yılın son konuşması olması hasebiyle bir hususa değinmek istiyorum müsaadeniz olursa. Geçen hafta, bizim bir milletvekilimiz, Kürt halkının da inkârı anlamına gelebilecek birtakım açıklamalarla kamuoyuna yansıdı ve kabul edelim ki bu açıklama bölgede bazı eski endişeleri de körüklemiştir. Bu açıklamadan kınılan ve incinen bütün bölge halkına ve Cumhurbaşkanlığı

seçiminde, yerel seçimlerde ve milletvekilliği seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisine oy veren ve günlerdir bu konuda benim de bir bölge milletvekili olarak açıklama yapmamı talep eden bütün bölge halkına, tarih ve toplum huzurunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden ifade ediyorum ki Cumhuriyet Halk Partisi, cumhuriyetin kurucu iradesiyle ve cumhuriyetin 2'nci yüzyılında ülkemizde yaşayan tüm halkların hepsini kucaklayacak inanç ve anlayıştadır. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkemizdeki bütün solcular, devrimciler, demokratlar, yurtseverler, idama giderken dahi kendi sehpasını tekmelerken “Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği!” diye haykıran devrimcilerin izindedir; bu, herkes tarafından böyle bilinsin. Dost ve düşman herkes bilsin ki Kürtlerin varlığının yok sayılması ve inkârı aşaması çoktan tarih olmuştur. Elbette ki Kürtler vardır ve hiç şüphesiz, kılıcıyla Haçlı ordularını mağlup eden ve Kudüs'ü yeniden fetheden büyük komutan Salâhaddin Eyyubi'den beri hem Orta Doğu'da hem de Türkiye'de birer öznelerdir. Bu açıklamalar karşısında halkımızdan istirhamım şudur: Lütfen, siyasal mutabakatı ve toplumsal uzlaşmayı bozmaya yönelik inkâra dayalı ırkçı tahrikleri esas almayınız, her zaman ve her yerde kardeşlik hukukunu esas alınız. Buradan açıkça şu teminatı da halkımıza veriyorum: Ülkemizde yaşayan herhangi bir halka yönelik ayrımcı ve ırkçı tutumun kalıcılaştığını veya kurumsallaştığını veya ötekileştirici tutumun geliştiğini görürsem, bir an bile tereddüt etmeden, o zaman da bu gerçekleri toplum karşısında açıkça söyleyeceğime de söz veriyorum.

Bu süreçte Cumhuriyet Halk Partisinin Kürtlerle kurduğu ilişkiden rahatsız olan, bunu enfekte etmek isteyen her kademeden kişi veya kurum olacaktır, buna karşı direneceğiz. Geçen yıl tam da bu zamanlarda Kars'ta da bana karşı benzer bir komployla karşılaştığımda söylediğim gibi, bizler toplumsal barışın inşasında ilâç olacağız; bu yönümüzle süreci zehirlemek isteyenlere de her zaman ve her yerde karşı duracağımızdan kimsenin şüphesi olmasın.

Sayın milletvekilleri, ülke olarak uzun bir yolculuğa başlıyoruz. Bu yolculukta popülist kolaycılığa karşı duramayanlar olacaktır; öfkeyle, nefretle ve hakaretle hareket edenler ve konuşanlar olacaktır hatta bazı liderlerin bile dayatmalara karşı koyacak güçte olmadığına tanıklık edeceğimiz anlar olacaktır. İşte, bütün bu anlarda bile halkımızdan istirhamım; yılgınlığa düşmeyiniz, karamsarlığa kapılmayınız, her zaman ve her koşulda kardeşlik hukukunu esas alınız.

Sözlerime son verirken, başta Meclis Başkanımız olmak üzere tüm milletvekillerimizin ve halkımızın yeni yılını kutluyor, yeni yılın halkımıza huzur ve refah getirmesini temenni ediyor, saygılarımı arz ediyorum efendim. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alp, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifin 30'uncu maddesi yeniden değerlendirilmek üzere metinden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen aynı mahiyetteki önergelerle teklifin 30'uncu maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

Bu açıklama, bundan sonraki madde çıkarmaya ilişkin verilen önergelerin kabul edilmesi durumunda da geçerlidir.

Madde 31 üzerinde 1 önerge vardır, işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifin 31'inci maddesi yeniden değerlendirilmek üzere metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Değerli vekiller, önergeyle teklifin 31'inci maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

32'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifin 32'nci maddesi yeniden değerlendirilmek üzere metinden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, kabul edilen önergeyle teklifin 32'nci maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 33'te önerge yok.

Madde 33'ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 33 kabul edilmiştir.

Madde 34'te 2 önerge vardır; aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Muğla

Antalya

Samsun

Mustafa Kaya

Mehmet Atmaca

Birol Aydın

İstanbul

Bursa

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN KIRCALI (Samsun) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; oldukça yorulduğumuz bir zaman dilimi içindeyiz, biliyorum. Ben de çok teknik bir konuşmaya girerek aslında sizi daha da yormak istemiyorum.

Genel değerlendirmelerle bu maddedeki kanaatlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Mesela, bir ülkede sosyal yardımların her yıl artmış olması, artıyor olması, her yıl sosyal yardım talebinde bulunan insanların daha fazlaşması bir ülke için başarı mıdır veya biz o ülkeye sosyal yardımları artırdığı için sosyal devlet diyebilir miyiz? Baktığınız açıya göre değişir. Şayet sadece düz mantıkla, madalyonun tek yönüyle bakıyorsanız doğru, sosyal devlet olarak tanımlarsınız ama diğer boyutuyla baktığınızda yani "Nasıl oluyor da her yıl yardıma muhtaç olanların sayısı artıyor, burada bir problem yok mu?" sorusunu sorarsanız işte orada doğru bir bakış açısına ulaşmış olursunuz. Veya her yıl kömür yardımı alanların sayısı arttığında "Biz çok büyük bir iktidarız, her yıl kömür yardımını artırıyoruz." dersiniz ama "Neden bu sayı artıyor, niçin insanlar kendi ayakları üzerinde duramıyor?" sorusunun cevabını veremezseniz yine sosyal devlet olamazsınız. Veya şöyle: "8 milyon üniversite öğrencimiz var, çocuklarımızın her birisini üniversite diplomalı yapıyoruz." diye bir propagandayla beraber bunu ortaya koyarsınız ama sonrasında bu çocukların diplomalı işsiz olmasına sebep olursanız onların üniversite okumasının bir anlamı kalmaz.

Bu örnekleri niye veriyorum biliyor musunuz? Büyük adalet saraylarınız olabilir hatta adalet saraylarınızın önünde Avrupa'nın en büyüğü sıfatını taşıyan saraylar da olabilir ama eğer içinde adaletle ilgili endişeler varsa, adaletin sorgulandığına dair kanaatler varsa o yaptığınız adalet saraylarının, büyük büyük binaların adaletle hizmet etmediğini biliniz. Ayrıca, on birinci yargı paketi, yine geçen sene bu zamanlarda onuncu yargı paketi, dokuzuncu yargı paketi; hepsini konuştuk. Yani birçok arkadaşımız o gün yaptığı değerlendirmede bunun aslında sonuca katkısı olmayacağını söylemişti. Bugün de aynı değerlendirmeyi yapan arkadaşlar var. Yargı paketi adedinin artmış olması, son tahlilde, yine, arkadaşlar, adaletin tesis edilmesi anlamına gelmiyor.

Bakın, burada bütçe zamanında da değerlendirmeler yapıldı. O değerlendirmelerde, hapishane sayısının artmış olmasına, mahkûm sayılarının artmış olmasına atıflar yapıldı. Ben de birkaç istatistiği sizlerle paylaşmak istiyorum. Mesela, Brezilya'da mahkûm sayısı 910 bin civarında, nüfus 219 milyon yani 100 bin kişiye düşen mahkûm sayısı 416. İngiltere'de nüfus 60 milyon, 100 bin kişiye 134 mahkûm düşüyor. Almanya'da 100 bin kişiye 71 mahkûm düşüyor. Belçika'da 100 bin kişiye 113 mahkûm düşüyor. Şimdi dikkat buyurun, Türkiye'de 100 bin kişiye 505 mahkûm düşüyor arkadaşlar. Bu kadar yargı paketine rağmen, şayet biz, hâlâ hapishane sayılarını artırmakla hatta hapishane yapılamayan illere yapıldığında oralaradaki milletvekilleri tarafından bir yatırım gibi lanse ediliyorsa, eğer içine koyduğumuz insanların, mahkûmların sayısı artıyorsa biz bu adaletle maalesef tamamlayıcı bir adalet diyemeyiz.

Tabii, adaletin birçok boyutu var ama en önemli boyutu, değerli arkadaşlar, adalet ve ahlak arasındaki ilişkidir. Adalet ve ahlak arasındaki ilişkiyi doğru kuramadığımız takdirde toplumsal barışımızı, iç huzurumuzu, insanlarımız arasındaki iletişimi, kamplaşmayı ortadan kaldırmadığımız müddetçe ve eğer bir başkasının, ötekinin karşı karşıya kaldığı risk karşısında, adaletsizlik karşısında onun yanında duramadığımız müddetçe ve her daim insanları birbirinden farklı görmeye başlayıp sonrasında onun sıkıntılarını kendi sıkıntımız gibi kabul etmediğimiz takdirde adaletle olan güven hiçbir zaman tesis edilmeyecek; adil olmak, emin olmak, geleceğe güvenle bakabilmek, insanlar arasında huzuru tesis edebilmek ancak adalet ve ahlak arasındaki sağlıklı ilişkiyle mümkün olur diyor; sizleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yedinci fıkrasına "Bu Kanunun" ibaresinden sonra gelmek üzere "50 nci maddesinin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırı hareket eden işletmecilere hat başına yüzbin Türk Lirası; onuncu fıkrasına aykırı hareket eden işletmecilere hat başına ellibin Türk Lirası; onbirinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmecilere cihaz başına ikiyüzellibin Türk Lirasından beşyüzbin Türk Lirasına kadar;" ibaresi" ibaresinin "yedinci fıkrasına "Bu Kanunun" ibaresinden sonra gelmek üzere "50 nci maddesinin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırı hareket eden işletmecilere hat başına yetmişbeşbin Türk Lirası; onuncu fıkrasına aykırı hareket eden işletmecilere hat başına kırkbin Türk Lirası; onbirinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmecilere cihaz başına ikiyüzbin Türk Lirasından beşyüzbin Türk Lirasına kadar;" ibaresi ile aşağıdaki cümle" şeklinde değiştirilmesini ve maddenin ikinci fıkrasına bağlı olarak eklenen cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Ancak, 50 nci maddenin sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkralarının her biri için bir takvim yılı içinde verilebilecek toplam idari para cezası, bir milyon Türk Lirasından az olmamak üzere işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde yedibuçukunu geçemez.”

Abdulhamit Gül	Lütfiye Selva Çam	Osman Sağlam
Gaziantep	Ankara	Karaman
Havva Sibel Söylemez	Seda Sarıbaş	Murat Alparslan
Mersin	Aydın	Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, işletmeciler hakkında verilecek idari para cezaları yeniden belirlenmekte ve idari para cezalarının toplam tutarıyla ilgili üst sınır getirilmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34'üncü madde kabul edilmiştir.

35'inci maddede önerge yok.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 35'inci madde kabul edilmiştir.

36'ncı madde üzerinde önerge yok.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 36'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Başkanlık Divanına yeni madde ihdasına dair önergeler gelmiştir. Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun Komisyon metninde bulunmayan ancak teklifle çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve Komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür. Yine, malumları olduğu üzere, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen kanun tekliflerinde grupların hakkı saklı kalmak kaydıyla 2'ye kadar yeni madde ihdası önergesi verebilme sınırı uygulanmaktadır.

Yeni madde ihdasına dair Divana ulaşan 5 önerge vardır. Ulaşan önergeler, Komisyon metninde bulunmayan bir konuyu öngörmektedir. Dolayısıyla İç Tüzük hükümleri nedeniyle bu önergeleri işleme almamız olanaklı değildir ancak grupların uzlaşısı nedeniyle emsal teşkil etmemek üzere önergeleri işleme alacağım.

Şimdi önergeleri sırasıyla okutup Komisyona soracağım, Komisyonun salt çoğunlukla yani 14 üyesiyle katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmadığı önergeleri ise işlemekten kaldıracığım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 37- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

‘GEÇİCİ MADDE 37- 2025 hesap dönemi ile geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2026 ve 2027 hesap dönemlerinde (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2026, 2027 ve 2028 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Bu fıkra kapsamında belirlenen dönemleri geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere üç hesap dönemine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkra enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler (yetki kapsamında uzatılan dönemler dahil) enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

Bu madde hükümleri, geçici 33 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında olan mükellefler hakkında da uygulanır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Abdulhamit Gül
Gaziantep

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

Hüseyin Altınsoy
Aksaray

Seydi Gülsoy
Osmaniye

Mustafa Oğuz
Burdur

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına dair 2'nci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 38- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 733 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve dördüncü fıkrasında yer alan ‘iki yıl’ ibaresi ‘bir yıl’ şeklinde değiştirilmiştir.

‘8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılan satışlar ile cebrî artırımla satışlarda önalım hakkı kullanılamaz.’”

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Erkan Akçay

Manisa

BAŞKAN - Evet, Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katıldığından önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına dair 3’üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 39- 4721 sayılı Kanunun 734 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Dava konusu payın rayiç bedeli hâkim tarafından gecikmeksizin belirlenir. Önalım hakkı sahibi, belirlenen rayiç bedel ile alıcıya düşen tapu giderlerini nemalandırmak üzere hâkim tarafından belirlenen yere verilen kesin süre içinde nakden yatırmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, verilen kesin süre içinde yerine getirilmezse önalım hakkı sahibi adına payın tesciline karar verilemez. Yatırılan bedel, hükmün kesinleşmesi üzerine nemalarıyla birlikte ilgisine ödenir.’”

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Murat Kaya

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Sakarya

Şanlıurfa

Osman Sağlam

Erkan Akçay

Karaman

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına dair 4'üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 40- 4721 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

‘GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 4721 sayılı Kanunun 733 üncü maddesinde yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan satışlar bakımından uygulanmaz. Bu satışlar bakımından değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 4721 sayılı Kanunun 734 üncü maddesinde yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar hakkında da uygulanır.”

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Veysel Tipioğlu

Gaziantep

Ankara

Kocaeli

Ercan Öztürk

Osman Sağlam

Cevahir Asuman Yazmacı

Düzce

Karaman

Şanlıurfa

Murat Kaya

Erkan Akçay

Sakarya

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına dair 5'inci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 41- 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

‘GEÇİCİ MADDE 4- 4/12/2025 tarihli ve 7566 sayılı Kanunla bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümleler 1/1/2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere uygulanır.”

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Osman Sağlam

Gaziantep

Ankara

Karaman

Fatma Aksal

Cevahir Uzkurt

Emine Yavuz Gözgeç

Edirne

Niğde

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katıldığından önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, bu önergeyi destekliyoruz. İl genel meclisi üyelerinin ve belediye meclis üyelerinin sorunlarının çözümüne dönük bir düzenlemedir. Bütün Meclise teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece teklife yeni 5 madde eklenmiştir. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

37'nci madde üzerinde önerge yok.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37'nci madde kabul edilmiştir.

38'inci madde üzerinde önerge yok.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 38'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük 86'ya göre son söz milletvekilinizdir kuralı gereğince lehte ve aleyhte 2 sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehte Zonguldak Milletvekili Saffet Bozkurt'a söz veriyorum.

Sayın Bozkurt, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SAFFET BOZKURT (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine lehte görüşlerimi ifade etmek üzere huzurlarınızdayım.

Aziz milletimizi, aziz milletimizin iradesini temsil eden yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

“Adalet” insanlık tarihinin en kadim kavramlarından biridir. Bireylerin haklarının korunmasını, toplumun düzen içinde varlığını sürdürmesini ve devletin meşruiyetini sağlayan temel değerdir. Hukuk sistemlerinin nihai hedefi yalnızca bireyler arasındaki uyuşmazlıkları çözmek değildir; asıl amaç toplumun tamamında güveni tesis etmek, istikrarı sağlamak ve kalıcı bir barış ortamı sağlamaktır. Ülkemizde 2002 yılından bugüne kadar temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının teminat altına alınması ve yargıya duyulan güvenin artırılması amacıyla çok sayıda reform hayata geçirilmiştir.

Bugün Genel Kurulumuzda görüşmelerini tamamlayacağımız ve kamuoyunda on birinci yargı paketi olarak bilinen Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi yalnızca teknik bir mevzuat düzenlemesi değildir; bu teklif, adalete güveni artırmayı, toplumsal huzuru güçlendirmeyi ve hukuki birliği sağlamlaştırmayı amaçlayan kapsamlı bir iradenin ürünüdür. Adalet, devletin vatandaşla kurduğu ilişkinin temelidir. Vatandaş adaleti yalnızca mahkeme kararlarında değil -örnek olarak- trafikte güvende olup olmadığına, çocuğunu sokağa gönül rahatlığıyla gönderip göndermediğine veya dolandırıcılığa uğradığında mağduriyetinin zamanında giderilip giderilmediğine bakarak hisseder. Bu kanun teklifi adaleti günlük yaşamın içinde hissettiren düzenlemeler içermektedir. Ceza hukukunun temel amacı yalnızca failin cezalandırılması değil yeniden suç işlenmesinin önlenmesi, bireylerin ve toplumun suçtan korunmasıdır.

Değerli arkadaşlar, hepimizin bildiği üzere, son yıllarda trafik kazaları nedeniyle yaşanan can kayıpları ve yaralanmalar toplum vicdanını derinden yaralamaktadır. Trafikte kural tanımazlığın, alkol ve hız kaynaklı ihlallerin caydırıcı şekilde cezalandırılması sadece bir ceza politikası değil bir hayat koruma politikasıdır. Bu düzenlemelerle amaçlanan ceza vermek değil bir kişinin daha hayatını kaybetmesini önlemektir. Yine, düşünlerde, asker uğurlamalarında ya da kalabalık ortamlarda silahla ateş açılması gibi hem kamu düzenini bozan hem de telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabilen fiillere karşı cezalarının artırılması toplumun çok geniş bir kesiminin ortak talebidir. Bu tür eylemler, gelenek ya da alışkanlık adı altında meşrulaştırılmaz. Kamu düzeni ve toplumsal huzur bu tür sorumsuzlukların çok üzerindedir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin en hassas ve en vicdani boyutlarından biri çocukların suçta araç olarak kullanılmasına karşı getirilen düzenlemelerdir. Bu teklif, çocukları koruyan, onları suçta iten yapılarla kararlı bir şekilde mücadele eden bir yaklaşımı benimsemektedir çünkü biliyoruz ki bir çocuğu kaybetmek geleceğimizi kaybetmektir.

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bazı düzenlemelerin doğurduğu hukuki boşlukların doldurulması da bu teklifin önemli bir yönüdür. Kamu İhale Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Avukatlık Kanunu'na ilişkin iptal kararları doğrultusunda yapılan düzenlemelerle hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik güçlendirilmektedir. İcra İflas Kanunu'nda yapılan değişiklikler ise uygulamada yaşanan ciddi bir soruna çözüm getirmektedir. İhale süreçlerinin kötü niyetli başvurularla uzatılması alacaklının alacağına geç kavuşmasına, borçlunun belirsizlik içinde kalmasına ve ekonomik düzenin zarar görmesine yol açmaktadır. Getirilen düzenlemelerle hukuki menfaati olmayan kişilerin süreci tıkamasının önüne geçilmekte, acil ama hızlı bir icra sistemi hedeflenmektedir.

Avukatlık Kanunu'na ilişkin düzenlemeler de son derece önemlidir. Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda yapılan bu değişikliklerle disiplin suçları ve cezaları arasındaki bağ netleştirilmiş, hukuki güvenlik ve öngörülebilirlik sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifi cezalandırmayı değil caydırıcılığı, keyfiliği değil hukuki dengeyi, gecikmeyi değil makul sürede adaleti esas almaktadır. Toplumun adalete olan inancını güçlendiren her adım devletin meşruiyetini de güçlendirir. Güvenli sokaklar, öngörülebilir yargı süreçleri ve adalete duyulan güven güçlü bir devletin olmazsa olmazıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, insanı merkeze alan, hukukun üstünlüğünü esas alan ve toplumsal beklentilere cevap veren bu kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Kanun teklifine lehte oy kullanacağımı ifade ediyor, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi de saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozkurt, teşekkür ediyorum.

Aleyhte olmak üzere Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'ya söz veriyorum.

Sayın Tanrıkulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kamuoyunda büyük beklenti yaratan ve Parlamentoya, her bir milletvekiline büyük baskı yaratan bir torba yasayla karşı karşıyayız.

Öncelikle neden böyle geçici infaz yasalarına gerek duyuyoruz, bunu değerlendirmemiz lazım. Yine, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir salgın nedeniyle, toplumsal bir ihtiyaç nedeniyle gündeme getirdiği ama bizim burada bütün itirazlarımıza rağmen yanlış yaptığı, yanlış yapmakta ısrar ettiği bir yasayı düzeltmek için buradayız. Ayrıca, bu torba yasada Anayasa Mahkemesi kararına aykırı 10 tane düzenlemeyi yeniden düzeltme imkânı var.

Burada hep tartıştık, eğer bu yasama Meclisi kendi yaptığı yasaları düzeltmek zorunda kalıyorsa bu hepimizin ayıbıdır, başta Adalet ve Kalkınma Partisinin ayıbıdır. Şunu ifade edelim: Neden bu yasalara ihtiyaç duyuluyor? Çünkü Türkiye, hukuk devleti olma ilkelerinden uzaklaştı, demokratik ilkelerden uzaklaştı ve maalesef, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı da askıya alındı. Dolayısıyla Türkiye’de yargılanan hiç kimse adil ve bağımsız yargılandığını düşünmüyor, tarafsız bir mahkeme önünde yargılandığını düşünmüyor, aldıkları hükmün adil olmadığını düşünüyor. Bu nedenle de sık sık önümüze afla ilgili, infazla ilgili düzenlemeler geliyor. 38 maddelik bu düzenlemede ana konu da zaten Covid nedeniyle bu Parlamantonun, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun yaptığı yanlışlık. O nedenle buradayız, o nedenle bunu düzeltmeye çalışıyoruz. Şimdi, bu yasa içerisinde, torba yasa içerisinde doğru olanlar da var tabii, bunlara “evet” dedik burada ve Komisyonunda ama yanlış olanlar var; bizim bütün ısrarımıza rağmen düzeltmeye yanaşmadınız, ne Komisyonunda yanaştınız ne de burada yanaştınız, yine bir yanlış “evet” diyeceksiniz. Beklenti içerisinde olan, gerçekten de kapsamı konusunda beklenti içerisinde olan yurttaşlarımız var, siyasi mahkûmlar var. Bakın, olması gereken adil bir infaz yasasının yapılmasıdır, baştan sona kadar bu geçici düzenlemelerle biz bunu sağlayamayız. O nedenle, sizlerin yani Adalet ve Kalkınma Partisinin çoğunluğunun ilk önce demokratik değerler, hukuk devleti ilkeleri, adil ve bağımsız yargı konusunda bir tutum alması lazım; o tutumdan sonra adil bir infaz yasası yapması lazım ki sonuçta yurttaşlarımız sık sık haklı olarak bu tür talepleri gündeme getirmesinler. En suç işlemiş insanlar bile sonuçta adil yargılanmadığını düşünüyor ve yarattığınız suç düzeni insanları suç işlemeye eğilimli hâle getiriyor. Neden bu kadar çok insan hapiste? 420 bin, 420 bin... Kapasite ne kadar? 300 bin. Her gün görüyoruz, yeni bir operasyonla uyanıyoruz; toplumun en önde gelen, kamuoyu önünde olan insanlar suç şüphesiyle yakalanıyorlar. Bakın, bunlar dün olmadı, sizin iktidarınız döneminde oldu. Muhafazakâr değerlere sahip insanların çocukları, yakınları hiç işlemediğini düşündüğünüz suçları işlediği iddiasıyla gözaltına alınıyorlar, böyle bir düzen yarattınız. Çete suçları, torbacılık suçları toplumun en önde gelen suçları oldu, bunları yarattınız, böyle bir suç düzeni yarattınız adil olmayan, bağımsız olmayan bu yargı düzeni içerisinde ve yargıyı çürüttünüz, çürüttünüz. Yurttaşlarımızın, yaşam hakkından, gelecek korkusundan sonra Türkiye’de üçüncü korkusu gözaltına alınma korkusu hâline geldi yani hukuk devletini ayaklar altına aldınız. Şimdi, önümüze bu yasayı getirmişsiniz; yine geçici, adil olmayan, Anayasa’ya aykırı düzenlemelerle burada tartışıyoruz yılbaşından önce cezaevlerinde beklentisi olan insanların, yurttaşlarımızın bu beklentisini

karşılama üzere. Doğru yapmıyorsunuz, bakın, yine sizi eleştiriyoruz; bu çoğunluk doğru yapmıyor, müzakereden uzaksınız.

Evet, yılın son günü, son sözü aldım. Ben yeni yılın bütün yurttaşlarımıza, Parlamentomuza hayırlı olmasını diliyorum.

Zor bir süreçten geçiyoruz; toplumsal barışımızı kutuplaşmadan, nefret söyleminden, ırkçı söylemlerden uzak bir biçimde inşa etmek durumundayız. Bunda da Parlamentonun birinci derecede görevi var, tek tek milletvekillerinin toplumsal barışımızı inşa etme konusunda sorumlulukları var. 2026 yılında bu Parlamentonun toplumsal barışımızı inşa edecek; gerçekten de nefret söylemini, ırkçılığı bertaraf edecek bir dil kurmasını, bir düzen kurmasını arzuluyor ve hepinize saygılarımı sunuyorum, iyi yıllar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve Genel Kurulun 24 Aralık 2025 tarihli birleşiminde 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

No: 77

24/12/2025

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 24/12/2025 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Abdulhamit Gül

Ali Mahir Başarır

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Partisi Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Selçuk Özdağ

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu

İYİ Parti Grubu

YENİ YOL Partisi Grubu

Başkan Vekili

Başkan Vekili

Başkan Vekili

Öneriler:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınması,

Genel Kurulun 24 Aralık 2025 tarihli birleşiminde 245 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

Önerilmiştir.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Genel Kurulun 2025 yılına ait son çalışmasına ve 2026 yılına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bugünkü çalışma, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulumuzun 2025 yılına ait son çalışmasıdır. Önümüzdeki hafta, inşallah, hep birlikte, sağlıkla ve afiyetle 2026 yılına gireceğiz. 2026 yılının aziz milletimiz, insanlık âlemi ve aziz milletvekillerimiz için hayırlı, bereketli, uğurlu olmasını; herkesin sıhhat ve afiyet içinde olduğu, mutluluk içinde olduğu bir yıl olarak geçirmesini Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum. Dileğim odur ki herkesin gönlündeki muradı Rabb'im bu yıl kendilerine nasip etsin diye dua ediyorum. (Alkışlar)

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ile 50 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3393) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Komisyon Başkanımıza kısa bir teşekkür ve Grup Başkan Vekillerimize de hem yeni yıl mesajı hem de bu kanun üzerine kısa bir değerlendirme için söz vereceğim.

Sayın Başkan, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yoğun bir çalışmanın akabinde çok önemli düzenlemeler ihtiva eden Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin Genel Kurul görüşmelerini biraz sonra tamamlamış olacağız. Hukuk sistemimizin güçlendirilmesi, suçla daha etkin mücadele edilebilmesi ve infaz adaletinin sağlanması amacıyla titizlikle hazırlanan bu kanun teklifinin Gazi Meclisimiz tarafından kabul edilecek olmasından duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; değerli görüş ve düşünceleriyle teklifin Komisyon ve Genel Kurul görüşmelerine katkı sunan tüm milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, teklifin ilk imzacı Vekilleri olan Sayın Mustafa Arslan, Sayın Orhan Kırçalı ve Sayın Yusuf Ahlatcı Beylere, başta Adalet Bakanlığı bürokratları olmak üzere tüm katılımcılara teşekkür etmek istiyorum.

Şunu belirtmek isterim ki teklifte doğrudan vatandaşlarımızın yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiştir. Terörsüz büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası yolunda yasamasıyla, yürütmesiyle, yargısıyla ülkemiz ve milletimiz için çalışmalarımıza ilk günkü aşkla devam edeceğimizi belirtmek isterim.

Meclisimiz tarafından kabul edilecek olan bu kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, şimdiden yeni yılınızı kutluyor, 2026 yılının ülkemize hayırlar ve bereket getirmesini, sizlere de sağlık, afiyet, huzur ve mutluluk getirmesini temenni ediyor, hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi YENİ YOL Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a söz veriyorum.

Sayın Özdağ, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on birinci yargı paketi biraz sonra oylanacak. Şu ana kadar 10 yargı paketi gelmiş, demek ki adalet sistemimizde bir problem var, sadra şifa olmamış ki on birinci yargı paketini getirmişsiniz. On birinci yargı paketi buraya bir torba yasa olarak geldi. Aynı zamanda, Komisyonlara geldiği zaman da burada ortak aklın oluşmadığını gördük. Ortak akıl olmuş olsaydı eğer... Bu kanun niye yola çıktı? Şunu söyleyeyim: 31 Temmuz Covid infaz yasası nedeniyle yola çıktı ve o gün bir yanlışlık olduğunu herkes söyledi. Nedir o? Biliyorsunuz, aynı tarih ve aynı suçu işlemişler fakat birileri infaz yasasından faydalanmış, birileri faydalanmamış. “O zaman bununla ilgili bir düzenleme yapalım.” diyerek iki buçuk yıldır biz burada sürekli olarak gündeme getiriyoruz, “Aha bugün yapacağız, aha yarın yapacağız.” dediniz ve gele gele dağ bir fare doğurdu. Ne oldu? O gün faydalananlar bugün -Komisyonda bunlar daraltılarak- faydalanmadı. Şu suç kamuoyu tarafından infial yaratıyor, bu suça ise kamuoyu çok fazla tepki göstermiyor, değil. Bizim meselemiz suç değil, bizim meselemiz suçlular da değil; bizim meselemiz hukuk, hukukla beraber eşitlik; o nedenle böyle yola çıktı. 31 Temmuzla ilgili bir haksızlığı, bir hukuksuzluğu, bir keyfiliği, bir adaletsizliği ortadan kaldırırken başka bir adaletsizliği ortaya çıkarıyorsunuz.

Bir diğer taraftan, 2020 yılından itibaren yani 1999’dan sonraki Deprem Yönetmeliği’nden sonra bu binalarla ilgili problem yaratan... En son da deprem oldu, biliyorsunuz; buradaki kolonları kesmişler, binaların üstüne binalar getirmişler, emsal kararlar çıkarmışlar, bu insanların affedilmesiyle ilgili bir durum söz konusuydu. Muhalefet milletvekillerinin hassasiyetlerine iktidar partisi de aynı hassasiyeti gösterdiği için kendilerine teşekkür ediyorum ve ardından da bunlar bu yasa teklifinden dışarı çıkarılmış oldular.

Diğer bir hususu söylüyorum TCK 158’le ilgili olarak: Çok ciddi bir problem var, uzlaşa istiyorlar, uzlaşma istiyorlar. Bunun da gündeme getirilmesi gerekirdi, yine biz bunu söyledik, Komisyonda söyledik, arkadaşlarımız söyledi, Genel Kurulda söyledik, arkadaki müzakerelerde söyledik; yine aynı şekilde dile getirilmedi yani gündeme getirilmedi. Maddi suçlara maddi ceza verilmesi gerekiyor. Elbette ki Çek Yasası’yla ilgili ciddi bir problem var, insanlara bir süre verilebilir, bununla ilgili bir düzenleme yapılabilirdi; yapılamadı.

Şunu söylemek istiyorum: Demek ki Türkiye’deki kanunlar hukuku, hukuk da adaleti bahsetmiyor. Bu adaleti bahsetmediği için de bir kısım insanlar çıkacaklar ve çıktıktan sonra toplum bunları ne kadar kabullenecek, o da iktidarın problemi. Neden diyorum: Bu insanların iş bulmaları gerekiyor, aş bulmaları gerekiyor, tekrar suç işlemeyecekleri bir iklime kavuşmaları gerekiyor ama gördüğümüz şu ki Türkiye’de mükerrer suçlular artıyor, suçlar artıyor, suçlular artıyor. O nedenle, bu insanları cezaevinden çıktıktan sonra yeniden topluma kazandıracağımız bir sosyal dokuyu, bir sosyal devleti inşa etmemiz gerekiyor ama inşa edemeyeceğiz gibi gözüküyor. Bu bir sene içerisinde 30 bin kişi cezaevine girmiş vaziyette, 30 bin kişi; çok yüksek bir rakam. 440 bin kişi cezaevlerinde, hem bunlar ıslah edilmiyorlar hem de aynı zamanda bu insanlar üretime katma değer sağlayamıyorlar, açık cezaevlerinde de yapılamıyor bunlar. Şimdi, bu insanların üretime katma değer sağlamaları gerekiyor, bunları sağlamamız icap ediyor ama yapamıyoruz. Peki, neye ihtiyacımız var bizim? Türkiye’nin sosyal devlet olmasına ihtiyacımız var; aynı zamanda, hukuk devleti olmasına ihtiyacımız var; aynı zamanda, demokratik bir devlet olmaya ihtiyacımız var. Bunları yapamadığımız için de sokaklarımız çetelerden, mafyalardan arınmıyor, arınamıyor. O nedenle, bizim hep beraber, hep birlikte bir infaz kanununa, gerçek bir infaz kanunu düzenlemesine ihtiyacımız var, yamalı bohçayla olmuyor bu iş. Şimdi şunlara af, bunlara af değil; şunlara infaz, bunlara infaz değil...

Birçok problemi dile getirdim, o kadar çok problem var ki cezaevlerinde hangi birini dile getireceğimi şaşırılmış vaziyetteyim. O nedenle, ben bunların sadra şifa olmadığını söylüyorum ve de diyorum ki göreceksiniz, bugünkü konuşmalarımızdan şu da çıktı: On ikinci yargı paketi bugünden itibaren yola çıktı arkadaşlar, on ikinci yargı paketi. TCK 158’le ilgili, disiplin suçlarıyla ilgili, denetlemelerle ilgili, başka suçlarla ilgili olarak, aynı zamanda, Çek Yasası’yla ilgili de bunlar gündeme geldi. O nedenle, biz bu yasayla ilgili olarak düşüncelerimizi, görüşlerimizi gerek Komisyonda gerekse de arkada arkadaşlarımıza Grup Başkan Vekilleriyle dile getirdik. Diğer bakan yardımcılarını geldi, genel müdürler geldi; bazı konularda başarılı olduk, maddeler çıkarıldı, bazılarında madde ihdasları yapıldı, bazılarında düzenlemeler, cümleler, kelimeler, noktalar, virgüller değiştirildi ama gördüğümüz şu ki bütüncül olarak bu yasa teklifinin Türkiye’de kesinlikle toplumsal bir barışa hizmet etmeyeceği inancı içerisindeyiz.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum efendim.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İYİ Parti İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu’ya aittir.

Sayın Kavuncu, buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Arkadaşlar, birazdan sizin Grup Başkan Vekiliniz de konuşacak; bu, Başkanın takdiri yani rahatsız olacağınız bir durum yok.

BAŞKAN - Sayın Başkan, bir dakika, izin verir misiniz,

Değerli milletvekili arkadaşlar, bakın, bu hafta verimli bir çalışma yaptık; bir tezkere, iki anlaşma, şimdi bir anlaşma daha ve 38 maddelik bir kanun teklifi büyük bir uzlaşmayla, sabırla ve burada özverili çalışmayla yasalaşmak üzere. Yani, biraz sabırlı olsak, sayın Grup Başkan Vekilleri de büyük fedakârlık yaptılar, onlar da mesajlarını iletseler herhâlde kıyamet kopmaz; istirham ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Eğer isteseydik bir ay daha sürerdi bu kanun arkadaşlar.

BAŞKAN - Sayın Başkan, lütfen, buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

On birinci yargı paketini görüşüyoruz. Biz bu pakette, daha önceki pakette çıkan kanunun beraberinde getirdiği bir eşitsizliğin düzeltilmesi gerektiğini hep söyledik, o konuda da bir düzeltme yapıldı; bu memnuniyet vericidir ancak bu on birinci yargı paketi bir yara bandıdır, yargının yapısal problemlerinin hiçbirini çözmemekte ve bunların hiçbirine müdahale etmemektedir. Aslında, bu yargı paketinin adı on birinci yargı paketi falan değil on ikinci yargı paketinin ön sözüdür. Zira, şu anda on ikinci yargı paketinin detayları ve içerikleri tartışılmaktadır. Dolayısıyla böyle bir hükûmetin sürekli getirdiği yargı paketleriyle aslında yapısal, hepimizin muzdarip olduğu problemleri çözmek yerine günübirlik, günü kurtaran çözümler bizim kabul edebileceğimiz bir anlayış değildir. Tekrar vurguluyorum: Hata içinde bir hatayı, bir eşitsizliği düzelten bir pakettir, o açıdan memnuniyet vericidir ama ne tutukluluk süreleriyle ilgili ne HSK’nin yapısıyla ilgili ne infaz sistemiyle ilgili ne mahkûmların rehabilitasyonu ile ilgili hiçbir şey yoktur, olmadığı gibi de bu bir torba pakettir.

Ben bu vesileyle hepinizin de yeni yılını kutlamak istiyorum. Bu, bu dönemin, bu yılın son görüşmesi, 2026 yılı umarım daha adil bir yıl olur; haksızlığa uğrayanlar içine hepimizin cesurca konuştuğu bir yıl olur; birliğimizin, beraberliğimizin bozulmadığı bir yıl olur; korkmadan konuşabildiğimiz, vicdanlarımızı özgür bıraktığımız bir yıl olur; Filistin’de, Doğu Türkistan’da zulüm altında inleyen bütün soydaşlarımızın, Filistinlilerin, hepsinin çok daha rahat geçireceği bir yıl olur inşallah diyorum. Bu yılı bu şekilde kapatıyoruz; önümüzdeki yıl Türkiye Büyük Millet Meclisinin de itibarının muhafaza edildiği -zira Meclisin itibarı milletimizin itibarıdır- bir yıl olur diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay’a ait.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekili arkadaşlarım, burada şimdi yasalaştıracağımız düzenleme yalnız teknik bir kanun metni değil toplumun huzur ve sükûnunu teminat altına alma amacına yönelik iradenin bir tezahürüdür. Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşlerimizi net bir şekilde ifade ettik, Cumhuriyet İttifakı ruhuyla da hareket ettik. Devletin cezalandırma hakkı ile birey hakları arasındaki hassas dengeyi adalet ve hakkaniyet terazisinde tartarak bu sonuca ulaştık. Bu kanunla birlikte, maganda kurşunundan trafik güvenliğini tehlikeye atanlara, örgütlü suçlardan siber zorbalığa kadar kamu düzenini bozan fiillere karşı caydırıcılığın artması hedeflenmektedir. Kamuoyunda büyük bir beklenti oluşturan Covid-19 iznindeki hükümlülere yönelik tarih eşitsizliğini giderilerek on binlerce ailenin beklenti ve mağduriyeti mümkün olduğunca hakkaniyetli bir şekilde çözüme kavuşmaktadır. Bu kanun teklifinin suçun önlenmesinde yetkin, mağdur haklarının korunmasında süratli ve infaz sistemimizde adaletli sonuçlar doğuracağını düşünüyoruz.

Bu yoğun çalışmalı yasama sürecinde Komisyon aşamasından Genel Kurul safhasına kadar emeği geçen Adalet Komisyonu üyelerine, siz Değerli Başkanımıza, milletvekillerine, katkı sunan tüm siyasi parti gruplarına, bürokratlarımıza ve Meclis çalışanlarımıza teşekkür ediyoruz.

Kanun teklifinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yaklaşan 2026 yılının ülkemize birlik, dirlik, sağlık, afiyet ve esenlikler getirmesi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Akçay, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’e ait.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, biraz sonra on birinci yargı paketini hep beraber oylayacağız. Ne yazık ki bu paket de geçmiş paketler gibi eşitsizliklerle dolu; taleplerimizin karşılanmadığı, özel olarak da yine siyasi mahpusların kapsam dışında tutulduğu bir paket olarak yasalaşacak. Biz bu paketin, gerçekten, hakkaniyetli, eşitlik

ve özgürlük yani eşitlik temelinde olmasını çok istedik, bu konuda çok da çaba gösterdik ama ne yazık ki bu konuda çabalarımız karşılıksız kaldı. Bu nedenle, bu paketi yetersiz bulduğumuzu ifade etmemiz gerekiyor. Ayrıca, sadece siyasi mahpuslar açısından değil deprem suçları nedeniyle yaralanmalara yol açanların kapsam içine alınmış olmasını da eleştirdiğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; yeni bir yılın da arifesindeyiz. Bir yasama yılını, bir yılı daha geride bıraktık ve yeni bir yıl bütün umuduyla aslında karşımızda duruyor. Umuyorum ve diliyorum ki yeni yılın ilk yasası barış yasası olur; bu Mecliste artık, barışın, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin ve umudun yasalarını konuşabiliriz, tartışabiliriz ve yasalaştırabiliriz ve yine, 2026 yılında, bir yıl önce başlayan barış ve demokratik toplum sürecinin başarıya ulaştığı; eşit, özgür, demokratik bir ülkenin koşullarının çok daha var olduğu bir yıl olması temennisini de paylaşmak istiyorum.

Başta cezaevinde olan siyasi mahpuslar olmak üzere, ülkenin dört bir yanında eşitlik, özgürlük, demokrasi mücadelesi için direnen bütün halklarımızı, bütün Türkiye halklarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum, hepsinin yeni yılını kutluyorum. Yeni yıl barış getirsin, yeni yıl eşitlik ve özgürlüğünü bize sağlasın diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç Koçyiğit.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a ait.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de önümüzde bulunan bu yasayla başlamak istiyorum. Maalesef ki alışkanlıklarımız devam ediyor, bir torbanın içerisine birden fazla farklı konuyu koyuyoruz ve tartışıyoruz. Evet, bir infaz düzenlemesini tartışacaksak, konuşacaksak sadece bu konuyu konuşmalıyız, bunu tartışmalıyız, artık bu torba olayından bir şekilde kurtulmalıyız. Bakın, burada infaz da var; plan bütçeyi, maliyeyi ilgilendiren konular da var ya da şifa hakkı da var, enflasyon da var, bir sürü konu var bakın. Biz uzun süredir torba yasaya koyduğumuz tepkiyi burada da koyacağız. Burada olumlu bulduğumuz, insanların beklediği birçok maddeye “evet” dedik, destekledik; deprem mağduru vatandaşlarımızın haklarını koruduk, bir mücadele verdik, hep beraber bunları düzelttik ama bu toptan anlayışa, bu dayatmaya başından beri karşıyız; o yüzden bu yasaya biz de “ret” oyu vereceğiz.

Evet, 2025'i geride bırakıyoruz. 2025'in son Genel Kurulu, gerçekten zor bir yıldır. Emegin değersizleştirildiği, adaletin yok edildiği bir yıl yaşadık. Gençlerin, çocukların, kadınların, işçilerin, emeklilerin, çiftçilerin yani toplumun tüm kesimlerinin fazlasıyla mutsuz olduğu bir yıl yaşadık. Yeni yılın ben de insanlara huzur, barış, refah, eşitlik, adalet getirmesini diliyorum ama bu şartlarda, bu düzende zor görünüyor. Bunların hepsinin değişebilmesi için yeni yılda, 2026'da bir seçim diliyorum. Eğer bir seçim olursa birçok şeyin düzeleceğini düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben bir kez daha, Parlamentodaki arkadaşlarımın, Parlamentoda çalışanların, basın, sizlerin ve 86 milyonun yeni yılını şimdiden kutluyorum. Herkese yeni yılda mutlu bir sene diliyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Başarır, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'e ait.

Sayın Gül, buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanunun hayırlı olmasını diliyorum.

Esasen infaz adaleti anlamında tüm suçlara ilişkin, tüm cezalara ve infaza ilişkin daha bütüncül ve daha eşit bir şekilde, daha genel bir şekilde, bütüncül bir anlayışla bir infaz düzenlemesine ihtiyaç olduğu da açıktır. İnanıyorum ki bu konudaki çalışmaları da hep birlikte yaparak infaz adaleti anlamında bir çalışmayı da ortaya koyar, Meclisimizde kanunlaştırırız; buna ihtiyaç olduğu da açıktır, ortadadır.

Dost ve kardeş Libya halkına dün yaşanan uçak faciasından dolayı başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Libya Genelkurmay Başkanı Muhammed Ali Haddad ve heyetini rahmetle yâd ediyoruz; mekânları cennet olsun. Başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Bu elim kaza hepimizi çok üzdü; başsağlığı dileklerimizi Türkiye’den, Gazi Meclisten Libya halkına iletiyoruz.

1 Ocakta Galata Köprüsü’nde Filistin’e çok önemli bir destek söz konusu. Aliya İzzetbegoviç’in dediği gibi “Unutmayınız, soykırımı unutturmayınız. Unutmayın ki unutilan soykırım tekrarlanır.” O yüzden, Gazze’de, Filistin’de direnen halkın yanında olduğumuzu bir kez daha söylemek üzere 1 Ocakta Galata Köprüsü’nde bir yürüyüş olacaktır Filistin’e destek anlamında, “Sinmiyoruz, susmuyoruz, Filistin’i unutmuyoruz.” anlamında tüm STK’lerin düzenlemiş olduğu bu yürüyüş de çok anlamlı. İnşallah, Gazze’nin, Filistin’in özgür olduğu bir dönemi hep beraber yaşarız, buna hepimiz şahit oluruz.

Son olarak, 2026 yılına giriyoruz; ben yeni yılın tüm vatandaşlarımıza, ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini; huzur, esenlik, mutluluk getirmesini diliyorum. İnşallah, Gazi Meclisimize de hepimize yakışır şekilde, milletimize yakışır şekilde bir reform yılı anlamında hem daha güçlü bir demokrasi hem de daha güçlü bir ekonomi anlamında milletimize hizmet etmek için bizler de çalışmaya devam edeceğiz. Ben tekrar 2025 yılında tüm partilere, tüm milletvekillerine gerek bugünkü ortaklaşma anlamında... Elbette herkesin itiraz ve karşı çıktığı konular var, bunu, çekincelerini ifade ettiler ama çok güzel bir uzlaşmayla birazdan, Doğu Akdeniz’deki haklarımızı korumak adına deniz hukuku sözleşmesini oylayacağız. Ben Türkiye adına ortak konuda tavır koyan tüm milletvekillerini de tüm partileri de ayrıca tebrik ediyorum. Yeni yılını milletimizin kutluyorum. Yeni yıl esenlik, huzur getirsin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gül.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Bu açıklama bu birleşimde yapılacak diğer açık oylama için de geçerlidir.

Şimdi oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 247 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu geldi, şimdi heyetinize okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 372

Kabul : 274

Ret : 77

Çekimser : 21³

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Müzeyyen Şevkin

İbrahim Yurdunuseven

Adana

Afyonkarahisar”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

2’nci sıraya alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245)⁴

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 245 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DENİZ HUKUKU SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA ULUSAL YETKİ ALANI DIŞINDAKİ ALANLARIN DENİZ BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİNİN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 27 Eylül 2024 tarihinde New York’ta imzalanan “Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşması”nın beyanlarla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum.

³ Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

⁴ 245 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 245 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu gelmiştir, şimdi Sayın Genel Kurula açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 342

Kabul : 341

Ret : 1⁵

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Müzeyyen Şevkin

İbrahim Yurudunuseven

Adana

Afyonkarahisar”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Hayırlı olsun.

Gündemimizdeki işler tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 6 Ocak 2026 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.15

⁵Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 247) Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne verilen oyların sonucu

2.- (S. Sayısı: 245) Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Kapsamında Ulusal Yetki Alanı Dışındaki Alanların Deniz Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne verilen oyların sonucu

Sıra Sayısı : 247

Oylama Saati : 19:04
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 262
Reddedenler : 76
Çekimserler : 21
Boş : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 14
Toplam : 373
Açık Üyelikler : 8

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 245

Oylama Saati : 19:11
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 336
Reddedenler : 1
Çekimserler : 0
Boş : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 7
Toplam : 344
Açık Üyelikler : 8

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	YENİ YOL	Ret	Kabul
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Zenbilci	Ahmet	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Çekimser	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Sakık	Sırrı	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul
Aksaray	Yaldır	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Ret	Kabul
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Ret	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı	Kabul
Ankara	Diñer	Semra	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Doğan	Mesut	YENİ YOL	Ret	Kabul
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	YENİ YOL	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Fakıbaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Katılmadı	Kabul
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	İdris	YENİ YOL	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Ret	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Ret	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Ret	Kabul
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul?/Mük.'
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Ret	Kabul
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul?/Mük.'	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Antalya	Çorabatır	Sururi	CHP	Ret	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kılıç	Şerafettin	YENİ YOL	Ret	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul?/Mük.'1	Katılmadı
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul	Kabul?/Mük.'1
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Kabul
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Ret	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Ret	Kabul
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Ret	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul	Katılmadı
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Ret	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Oduncu Kutevi	Zeynep	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Kabul	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Bingöl	Hüla Kü	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Bedirhan oğlu	Turan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökalp	Semra	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Ret	Kabul
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Ret	Kabul
Bursa	Atmaca	Mehmet	YENİ YOL	Ret	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Gözükara Durmaz	Emel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	YENİ YOL	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Çekimser	Kabul
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Zırlıhoğlu	Fevzi	MHP	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rıdvan	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	KabulP/Mük.1	Kabul
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Kayıcı	Vahit	MHP	Kabul	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Ret	Kabul
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Denizli	Silkin Ün	Sema	YENİ YOL	Ret	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoglu	Halide	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Ret	Kabul
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Edirne	Ün	Ediz	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	İşıkver	Semih	MHP	Kabul	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Sarıgül	Mustafa	CHP	Ret	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Kabul	Kabul
Erzurum	Danış Betaş	Meral	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Ret	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Ret ² /Mük. ¹	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Gaziantep	Bozatlı	Mesut	AK PARTİ	KabulP/Mük. ¹	Katılmadı
Gaziantep	Bozgeyik	Büyüamin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	YENİ YOL	Ret	Kabul
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Ret	Kabul
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Ret	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	İşık Gezmiş	Elvan	CHP	Ret	Kabul
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Hatay	Çalışkan	Necmettin	YENİ YOL	Ret	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Katılmadı	Kabul
İğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İğdır	Hun	Yılmaz	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İsparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Ret	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Ret	Katılmadı
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	YENİ YOL	Ret	Katılmadı
İstanbul	Ayrim	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN REFAH	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Cevizoğlu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN REFAH	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Esen	Elif	YENİ YOL	Ret	Kabul
İstanbul	Fırat	Celal	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gören	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	İşık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	İzsiz	Seyithan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Saliha Sera	TİP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	YENİ YOL	Ret	Kabul
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Karslı	Şengül	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
İstanbul	Kaya	Mustafa	YENİ YOL	Ret	Kabul
İstanbul	Kaya	Bülent	YENİ YOL	Ret	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kona! Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	CHP	Ret	Kabul
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Ret	Kabul
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Saki	Özgül	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sıvacioğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Ret	Ret
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Eđip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yanıkömeroğlu	Ayşe Sibel	CHP	Ret	Kabul
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	YENİ YOL	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	YENİ YOL	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul?/Mük.¹	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcugül	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Ret	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Ret	Kabul
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya Ösen	Seda	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rifat Turuntay	CHP	Katılmadı	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özlale	Ümit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türelî	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	CHP	Ret	Kabul
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Ret	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karakoç	Zuhal	MHP	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kirişçi	Vahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret	Kabul
Karabük	Keskinliç	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Ret	Kabul
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç Kocyiğit	Gülüstan	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Kastamonu	Ekmekci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Arıkan	Mahmut	SAADET PARTİSİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Sançam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul ² /Mük. ¹
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aşla	Mehmet	YENİDEN REFAH	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Ret	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Ret	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Tipoğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Altunaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Katılmadı	Kabul
Konya	Ekici	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul	Kabul
Konya	Karaman	Ünal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul?/Mük.'	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN REFAH	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Biçer	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul?/Mük.'	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	CHP	Ret	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Aydeniz	Salihe	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Ret	Kabul
Mersin	Bozan	Ali	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Kabul	Kabul
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	YENİ YOL	Ret	Kabul
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Ret	Katılmadı
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Ret	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul ¹ /Mük. ¹	Kabul ¹ /Mük. ¹
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Ret	Kabul
Muğla	Özcan	Gizem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özdağ	Selçuk	YENİ YOL	Ret	Kabul
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Ret	Katılmadı
Muş	Boz Çakı	Sümeyye	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Temelli	Sezai	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Kabul
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Ret	Kabul
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayca	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul	Kabul ¹ /Mük. ¹
Samsun	Çan	Murat	CHP	Ret	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	YENİ YOL	Ret	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Erdoğan Sarıtaş	Sabahat	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul?/Mük. ¹	Kabul?/Mük. ¹
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdürrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM PARTİ	Çekimser	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Mehmet Zeki	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Kabul
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Kabul
Tekirdağ	Taşcı	Selcan	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Ret	Katılmadı
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247	S. S. 245
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Çekimser	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret	Kabul
Trabzon	Büyükdın	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Ret	Kabul
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Karababa	Ali	CHP	Katılmadı	Kabul
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Çiftiyörek	Sinan	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayıgıt	Gülcan	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul ² /Mük. ¹
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Uçar	Zülcüf	DEM PARTİ	Çekimser	Kabul
Van	Varlı	Güleren	DEM PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Ret	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Ret	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı

